

Merhaba,

Bahar bir kez daha sıkıntılı fakat ümitvar bir biçimde geliyor. Mayıs ayı yine bir yandan yaşanmış acıların, feda edilenlerin ve kaybedilenlerin anılarını, diğer yandan da tarihe bırakılan mücadele mirasının onurlu yükünü yüklenip, yine iyimserliği öğütleyerek ve yine mücadeleyi muştulayarak geliyor. Üstelik yakın tarihimizin önemli dönemeçlerinden biri olacak genel seçimlerin arifesindeyiz. Bir kez daha, ülkenin demokrasi ve özgürlük beklentileri hükümetin otoriter eğilimlerini kurumsallaştırma girişimlerine kurban edilme tehlikesiyle karşı karşıya. Tarih bize bir kez daha "kendi hikâyemizi anlatmaya", bir kez daha özgürlük mücadelesinin ancak kitlelerin kendi eseri olacağını örneklemeye hazırlanıyor. Yine de iyimser olmak için sebep var. 12 Eylül referandumundan bu yana içinde yaşadığımız "ileri demokrasi"nin standartları, demokrasi güçlerini bu kez safları daha da fazla sıkılaştırmaya yönlendiriyor, kitleler Yükseköğretime Geçiş Sınavında yaşanan türden basiretsizliklerin acısıyla tepkiselleşiyor.

Seçimlere gidilirken, 15-17 Nisan 2011 tarihlerinde gerçekleşen TMMOB Mimarlar Odası Olağanüstü Genel Kurulu'na ait Sonuç Bildirgesi'nde yer alan şu sözleri alıntılıyor ve seçim gündemimiz olarak ortaya koyuyoruz: *"Ülkemizde faşist darbelerin ve otoriter yönetimlerin bir daha yaşanmamasını garanti altına alan, toplumsal parçalanmaya karşı dayanışmayı savunan, emekten yana, ülkenin en yakıcı gündem maddesi olan Kürt sorununun aşılması için toplumsal uzlaşmayı sağlayan, "gücün şiddeti ve şiddetin gücü" karşısında barışı savunan, özgürlükçü, demokratik bir anayasanın yapılması için demokrasiye inanan herkesi sorumluluk almaya çağırıyoruz".*

Ankara gündemine döndüğümüzde ise, görüyoruz ki Mayıs, bir kez daha hatırlayışın mücadele niteliği kazandığı bir ay olarak geliyor. Unutmamanın ve unutturmanın, toplumsal belleği savaş alanına çeviren, afyon niteliğinde bir sözde demokrasi söylemiyle yılmadan mücadele etmenin görev olarak önümüze konduğu bir aya giriyoruz. Zira bu ay içinde Ulucanlar Cezaevi bir kez daha gündemde öne çıkıyor. Hatırlanacağı gibi, Ulucanlar Cezaevi toplumsal bir düştü; Şubemizin, bir kent parçasının dönüşümünü gerçekten katılımcı bir biçim ve toplumsal bir içerikle mümkün kıldığı bir **kent düşü**ydü. Buna karşılık, Şubemizi ve sürecin paydaşı olan diğer kurumları dışlayan Altındağ Belediyesi, Ulucanlar Cezaevi'ni, hem toplumsal belleğe hem de mimarlık mesleğine ihanet eden hukuk dışı uygulamalarla katletmiş bulunuyor. Aylardır tamamlanmış biçimde bekletilen yapının açılışı Başbakanı, Başbakan da Ulucanlar Cezaevi üzerinden en yüksek oy getirisini sağlayacak açılış tarihini bekliyor. Buna karşılık TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, hem Ulucanlar'ın tarihsel anlamına, hem de son 6 yılda yaşanan ve kamuoyuna mal olmuş bulunan sürece sahip çıkıyor. Hem Cezaevinin Türkiye tarihindeki yerini hem de Cezaevinin dönüşüm sürecini bir **"Büyük Yüzleşme"**yi konu ediyor. Gerek Ulucanlar'ı muhalif güçler ve sol aydınlar için bir eza mekânı olarak kullananların, gerekse yaşanan acıları metalaştırarak değersizleştirmeye girişenlerin karşısında herkesi, **hatırlamayı direnişe dönüştürmeye** davet ediyor.

Evet, bahar –bir kez daha– bizlere mücadeleden başka birşey vaatetmiyor. Özgürlük, öte yandan, başka bir hikâye; "Onu biz kendimiz vaatettik kendimize". TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, tüm üyelerini önce 1 Mayıs'ta, sonra 15 Mayıs'ta TMMOB Mitingi'nde emeğin, demokrasinin ve özgürlük çağrısının sesine ses vermeye, 6 Mayıs akşamı da Büyük Yüzleşme'ye, Ulucanlar Cezaevi Belgeseli'nin Gala Gösterimine çağırıyor.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
41. Dönem Yönetim Kurulu

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Fatih Söyler

Yayın Kurulu

Ali H. Alptekin, Ebru Aksoy, Esin Bölükbaş,
Özgecan Canarslan, Özge Göncü, Orçun Köken,
Arif Şentek, Y. Yeşim Uysal, Fadime Yılmaz.

Yayına Hazırlayan
Y. Yeşim Uysal

Grafik Tasarım
Hatice Erbay

tmmob
mimarlar
odası

ANKARA ŞUBESİ
BÜLTEN

89

Mayıs 2011

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni
Ayda bir yayımlanmaktadır.
6500 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılır.

Burada yer alan yazıların içeriğinin sorumluluğu yazarına aittir.
Kaynak gösterilmek koşulu ile alıntı yapılabilir.

Baskı Tarihi: Mayıs 2011
Konur Sokak No: 4/3 Kızılay, ANKARA
T: 312 417 86 65 F: 312 417 18 04
e-posta: info@mimarlarodasiankara.org
www.mimarlarodasiankara.org

Baskı: Pelin Ofset
T: 312 395 25 80-81

MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ GAZETESİNE

GÖNÜLLÜ MUHABİRLER ARANIYOR

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, kentleşme, kent yaşamı, mimarlık, sosyal yaşam ve mimarlığın toplumsallaşması üzerine politikalarının ve çalışmalarının toplumla paylaşılması amacı ile kamuya yönelik aylık gazete çıkartmaya karar vermiştir.

Ankara genelinde aylık süreli yayın olarak çıkacak yayında bizimle birlikte haber toplamak, kente dair yazı yazmak, haber değeri taşıyan Ankara'nın değerlerini ortaya çıkarmak isteyen üyelerimizi gönüllü muhabir olmaya davet ediyoruz

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ

ayrıntılı bilgi için
info@mimarlarodasiankara.org
(312) 417 16 45 - 28

İÇİNDEKİLER

ŞUBEMİZDEN

- TMMOB Kadın Kurultayı - Özge Göncü
- Büyük Yüzleşme: Ulucanlar Cezaevi - Tezcan Karakuş Candan
- Panel: Mimar Sinan ve Dönemi: Doğu ve Batıya Bakışlar - Y.Yeşim UYSAL
- Taş Üstüne Taş Koyduk - Tezcan Karakuş Candan, Ali Hakkan: Proje Koordinatörleri
- Olağanüstü Genel Kurulun Öncesi ve Sonrası - Arif Şentek
- Ürgüp: *Deja Vu* - Fatih Söyler

4-35

BASIN AÇIKLAMASI

31-37

KENT VE ÜLKE GÜNDEMİ

- Ankaranın Suyuna, Gözlerimin Yaşına Bak..! - Adnan ZEYTİNCİ

38-45

ÜYELERİMİZDEN

- Türkiye'yi Bekleyen Büyük Tehlike: Bölgesel Çatışmalar ve Kitlesele Göç - Ali Tolga Özden

46-47

ÖZEL BÖLÜM Ücretli Çalışan Mimarlar

- RIBA'dan Kesin Karar: Stajyerlere Asgari Zorunlu! - E. Seda KAYIM
- Mimar Arayan Firmaların İlanları - Derleyen: Z. Ebru Aksoy
- İnternet Ortamında Ücretli Çalışan Mimarlar - Ali H. Alptekin
- Ücretli Çalışanların Sorunları - Gökçe Er Bola
- 35 Yıl Önce, Serbest Büroda Ücretli Çalışan Bir Mimarın Anlattıkları: "Serbest Bürolardaki Ücretli Mimarlara Teknik Ressamlık Yaptırılıyor" - Derleyen: Arif Şentek
- SİSAG GREVİ: Türkiye'nin İlk ve Belki de Tek Beyaz Yakalılar Grevi - Yücel Akyürek
- Ücretli Çalışan Mimarlara İlişkin Sayısal Bilgiler - Arif Şentek
- Ücretli Çalışan Mimarların Çalışma Koşulları ve Sorunları - Fulya Onrat

48-78

MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU

- Kentler ve Küreselleşen Kapitalizm: Toplumsal Eşitsizlikler ve Çevresel Sürdürülemezlik-Erminia Maricato - Derleyen: Arif Şentek

74-77

PROJE UYGULAMA

- Yarışmalar

78-80

MESLEKİ UYGULAMA

- Kentler ve Küreselleşen Kapitalizm: Toplumsal Eşitsizlikler ve Çevresel Sürdürülemezlik-Erminia Maricato - Derleyen: Arif Şentek

81-85

DOĞAYLA UYUM

- Dünyanın Bağışıklık Sistemi¹ Ekoköyler - Z. Ebru Aksoy

86-89

BİLİNMEYEN ANKARA

- Etibank Umum Müdürlüğü Merkez Binası/ Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Binası
M. Kemal Baran

90-92

MESLEKİ DENETİM

- Gelir- Gider Tablosu

95-96

Kırşehir – Kaman Gezisi Tamamlandı

Kültür MBÇK etkinlikleri kapsamında Berna Görgün rehberliğinde Kırşehir- Kaman gezisi gerçekleştirildi. 22 Nisan 2011 Cuma günü Ankara'dan başlayan gezide Kayadibi Restoran'da verilen kahvaltı molası ardından Kaman Kalehöyük Kazı alanına hareket edildi. 1986 yılından bu yana kazı çalışmaları devam eden, 280 m çapında ve 16 m yüksekliğinde tipik bir Anadolu Höyüğü olan Kaman Kalehöyük'ün ardından, Arkeoloji Müzesi gezildi. İlk Tunç çağından Osmanlı Dönemi'ne kadar bir iskânın varlığının saptandığı Kalehöyük Kazı Alanı'ndan ve çevredeki höyüklerden çıkarılan malzemelerin sergilendiği müzede yer alan kazı alanı maketi büyük ilgi gördü.

Kalehöyük Kazı Evi'nin yanında bulunan Japon Bahçesi gezinin sonraki durağıydı. Japonya sınırları dışında bulunan en büyük botanik bahçe olan Kaman Japon Bahçesi gezinin ilgi odağı oldu. Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü'nden sonra öğle yemeği için Göl Restoran'ta mola verildi. Mola ardından gidilen Kaman Merkezi'nden Ankara'ya hareket edildi.

Fotografar: Muteber Osmanpaşaoğlu

**TMMOB Mimarlar Odası
Ankara Şubesi
Kültür MBÇK
Kırşehir - Kaman Gezisi**

22 Nisan 2011

Gezi Rehberi : Berna Görgün

Program

08:00 Ankara'dan Elmadağ- Kırıkkale istikametinden Kaman'a hareket

09:00 Kayadibi Restoranda kahvaltı

11:30 Kaman Kalehöyük Kazı alanını ziyaret

12:00- 13:30 Kaman Kalehöyük Arkeoloji Müzesi gezisi

13:30- 14:00 Japon Bahçesi'nde gezi

14:00-14:30 Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü gezisi

15:00 "Göl Restaurant"da yemek molası

16:00 Ankara'ya hareket

18:00 Ankara'ya varış

Yapı Denetimi Eğitim Programı Duyurusu

13.07.2010 tarih 27640 sayılı resmi gazetede yayınlanan 2010/624 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 19 ilde uygulanmakta olan 4708 sayılı Yapı Denetim Hakkında Kanun'un 01.01.2011 tarih itibari ile bütün illerde uygulanmasına karar verilmiştir.

Ülke genelinde yürürlüğe girecek 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu uygulamalarında **"yapı denetim izin belgesi"** olarak görev yapacak yapı denetim kuruluşlarında **kuruluş ortağı mimar (kuruluş ortağı mimarın denetçi mimar olarak görev yapması durumunda) ile yapı denetim firmalarında proje ve uygulama denetçisi olarak ilk defa görev yapacak üyelerimizin** Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliğinin 14. maddesi uyarınca Mimarlar Odası Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi (SMGM) kapsamında gerçekleştirilen **Yapı Denetimi Eğitim Programına katılması zorunludur.**

Yapı Denetim firmalarında proje ve uygulama denetçisi olarak ilk defa görev yapacak üyelerimizin eğitim programına katılımı için kayıt yaptırmaları gerekmektedir.

Yapı Denetim Eğitim Programı

Tarih : 18-19 Haziran 2011

Yer : Mimarlar Odası Toplantı Salonu (Konur Sokak 4/5 Kızılay / ANKARA)

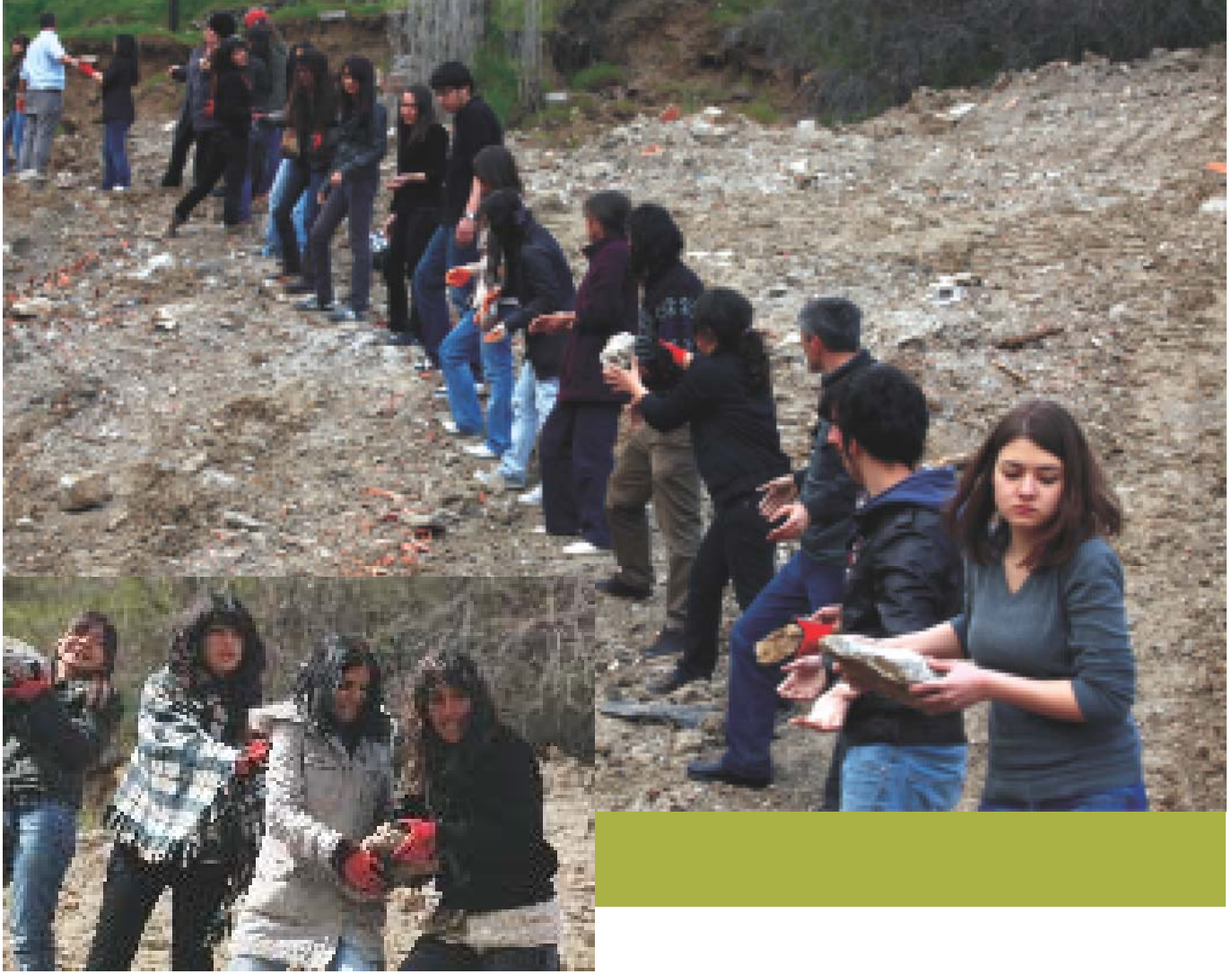
Süre/Kredi :12 saat/12 kredi (2 gün)

Katılımcı sayısı :30 ile sınırlıdır

Ücret :120 TL

Kayıt için: Banu Barutçu Akpınar / 4178665 -121

Dikmen Vadisi'nde Kamusal Alan İnşası Devam Ediyor!

Şubemizin geçtiğimiz Ekim ayında düzenlediği Mimarlığın Sosyal Forumu atölyelerinden biri olarak başlayan ve süreç içerisinde AGREGA adı altında kolektif bir yapıya evrilen çalışma kapsamında üniversite öğrencileri, Dikmen Vadisi'nde 6 yıldır kentsel dönüşüm projelerine ve yıkımlara direnen halkla birlikte kamusal alan inşa etmekte. "Toplumsal mülkiyetin toplumsal üretimi" şiarıyla çalışan ekip, çeşitli disiplinlerden öğrencileri ve meslek insanlarını içeriyor.

Tasarımı öğrenciler tarafından yapılan **Dikmen Vadisi Amfi Tiyatrosu** öğrenciler ve Dikmen Vadisi halkı tarafından, kentsel dönüşüm projeleri ile yıkılan gecekonduların yıkıntılarından toplanan malzemeler ile hayata geçiriliyor. Şimdiye kadar aplikasyon ön çalışmalarının yapıldığı alanda, 23 Nisan Cumartesi günü yoğun bir çalışma gerçekleşti. Sabah Dikmen Vadisi Barınma Hakkı Bürosu'nda halkla birlikte kahvaltı yapan ve ardından bir söyleşi gerçekleştiren öğrenciler, daha sonra yorucu fakat keyifli bir mesai harcadı. Kentin göbeğinde yer aldığı halde rant ve değişim değerine teslim olmayan alan, kentsel-toplumsal ütopyalar için, "başka bir kentselliğin" imkânı için ve sosyal bir mimarlığın araştırılması için bir vaha niteliğinde.

TMMOB Kadın Kurultayı

Özge Göncü

TMMOB Ankara İKK'nın düzenlediği TMMOB Ankara Kadın Kurultayı 14-15 Mayıs 2011 tarihlerinde İnşaat Mühendisleri Odası Rüştü Özel Salonunda gerçekleştirilecek.

Uzun bir süredir TMMOB bünyesinde gerçekleştirilen kadın çalışmaları, 2009 yılında düzenlenen I. Kadın Kurultayı ile bütüncül bir çalışmaya evrildi. Bu kurultay, TMMOB tarihindeki kadın örgütlenmesinin önemli dönüm noktalarından birini oluşturdu. Marmara, Akdeniz, Ege, Karadeniz, İç Anadolu ve Doğu-Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde örgütlenen çalıştayların ardından gerçekleştirilen kurultayda tartışmalar, "Cinsiyetçi İş Bölümü ve İşyeri Pratikleri", "Kapitalist Krizin Kadın Mühendis Mimar ve Şehir Plancılarına Etkisi", "TMMOB'de

Kadın Örgütlenmesi” ve “Eğitimde Cinsiyetçilik” başlıklarında yürütüldü. Tüm bu çalışmalar, İKK (İl Koordinasyon Kurulu) ve Odalar üzerinden örgütlenen Kadın Komisyonlarının yoğun emeği ile gerçekleştirildi. Bu kurultay ile kadınlar ve talepleri gerek kadın meslektaşlarımızın gerekse örgüt gündeminde yer buldu.

TMMOB Kadın Kurultayı'nın ikincisi, bu yıl Kasım ayında gerçekleştirilecek. Bu kez kurultay, İKK örgütlenmesi bulunan tüm illerde yapılacak olan yerel kurultaylar neticesinde gerçekleştirilecek. Yerel kurultayın çalışmaları, tüm kadın üyelerin katılımlarına açık olarak, TMMOB Ankara İKK Kadın Komisyonu ve Yürütme Kurulu tarafından yürütülüyor.

Bugüne dek, Ankara Yerel Kurultayı hazırlık çalışmaları kapsamında bir dizi etkinlik düzenlendi. Bu etkinliklerin ilki, temel tartışma konularımızdan biri olan “toplumsal cinsiyet” üzerine bir paneldi. Ayça Kurtoğlu, Remzi Altunpolat ve Ayşen Hadimoğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı panelde; toplumsal cinsiyet kavramı, temelleri, etkileri, kadın hareketinin gelişimi, karma örgütlerde toplumsal cinsiyet çalışmaları, LGBTT (lezbiyen, gey, transeksüel, travesti) bireyler açısından toplumsal cinsiyet çalışmaları, “queer” kavramı ve son olarak TMMOB'deki toplumsal cinsiyet çalışmaları hakkında sunuşlar yapıldı ve tartışmalar yürütüldü.

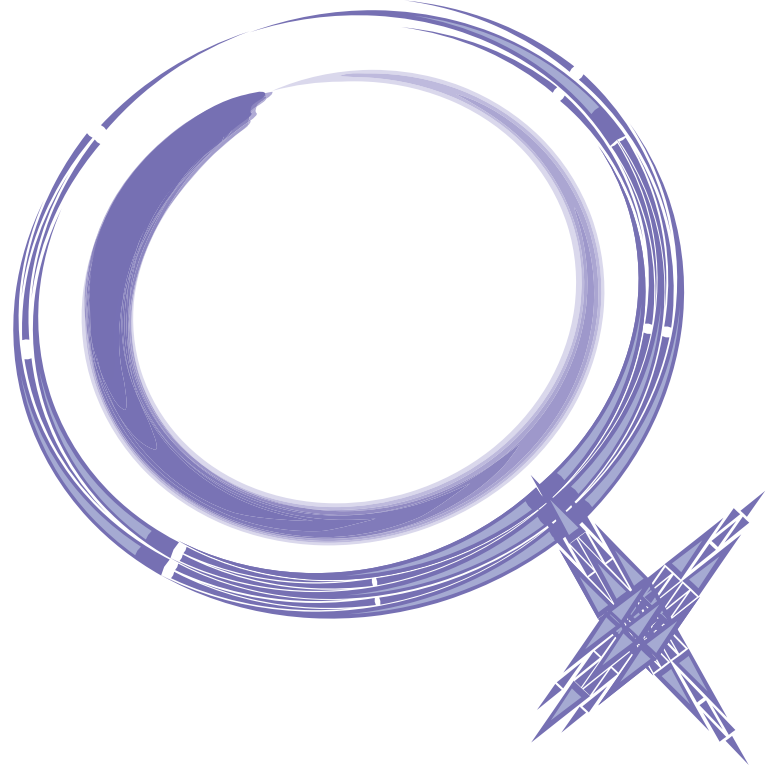
İkinci olarak, “Haklarımız” üst başlığı ile düzenlenen panelde, Duygu Hatipoğlu, iş hukukunda kadının yeri ve yenilenen mevzuat ile yapılan değişiklikler hakkında bilgi verdi. Ceren Doğan, işyerinde taciz ve hak ihlalleri sebebi ile yaşadığı dava deneyimini bizimle paylaştı. Demet Irmak ise, bugüne kadar TMMOB bünyesinde yapılan çalışmalar doğrultusunda, talep edilen ve/veya hayata geçirilen yasal değişiklikleri ve taleplerimizi özetleyen bir sunuş ile bu panele katıldı.

Son olarak, sıkça tartıştığımız “kota” konusunda gerçekleştirilen etkinliğe; Yüksel Mutlu, Halime Güner, Yaşar Seyman ve Serap Durmaz katkıda bulundu. Karma örgütlerde kadın temsiliyetinin sağlanması, kota uygulamasının kadın mücadelesi açısından önemi, Türkiye ve dünyadaki örnekleri, avantajları, dezavantajları ve TMMOB örgütlülüğü bünyesindeki kadın temsiliyetinin yöntemi çerçevesinde tartışmalar yürütüldü.

Tüm bu etkinliklerde yapılan tartışmaların devamında gerçekleştirilecek olan **Ankara Yerel Kurultayı** hazırlıkları ise tüm hızıyla devam ediyor. Yerel kurultay kapsamında, “Toplumsal Cinsiyet Roller”, “TMMOB'de Kadın Örgütlenmesi”, “Kadına Yönelik Şiddet” ve “Kapitalizm ve Kadın” gündemleri ile 4 adet oturum gerçekleştirilecek. **14-15 Mayıs tarihinde İnşaat Mühendisleri Odası Rüştü Özal Salonu**'nda yapılacak olan yerel kurultay süresince, kreş ve ilköğretim çağındaki çocuklar için bakım hizmeti sunulacak. Ayrıca, kasım ayında gerçekleşecek kurultaya delege olarak katılım için yerel kurultaya katılım zorunlu.

Kadına yönelik ayrımcılığın ve şiddetin sistemin tüm araçları ile pervasızca kendini dayattığı bu dönemde, tartışmak, üretmek ve mücadelemizi büyütmek için tüm kadın mühendis mimar şehir plancılarını kurultay çalışmalarına katılmaya çağırıyoruz.

Gelin, birlikte tartışalım, taleplerimizi oluşturalım ve mücadelemizi büyütelim.

Söyleşi: Ulucanlar Toplumsal Bir Düştü

Ulucanlar Cezaevi'ne ilişkin Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından düzenlenen söyleşiler dizisi devam ediyor. 3 Şubat 2011 tarihinde Ulucanlar Cezaevinde yürütülmekte olan restorasyon projesi uygulamasının değerlendirildiği ve Tezcan Karakuş Candan ile Ali Hakkan'ın katıldığı Söyleşilerin ilki **"Ulucanlar Cezaevi, Kent Düşleri Yarışmasının Toplumsal Süreci"** başlığı ile gerçekleştirildi. İkinci söyleşi ise Esin Boyacıoğlu ile eza ve ceza kavramlarının tarihsel gelişiminin cezaevlerinin ortaya çıkışı ve bugün geldiği durumun değerlendirilmesi ile **"Cezaevlerinin Tarihçesi"** üzerine idi.

ODTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyelerinden Ayşen Savaş'ın konuk olduğu 3. söyleşi 30 Mart 2011'de **"Cezaevi Müze Dönüşür mü?"** başlığı ile yapıldı. Uzmanlık alanı müze olan ve çeşitli müzelerin tasarımları ve restorasyonlarında danışmanlık yapmış olan Savaş, ortaya çıkışından günümüze müze

kavramının gelişimini aktardı. Bu çerçevede müzelerde sergilenen nesnelerin taşıdıkları anlamlar ve kullanışları konusunda bilgi verdi. Sunuşun ikinci bölümünde dünyada cezaevinden müzeye dönüştürülmüş örnekleri inceleyerek, bu müzeler hakkında açıklamalar yapan Savaş, cezaevinin müze dönüşmesinin mümkün olup, olamayacağını da tartışmaya açtı. Sunuşunun son bölümünde Türkiye'deki müzeler hakkında bilgi veren Savaş özellikle son yıllardaki özelleştirmeler ile birlikte Türkiye'de müzecilik konusunda sayısal verilerde artış olduğu, ancak içeriğinin oluşturulmasında bazı sıkıntılar yaşandığını dile getirdi. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Toplantı Salonu'nda yapılan söyleşi soru-cevap bölümünün ardından kokteyl eşliğinde tamamlandı.

Ulucanlar Söyleşilerinin dördüncüsü ise 20 Nisan 2011 tarihinde TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 2. Başkanı Hazeli Akgöl ile Devrimci 78'li Derneği Başkanı Hüseyin Esentürk'ün konuşmacı olarak

katılımları ile şekillendi. Söyleşinin başlığı **“Ulucanlar: Sözlü Tarih”** idi. Hüseyin Esentürk'ün Ulucanlar Cezaevi'nin siyasi tarihinin mekana yansımaları aktardığı sunuşunda restorasyon çalışmalarında ortadan kaldırılan Görüşme Odaları ile Kadınlar Koğuşunun tarihsel ve siyasi önemine değinildi. Ulu Kavağın kurutulmasını idamlara tanıklık etmiş olan, acılarla özdeşleşen bir simgenin ortadan kaldırılması olarak yorumlayan Esentürk, cezaevlerinde farklı siyasi ve adli suçluların ehlileştirilmek adına aynı mekânı paylaşmaya zorladığından ve bu konuda mahkûmların yaptığı mücadelelerin ardından mekânsal ayrışmaların mümkün olabildiğinden bahsetti. Bugün gelinen noktada yapılan çalışmalarla bu izlere rastlanmadığını aktardı.

Son konuşmacı Hazeli Akgöl ise Ulucanlar Cezaevinde yaşadığı anıları konuşmacılarla paylaştı. Kadınlar Koğuşunun mekânsal özelliklerine değinen Akgöl, bu

mekânın insanın yaşaması için yeterli olmadığını kaydetti. Akgöl kolektif bir çabayla Kadınlar Koğuşu'nu yeniden ele aldıklarını, kanalizasyon sistemi dâhil kapsamlı tadilatları mahkûmların kendi imkânları ile yaptıklarını belirtti. Öyle ki insan yaşayamayacak bir ortamı çiçeklerin bile yaşayabildiği, temiz ve işler bir hale getirdiklerini aktardı. Buradaki sosyal ortama da değinen Akgöl, Esentürk'ün aksine Kadınlar Koğuşunda farklı mahkûmlar arasındaki dayanışma ortamı yaratılabildiğinden ve bu dayanışma ruhu içerisinde ortak sorunlara çözüm ürettiklerinden bahsetti.

6 Mayıs'ta Ulucanlar Merkez Kapalı Cezaevinin dönüşüm sürecinin aktarıldığı Ulucanlar Cezaevi Belgeseli'nin ilk defa gösterileceği Gala **“BÜYÜK YÜZLEŞME: ULUCANLAR CEZEVİ”** ismiyle saat:19.00'da Anadolu Gösteri Merkezinde düzenlenecek. Davetiyeler ise ücretsiz olarak TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nden temin edilebilir.

Büyük Yüzleşme: Ulucanlar Cezaevi

Tezcan Karakuş Candan

Ulucanlar Cezaevi, 2006 Temmuz'unda boşaltıldı. Ülke siyasi tarihinde simgesel bir yeri olan Ulucanlar Cezaevi, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin girişimleriyle yıkılmaktan kurtarılarak katılımcı bir süreçle Cezaevi Müzesi ve Kültür Merkezi'ne dönüştürüldü. 81 yıl cezaevi olarak hizmet veren bu yapı, acılara ve direnişlere tanıklık etti. Kurulan bir düşün gerçeğe dönüştüğü yer olan Ulucanlar Cezaevi'nin müze olması düşünce binlerce insan katkıda bulundu.

Bugün gelinen noktada Ulucanlar Cezaevinin müze olma serüveninde, toplumun ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin lokomotif rolü, toplumsal ortak aklın ürettiği proje olarak ortaya çıkış ve gelişme sürecinden arındırılmaya çalışılarak, Hükümet ve Altındağ Belediyesi tarafından yok sayılmaktadır. Bu sürecin aktörlerinin gerçeklerin gelecek kuşaklara aktarılması konusunda da sorumlulukları vardır. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi bu sorumluluğu yerine getirmek, katılımcı bir modelle ilmik ilmik örülen cezaevinden müzeye dönüşümü değişik etkinliklerle toplumla buluşturmak için, Tezcan Karakuş Candan, Hazeli Akgöl, Ali, Atakan, Ali Hakkın

koordinasyonunda bir dizi çalışma başlatmıştır. Ülke siyasi tarihinin geçmişine yolculuğa çıkarak, yapının önemini vurgulayan, bu belgesel film çalışması bu sürecin en önemli aktarımlarından birisi olacaktır. **Büyük Yüzleşme: Ulucanlar Cezaevi** adıyla hazırlanan belgesel film, Yusuf Kenan Beysülen yönetmenliğinde gerçekleştirilmiştir. Belgesel Filmin Gala Gösterimi 6 Mayıs 2011 tarihinde yapılacaktır.

6 Mayıs ülke siyasi tarihinde, Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın Ulucanlar Cezaevi'nde küçük avluda, Ulu Kavağın tanıklığında idam edildiği gündür. Gala gösteriminde 6 Mayıs'ın seçilmesi bir tesadüf değil, toplumsal bir yüzleşmenin açığa çıkartılmasıdır. Ulucanlar Cezaevi, toplumsal bir mücadelenin belleği olarak müzeye dönüştürülmüştür. İçeriğinin boşaltılması, belleksizleştirme süreciyle birlikte düşünülmelidir. Belgesel Film bu belleksizleştirmeye karşı, gerçek tarihin anlatılmasının bir ürünüdür. Belgesel Gala Gösteriminden sonra sergisiyle birlikte, değişik kentlerde gösterime girecektir.

6 Mayıs 2011 tarihinde Büyük Yüzleşme: Ulucanlar Cezaevi Belgesel Film Gala gösterimi, mahpushane şiirleri ve türküleri ile mekân üzerinde siyasal okuma yapmaya, yüzleşmeye tanıklık etmeye aldığınız davet önemlidir. Bu davete vereceğiniz her olumlu cevap, bir yapının geçmişinden ve yaşananlarından kopartılmadan ele alınması gerektiğinin göstergesi olacaktır. Bu etkinlik, her şeyin karma karışık olduğu bir dönemde, yaşananlar unutturulmasın, geleceğe aktarılsın diye, Ulucanlar Cezaevinin geçmişine ayna tutmaktadır.

6 Mayıs 2011 PROGRAM

Yer :Anadolu Gösteri Merkezi

Adres :Türkocağı Caddesi No:14 / Balgat - Ankara

19.00 Açılış Konuşmaları

19.15 Büyük Yüzleşme: Ulucanlar Cezaevi Belgesel Film Gala Gösterimi

Yönetmen: Yusuf Kenan Beysülen

20.00 Mahsus Mahal - Nazım Oyuncuları

Şiirler/Şarkılar: Nâzım Hikmet-Sabahattin Ali-Hasan Hüseyin

Korkmazgil-Enver Gökçe-Ahmet Arif-Halit Çelenk-Nihat

Behram-Nevzat Çelik

Araştırma: Cengiz Kılçer

Kurgulayan: Metin Coşkun

Yöneten: Orhan Aydın

Müzikler: Emin İğüs-Ufuk Karakoç

Işık tasarımı: Alev Topal

Oyuncular: Gülsen Tuncer-Levent Ülgen-Ender Yiğit-Orhan

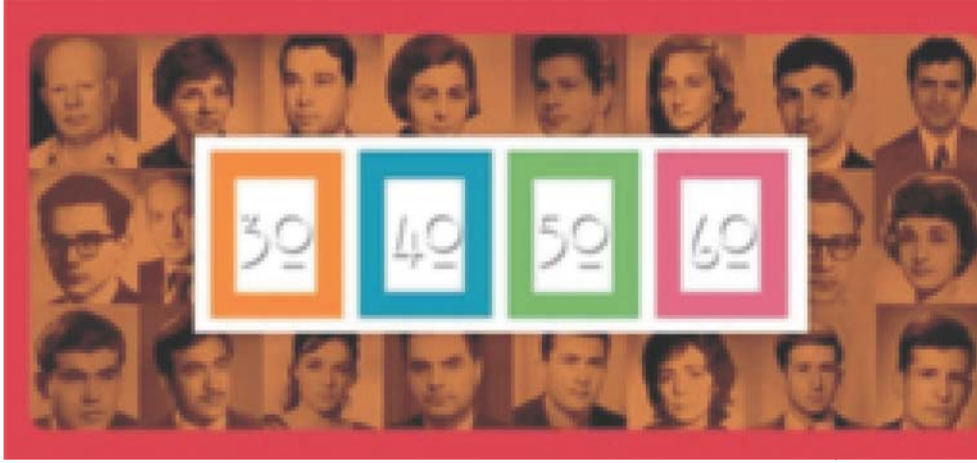
Aydın

20.40 Mahpushane Türküleri - SADIK GÜRBÜZ Konseri

21.15 Kapanış –Üç Fidan

NOT: Davetiyeler TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nden ücretsiz temin edilebilir.

Meslek Yılına Saygı Töreni 2011

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından her yıl Mimar Sinan Haftası kapsamında düzenlenen Meslek Yılına Saygı Töreni bu yıl da mesleğinde 30, 40, 50 ve 60 yılını dolduran üyelerimizi bir araya getirdi. Meslek Yılına Saygı Töreni, Ankara Palas'ta 9 Nisan 2011 Cumartesi akşamı saat 19.00'da gerçekleştirildi.

Dönem arkadaşları ile yıllar sonrası buluşan üyelerimiz, birlikte bir ömür geçirip, birlikte kutlayan üyelerimiz, bir arada olmanın heyecanını hem yaşadılar, hem de katılımcılara yaşattılar. Genel Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin de katıldığı tören sonrası yenen yemekle birlikte üyelerimiz eğlenceli bir gece geçirdiler.

Meslekte 30, 40, 50 ve 60 yılını dolduran üyelerimizi, meslekte geçirdikleri bir ömür için kutluyoruz.

Meslekte 60 yılını dolduran üyelerimizi bir ömür mesleğe verdiği katkılardan dolayı teşekkür ediyor, kutluyoruz:

238 FUAT DENGİZ İ.TEKNIK OK.(YILDIZ) 01.01.1951
458 BEHÇET SİNKİL G.S.A. 01.01.1951
565 AHMET KADRI ERKMAN G.S.A. 01.06.1951
576 FARUK NOYON MICHIGAN Ü. 09.05.1951
779 TEVFİK TUFAN ENÖNLER THS - STUTTGART 01.01.1951
1082 T.FİKRET AKYOL İ.T.Ü. 01.01.1951
1466 GÜNDÜZ SAİT GÜNGEN ILLINOIS Ü. 01.01.1951
1748 BOZKURT GÜVENÇ MASSACHUSETTS İ.T. 01.01.1951

Meslekte 50 yılını dolduran üyelerimizin mimarlık mesleğine verdikleri katkıdan dolayı tebrik ediyoruz:

SİCİL TEMEL ADI SOYADI OKUL MEZUNİYET TRH

1528 MUSTAFA AKMAN İ.T.Ü. 01.01.1961
1542 SELAMİ CÖMERTOĞLU G.S.A. 01.01.1961
1555 BEYTİ ARDA İ.T.Ü. 01.01.1961
1557 ERDOĞAN YAŞLICA İ.T.Ü. 01.01.1961
1562 YİĞİT GÜLÖKSÜZ İ.T.Ü. 01.01.1961
1563 ÇINAR GÜNER G.S.A. 01.01.1961
1564 GÜNDOĞDU AKKOR İ.T.Ü. 04.04.1961
1572 TEOMAN ENER İ.T.Ü. 01.01.1961
1575 ÇETİNKAYA ARSAL İST. YÜK. MÜH. OK. 16.03.1961
1594 ÖZCAN ALTABAN G.S.A. 01.01.1961
1599 EROL İZZET ÖRS G.S.A. 01.01.1961
1604 SEVİM DİRİMEN DOĞAN G.S.A. 01.01.1961
1607 ÜNAL ERSOY İ.T.Ü. 01.01.1961
1620 KURT TOĞAN SÜBAY G.S.A. 01.01.1961
1623 HÜSNÜ GÖKNUR İ.T.Ü. 01.06.1961
1625 ŞÜKRÜ YALÇIN ERSOY İ.T.Ü. 01.01.1961
1626 YÜCEL OKÇETİN O.D.T.Ü. 01.01.1961
1627 BAHRİ AKKAYA İ.T.Ü. 01.01.1961
1629 İLHAMİ ÇELEN İ.T.Ü. 01.01.1961
1658 YILDIRIM YAVUZ O.D.T.Ü. 01.01.1961
1659 OLCAY TAN OKÇETİN O.D.T.Ü. 01.01.1961
1669 HULUSİ ERDEM G.S.A. 01.01.1961
1680 OSMAN GENER ARMANGİL O.D.T.Ü. 17.06.1961
1703 GÜLDEN GİRİN SHCLÜTER O.D.T.Ü. 01.01.1961

1708 UÇKUN ATAY İ.T.Ü. 01.01.1961
1729 AYŞE GEDİK O.D.T.Ü. 01.01.1961
1732 A.BEDRETTİN ESENLİ O.D.T.Ü. 01.01.1961
1736 REŞAT ÖNGEN THS - GRAZ 01.01.1961
1740 MAHMUT SONER İ.T.Ü. 01.01.1961
1741 OSMAN BAYRAMOĞLU İ.T.Ü. 01.01.1961
1745 NECATİ SERİN İ.T.Ü. 01.01.1961
1766 UĞURTAN GÜNGÖR İ.T.Ü. 01.01.1961
1781 BORAN KUTSAN İ.T.Ü. 01.01.1961
1797 MAHMUT DİDİN İ.T.Ü. 01.01.1961
1929 BİLGE ERGÜLER G.S.A. 12.06.1961
1957 BİLGE ÖKTE O.D.T.Ü. 17.06.1961
2053 İNCİ NİGAR ASLANOĞLU O.D.T.Ü. 01.01.1961
2064 UÇKUN DEMİRAĞ O.D.T.Ü. 01.01.1961
2093 YILMAZ ÇAKILCI G.S.A. 01.01.1961
2110 SUPHİ FİDAN İST. YÜK. TEKNİK OKULU 01.01.1961
2116 DOĞAN KÖK İ.T.Ü. 01.01.1961
2120 ORHAN GİRİTLİOĞLU İ.T.Ü. 01.01.1961
2247 AYNUR OMURTAG İ.T.Ü. 01.01.1961
2267 SUGU BAZOĞLU THS - WIEN 05.12.1961
2450 GÖNÜL EVYAPAN O.D.T.Ü. 01.01.1961
2609 MUSTAFA KARDESEÇİ BRAUNSCHWEIG T.Ü. 01.01.1961
2623 AKGÜNDÜZ ERONAT O.D.T.Ü. 01.01.1961
2722 ERKUT ŞAHİNBAŞ O.D.T.Ü. 17.06.1961
3270 ARİF FERİDUN İ.T.Ü. 01.01.1961
5179 BEATE OĞUZ MÜNİH T.Ü. 01.01.1961
14616 ERDOĞAN SEÇİLMİŞ İ.T.Ü. 01.01.1961

Panel: Mimar Sinan ve Dönemi: Doğu ve Batıya Bakışlar

Y.Yeşim UYSAL

Her yıl Mimar Sinan'ın ölüm yıldönümü olan 9 Nisan'ı içine alan hafta Mimar Sinan Haftası olarak kutlanılır. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi de her yıl mimarlık gündemindeki konuları ele alan ve meslekteki ustalarımıza saygımızı gösterdiğimiz bir dizi etkinliği Mimar Sinan Haftası içinde ele almaktadır. Özellikle geçtiğimiz yıldan başlayarak, Türkiye'deki mimarlık pratiklerinin tarihsel gelişimini farklı bakış açıları ile zenginleşen bir ortamda ele alma hedefiyle Mimar Sinan Haftası etkinlikleri kurgulanıyor.

Mimar Sinan'ın içinde yaşadığı dönem, Batı'da tanımlandığı haliyle "Rönesans" dönemi, Doğu ve Batı kaynaklarında birbirinden oldukça farklı biçimlerde ele alınmaktadır. "Rönesans" kavramı ilk kez Michelet tarafından Avrupa'daki bir dönemi tanımlamak için kullanılmıştır.¹ Michelet bu kavramla birlikte 1500 - 1800 yılları arasında Avrupa'nın "yeni" bir ortama eriştiğini, Ortaçağ'la bağlarını kopardığını ve aydınlanma çağının başlangıcının yaratıldığını belirtmek istemişti. Michelet'e göre bu dönemde Avrupa "özgürlük, akıl ve demokrasi kavramlarının geliştiği, politik ve dini tiranlığın sona erdiği, bireysel özgürlüklerin geliştiği bir evre" yaşamaktadır.

Bir adım daha ileriye götürerek, Burckhardt bu tanımlı, "Rönesans" denilince akla gelen, Venedik merkezli bir aydınlanma çağının başlangıcı olarak ele alır.² Köklerini Antik Yunan'a dayandırdığı bu aydınlanma dönemi tabii ki Avrupa merkezlidir ve modern Avrupa'yı oluşturan bireylerin ortaya çıkışını ele almaktadır. Böylelikle ideal ve kusursuz bir "Avrupa Kültürü" tanımlamaktadır.

Burckhardt'ın yarattığı bu idealize edilmiş "Rönesans" söylemi yıllarca pek çok akademisyen, tarihçi ve meslek uzmanları tarafından Batıda ve hatta Doğuda kullanıldı. Bugün geldiğimiz noktada özellikle Türkiye'de Sinan Dönemine dair yapılan araştırma ve çalışmaların sayısının artması ile birlikte, ülkedeki akademisyenler, tarihçiler ve meslek uzmanları tarafından kullanılır oldu. Özellikle Sinan'ın bir "Rönesans Mimarı" olarak tanıtıldığı ve bir "Avrupalı kültüre" sahip olduğu yönündeki açıklamalar Türkiye'de, özellikle de Mimarlar Odası ortamlarında yeniden yeniden üretilir oldu.

Ancak Michelet ve Burckhardt'ın yarattığı "Rönesans" kavramı daha 1940'lı yıllardan itibaren pek çok cepheden eleştirilmeye başlandı. Başta Amerikalı

tarihçiler olmak üzere "Rönesans"ın düşünüldüğü kadar "süper" olmadığı tartışılmaya başlandı. Ekonomik, sosyal, kültürel ve politik veriler ve belgeler üzerinden yapılan çalışmalarda Ortaçağ ile "Rönesans" olarak adlandırılan dönemlerin birbirinden çok da farklı olmadığı üzerine odaklandı. Diğer eleştiriler ise bu kavramın Avrupa odaklı olması ve Avrupa ve Avrupalı'yı idealize etmesine yöneltildi.

"Rönesans" olarak adlandırılan 1500-1800 yılları arasındaki döneme dair şüphesiz söylenecek çok şey var. Bu dönemde Dünya'nın yuvarlak olduğunun keşfedilmesi, yeni kıtalara ulaşılması, deniz ticareti ve dolayısıyla uluslararası ticaretin artması, ülkelerin birbirlerine ulaşımın kolaylaşmasıyla uluslar arası ilişkilerin genişlemesi ve yaygınlaşması, tüketim biçim ve nesnelerin artması ve bilimdeki gelişmelerle birlikte ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi, politik alanda değişimler olması da kaçınılmazdır. Ancak bu değişimler Burckhardt'ın ifade ettiği statik, tek taraflı, etkileşimsiz ve değişmez değildir.

Bu döneme dair önemli açılımlar sunan isimlerden biri Braudel'dir. Braudel'in henüz 1949 yılında aynı döneme ait Akdeniz'i ve bu ortamdaki ticaret hayatını paylaşan farklı grupların, devletlerin, kişilerin ve kurumlarının etkileşimini ele aldığı *La Méditerranée et le Monde Méditerranéen à L'Epoque de Philippe II* adlı kitabı

yayınlanır. Bu kitap aynı zamanda "Rönesans" tarih yazımı için de bir alternatif sunmaktadır. Annales Okulu'nun bir uzantısı olarak Braudel, kahramanların olduğu kadar, göçebelerin, sıradan insanların döneme katkısının tartışılabilirdiği önemli bir kaynak olarak karşımıza çıkar. Braudel Akdeniz'in sınırlarını oldukça geniş bir coğrafya olarak 5 bölgede inceler. Sınırları genişlemiş Braudel'in Akdeniz'inde, ticaret yollarından, göç yollarına, şehirlerin dönüşen statülerinden göçebe kabilelere, sanat yapıtlarından tohum ve gıdanın dolaşımına kadar farklı birçok konu birbiri ile çakıştınılarak aktarılır.³

Son yıllarda tarih yazımında "dünya tarihi" diye bir kavram tartışılmaya başlandı. Bu kavramla özellikle kültürel etkileşim açısından farklı tarihsel perspektifler açığa çıkıyor. Tarih yazımında belirli bir olayı ele almak her zaman belirli kişileri, grupları, kültürleri, mekânları, devletleri, ırkları dâhil etme, diğerlerini dışlama riskini içerir. Bu sebeple belirli kültürlerle odaklanmak yerine kültürlerarası etkileşimi konu edinmek, bu sorunların aşılmasını sağlayacaktır. Bentley'in kültürlerarası etkileşim kavramından yola çıkarak Manning insanlık tarihindeki parçaların etkileşimine odaklanmanın gerekliliğini savunur.⁴ Manning'e göre tarihsel olaylar, kişilikler, gruplar, ülkeler ve gelişmeler statik değildir, sürekli bir değişim, dönüşüm ve etkileşim içindedir. Ve

"dünya tarihi" tüm dünyanın tarihini yazmak değil, odaklandığımız konu üzerine ortaya çıkan etkileşim, dönüşüm, değişimler ve çatışmaları irdelemektir. Bunun için Manning 3 yöntem önerir. Birincisi öne çıkan etkiye odaklanmak yerine etkileşimleri mümkün olduğunca geniş bir perspektiften ele almaktır. İkincisi genellemelerden kaçınarak kriter ve araçlarımızı doğru belirlemektir. Üçüncüsü ise genellemenin tuzağına düşmeden mümkün olduğunca çalışma alanımızı genişletmektir.

İşte tam da bu çerçevede Türkiye'de Mimar Sinan Haftası kutlamalarına odaklanmak yerinde olacaktır. Mimar Sinan'ın olduğunu varsaydığımız eserlerin mimari karakterlerine odaklanmak, Sinan'ı zamandan, mekândan, kültürel, ekonomik, sosyal ve siyasi gelişmelerden uzak ele almak, bugün dünyada tarih yazımının geldiği noktayı da yadsımak anlamına gelmektedir. Ve -maalesef- özellikle Mimarlar Odasının Mimar Sinan Haftası kutlamalarında Sinan'ın adeta bir kahraman olarak ele alınması, Türkiye'de mimarlığın köklerinin Sinan'a dayandırılması Burckhardt'ın yarattığı "Rönesans" (Büyük "R" ile) kavramının bir başka versiyonunu yaratmak olmuyor mu?

Konu üzerine son olarak şu söylenebilir: Gerçekte Mimar Sinan'ın durumu da Türkiye'nin durumunu

andırır. Tarih kitaplarında Mimar Sinan ya batılı bir Rönesans mimarına benzetilir, ya da doğulu-islamîyeti benimsemiş, batıya sırtını dönmüş biri olarak gösterilir. Sinan tam da batı ile doğu arasında sıkışmıştır. Ortada statik bir mimar, statik bir mimarlık üretimi ve statik bir dönem vardır. Yapılması gereken ise Mimar Sinan'ı, Osmanlı'yı ne doğudan, ne batıdan bir değerlendirme ile ama kültürel etkileşimin tam ortasında ele almaktır.

Yukarıda anlatılan çerçevede TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Türkiye'deki mimarlık pratiklerinin tarihsel süreci ve doğal gelişimi içinde farklı etkileşimleri açığa çıkarmak üzere Mimar Sinan Haftası Panellerini kurgulamaktadır. Şubemiz erken kapitalist dönem olarak adlandırabileceğimiz bu dönemdeki gelişmeler ışığında, Doğu ve Batının artan ticaret ve kültürel ilişkileri ile yeniden tanışmasını kendine konu edinen bir etkinlik düzenledi. "Mimar Sinan ve Dönemi: Doğu ve Batıya Bakışlar" başlığı ile kurgulanan bu etkinlikte bugün medeniyetler çatışması olarak değerlendirilen doğu-batı ayrımının erken kapitalist dönem için nasıl üretildiğini ele aldı. Bu sebeple Panel'in konusu Osmanlı ve Sinan ile sınırlandırılmak yerine, Osmanlı'nın doğu ve batı ile ilişkisi olarak belirlendi.

Açılış konuşmasını Fatih Söyler'in yaptığı Panel'e ODTÜ Tarih Bölümünden Mustafa Soykut, ODTÜ Mimarlık Fakültesinden Sevil Enginsoy Ekinci ve yine ODTÜ Mimarlık Fakültesinden Ali Uzay Peker konuşmacı olarak katıldı. Oturum Başkanlığını Bülent Batuman'ın yaptığı Panel 7 Nisan 2011 tarihinde TÜBİTAK Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

Panelde ilk sözü alan Mustafa Soykut Osmanlı-Batı ilişkilerinin yalnızca Osmanlı'ya özgü olmadığını örneğin Hindistan-Batı arasındaki ilişkilerle benzerlikler olduğunu belirtti. Hindistan-Osmanlı-Batı arasındaki ilişkiyi sanat yapıtlarından dile, diplomatik ilişkilerden hükümdarların özelliklerine geniş bir yelpazede ele alan Soykut kültürler arası etkileşime değindi. "Rönesans"ın anlamının politik olduğuna da değinen Soykut, Rönesans'ın Floransa'nın yeniden doğuşu hedefli bir politik söylem olarak ele alınması gerektiğini belirtti. Bu çerçevede Osmanlı'nın Rönesans'ta rol almadığını ancak kendi rönesansı olduğunu vurguladı.

İkinci konuşmacı Sevil Enginsoy Ekinci sunuşuna önemli bir sergiyi anlatarak başladı. "Mimar Sinan Palladio'yu Ağırıyor" sergisinin ürettiği "Sinan" ve Osmanlı dönemi mimarlık üretimi konularına odaklanan Enginsoy Ekinci, farklı ülkelerde sergilenen uluslararası bir serginin sonuçlarının da düşünülmesi gerekliliğini vurgulamış oldu. Sergi kapsamında "Sinan Palladio'dan bir şey aldı mı?" sorusuna "evet" yanıtının verildiğini belirten

Enginsoy Ekinci, Palladio ve Sinan'ın ürettiği mimarlık ürünlerindeki formal benzeşmelere değinilen kaynakları inceledi. Rönesans üzerine yazılan kaynaklarda Sinan'ın Palladio'dan etkilendiği ve bazı durumlarda da Sinan'ın onu etkilemiş olabileceği yönündeki çalışmaları ayrıntıları ile ele aldı. Buna göre son yılda artan bilgi birikimi ve ilgiyle birlikte kemer kullanımları, minare-kule benzetmeleri, diğer mimari elemanların formlarının benzemesi üzerinden geliştirilen Palladio-Sinan, Osmanlı-Venedik karşılaştırmalarını eleştirdi. Bu çerçevede Debra Howard, Gülrü Necipoğlu, Spiro Kostof ve Çiğdem Kafesçioğlu gibi tarihçilerin yazılarına değindi. Sonuç olarak ise Akdeniz Haritası üzerinden üretilecek, etkileşimi tarif eden çalışmaların önemini vurguladı.

Son olarak sözü alan Ali Uzay Peker ise erken dönemlerden başlayarak bu döneme kadar gelen haritalar üzerinden kültürel etkileşimin gerçekleştiği coğrafyalara odaklandı. Bu coğrafyalarda üretilen mimarlık ürünlerini karşılaştıran Peker, farklı cami tipolojilerinin Doğu referansları ile irdelemesini yaptı. Kible duvar uzunluğu, plan yapısı, mimari elemanları ve iç mekân açısından karşılaştırmalar yapan Peker İskender'in fetihlerinden başlayarak Emevi Halifeliği, Hun İmparatorluğu, Selçuklu Dönemi ve Osmanlı dönemlerindeki mimarlık ürünlerine odaklandı. Hindistan'dan Avrupa'nın ortasına kadar sürekli bir göç ve ulus hareketliliğinin olduğu bu coğrafyadaki mimari zenginliğin bu etkileşimden ortaya çıktığını vurguladı.

Bu çerçevede Doğu-Batı ilişkileri ve etkileşimine odaklanan Panel soru-cevaplarla sona erdi.

Son olarak, erken kapitalist dönem üzerine yoğunlaşarak, Braudel'in çalışmalarını ileri aşamaya götüren ve Mimarlar Odası'na da değerli katkılarını esirgememiş olan Faruk Tabak'ı saygıyla andığımızı belirterek yazımıza son verelim.

¹Karl H. Dannenfeldt, *The Renaissance. Basic Interpretations* (D.C. Heath and Company/Lexington, Massachusetts, 1974).

²Jacob Burckhardt, *The Civilization of The Renaissance in Italy*, (The Phaidon Press/ London, 1959).

³Fernand Braudel, *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip II*, Vol. I, (William Collins Sons & Co Ltd, London and Harper & Row, New York, 1972), Fernand Braudel, *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip II*, Vol. II, (William Collins Sons & Co Ltd, London and Harper & Row, New York, 1976).

⁴Patrick Manning, 'The Problem of Interactions in World History', *The American Historical Review*, 101/3 (1996) 771-782.

Koca Sinan'a ve Yarattığı Eşsiz Değerlere Sahip Çıkmaya Çağrı!

TMMOB MİMARLAR ODASI

08.04.2011

Mimar Sinan'ı 423. ölüm yıldönümü nedeniyle, Mimarlar Odası'nın tüm birimleri ile birlikte gelenekselleşmiş anma etkinlikleri çerçevesinde, 9 Nisan 2011 Cumartesi günü, saat 11.00'da Süleymaniye Külliyesi'ndeki mezarı başında saygıyla anıyoruz. Takip eden hafta boyunca ise Mimarlar Odası'nın tüm birimleri, kentlerinde çok sayıda ulusal ve uluslararası etkinlik düzenliyorlar. Mimarlar Odası, her iki yılda bir Ulusal Mimarlık Ödülleri kapsamında mimarlık alanında önemli yapıtlara imza atmış ve meslek etiğine bağlı, deneyimli meslektaşlarımızı Mimar Sinan'ın adını taşıyan "Sinan Ödülü" ile onurlandırmaktadır.

Anıtsal yapıtlarıyla "Geçti bu demde cihandan pir-i mimaran-ı Sinan" nitelemesini hak eden "Koca Sinan" için ne kadar şey yapılırsa azdır.

Anadolu'dan Balkanlar'a uzanan geniş bir coğrafyada çok sayıda "duru, yalın, dolgun kitleler üzerinde dengelenen ana kubbe ve kubbecikler dizgesini kuran, mühendislik yeteneği ile mimarlık zarafetini bütünleştiren" büyük ustanın eserleri, bulunduğu kentlere silüet, estetik, sanat ve kimlik değerleri katmıştır. Yarattığı eserleri çevresiyle, doğayla ve insanla barışık bir yapılaşmanın görkemli anıtsal örnekleri olarak mimarlığın evrensel değerleriyle buluşmuştur. Günümüzde dahi bu yapıtlar, bulundukları kentleri biçimlendirmekte, yaşamımızı etkilemekte ve mimari nitelikleri nedeniyle bilimsel araştırmaların ilgi odağında yer almaktadırlar.

Sinan'ın kendi çağından günümüze verdiği mesajı doğru anlamak ve bundan dersler çıkarmak ona ve mimarlığa olan borcumuzun bir gereğidir. Ülkemizde neo-Osmanlıcılığın ideolojik olarak dayatıldığı bir ortamda, "tarihî yapıtların kopyalarını yapmak, biçimlerini sürdürmek" şeklinde tanımlanabilecek, özellikle kamu eliyle yapılaşmalar gündeme getirilmekte ve uygulanmaktadır. Bu yaklaşımla esas olarak, Sinan'ın akılcı mimari anlayışının özünü oluşturan araştırma, öğrenme, anlama, çağdaş bir mimari yaratma, sürekli olarak kendini aşma çabaları anlaşılmamakta ve kentsel kirlilik oluşturan çağdışı kopyalamalarla tarihe ve Sinan'a saygısızlık yapılmaktadır.

Son yıllarda yapılan veya yapılmakta olan adliye binaları, okullar, çeşitli devlet binaları, ulaşım yapıları bu "taklitçi" anlayışın ürünü olarak şekillenmektedirler. En son olarak ise, Sinan'ın ustalık dönemi eseri Edirne'deki

Selimiye Camisi'nin bir kopyasının, İstanbul Ataşehir'de başbakan tarafından temeli atılarak yapılmaya başlanması "mimarlık karşıtı" bu yaklaşımın geldiği aşama bakımından "ibret verici" olarak değerlendirilmektedir.

Ne yazık ki, Sinan'a ve yarattıklarına saygısızlık, sadece "taklitçi" dayatmalarla sınırlı kalmamakta, bütün kentleşme ve yapılaşma alanlarında egemen olan "rantçı" anlayışın çeşitli örnekleri ile de yaşanmaktadır.

Tarihî kent merkezlerinde 5366 sayılı Yasa ile dayatılan kent dokusunun, kültür varlıklarının yok edilmesine neden olan "yenileme" adındaki çalışmalar başka büyük bir saygısızlık örneği oluşturmaktadırlar. Bu kapsamda İstanbul'da Tarlabası, Sulukule, Balat gibi tarihî mahalleler ile diğer kimi kentlerimizdeki "yenileme alanı" ilan edilen mahalleler yağmalanmaktadır.

Kültür mekânlarına yönelik başta AKM, tarihî sinemalar, tiyatro binaları olmak üzere sistemli bir şekilde yok etme çabaları, Haydarpaşa Garı gibi kültür varlıklarının yakılması, "kültürel değerlerden ve gelişimden uzak" bir "yağmacı kentleşme politikalarının hezeyanları" olarak yansımaktadır.

Kentlerin kimlik değerlerini, silüetini ezen yapılaşmalar, estetikten yoksun, planlamayı dışlayan "TOKİ mimarlığı" uygulamaları, kıyılara yönelik girişimler, kent merkezlerindeki AVM'ler, depreme karşı hazırlıkların tavsanması, Cumhuriyet dönemi mimarlığının karşı karşıya kaldığı riskler ve daha pek çok örnekten söz edebiliriz...

Yine bir "Sinan'ı anma günü" nedeniyle süreçten sorumlu olanlar "mimarlık ve kentleşme" adına tıpkı geçmişte yaptıkları gibi "nutuklar" atacaklar, Sinan'a övgüler yapacaklar. Ya sonra yine "nerede kalmıştık" denilerek aynı yanlışlara devam mı edilecek?

Mimarlar Odası olarak, büyük ustayı ölüm yıldönümü nedeniyle saygıyla anarken, "Sinan'a saygısızlık" şeklinde nitelediğimiz tüm bu mimarlık ve kentleşme yanlışları artık tekrarlanmasın ve yeniden bir kez daha birlikte düşünelim istiyoruz. Bu kapsamda ülke yöneticilerini, yerel yönetimleri, yatırımcıları ve ilgili tüm kesimleri kentlerimize, Koca Sinan'a ve yarattığı eşsiz değerlere sahip çıkmaya davet ediyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Taş Üstüne Taş Koyduk

Tezcan Karakuş Candan, Ali Hakkan: Proje Koordinatörleri

Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları kapsamında 1-2 Nisan 2011 tarihinde Diyarbakır'da Taş sütüne taş Koymak atölyeleri TMK Mağduru 28 gencin katılımıyla gerçekleşti. Uzaklardan gelmiş koordinatörler ve yürütücüler olarak gençlerle ilk karşılaşma anı, tedirginlikleri heyecanı, şaşkınlığı beraberinde taşıyordu. İlk gün gençlerle birlikte önce Diyarbakır'ın tarihine yolculuk yapıldı. Çalışmalar Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığının yerleşkesinde gerçekleşti. Geçmişte, Sümerbank Halı Fabrikası'na ev sahipliği yapmış olan yapı, üretim sürecinden hiç kopmamış. Şimdi yeni bir kültür yerleşmesi sürecinde, engellilere, yaşlılara, çocuklara kadınlar ve gençlere hizmet veren bir üretim merkezine dönüşmüş durumda. 28 gençle birlikte yapının tarihine ve bugün içerisinde gerçekleşen işlevlerine yolculuk yapılarak, yerleşke gezisi gerçekleştirildi.

Sonra gençlerle birlikte, gruplar halinde Diyarbakır Kent Rotası çıkartıldı, Diyarbakır'ın kültürel mirası, sosyal yaşantısı deneyimlendi ve Diyarbakır'ın iki yüzünü açığa çıkartan, yoksulluk, yoksunluk mekânları gezildi. Fotoğraf atölyesi kent rotası gezisindeki mekânlarda gerçekleşti. Surlar, Eyo'nun deliği, sur çevresindeki yerleşim, Keçi Burcu Fiskaya, Hevsel Bahçeleri, on gözlü köprü çarşıların gezilmesiyle birlikte her aşamasında gençler bize Diyarbakır gerçeğini anlattılar.

İç kale içerisinde restore edilen Cezaevi yapısı da gezi rotası içerisindeydi. Taş atıkları gerekçesiyle, 14-15-16 yaşında ailelerinden kopartılan bu gençler, 4ay, 6ay, 8ay cezaevinde kalmışlardı. Onun burukluğu, yüreklerinde bıraktığı iz henüz silinmemişti. Orası kaldıkları cezaevi değildi ama yapının onlara hatırlattıkları izler gözlerinden okunuyordu.

İkinci gün ilk günün tedirginliği ve şaşkınlığı gitmiş

çalışma alanına gençler bizden önce gelmişlerdi. Sabah heyecan gözlerinden okunuyordu. Önce atölyeler belirlendi. Sabah hep birlikte Edebiyat Atölyesi çalışması başladı. Diyarbakırlı yazar Şeyhmus Diken ve meslektaş Ahmet Büke edebiyat atölyesinde yazmanın önemini paylaştılar. Yaşamın hiçbir zaman bir kulvardan akmadığını, mücadelenin tek yöntemi olamayacağını paylaştılar. Sonra taş atan eller kalem tuttular; her biri kendi öyküsünü yazmaya başladı ortaya onlarca öykü, hisler anılar sorgulamalar çıktı. Edebiyat atölyesi, yeni bir yazarın çıkışına da tanıklık etti. Cizre'den gelen gençlerden birisi, yazdığı öyküyle herkesin yüreğinin en derin noktalarına dokundu. Nefesler tutuldu, gözler doldu, sesler buğulandı. Bir yaşam, bir dram, bu kadar çıplak anlatılabilir miydi?

Heykel ve Seramik Atölyesi de gençlerin ellerinde şekillendi. Yüreğindeki öfkeyi, gülümseyen sempatik heykelle ifadelendirdiler. Heykelin elinde taş kocaman gözleri ve yüzünde gülümsemesi vardı. Eller, heykeli yapmak için çalıştı, çamurdan dol durulan metal iskeleti doldurmak için neredeyse yarış yapar gibi çalıştılar. Karşısına geçip baktılar, rötuş yaptılar. Seramik atölyesi ise Mustafa içindi. Arkadaşları Mustafa artık onlarla değildi, öfkesini kendi bedenine kıyarak dindirmişti 17 yaşında. Atölyenin köşesinde bir kâğıt parçası üzerinde Mustafa haritası yapılmıştı. Mustafa kimdi, neyi severdi, nereleri gezerdi, idealleri neydi? Harita onun anahtarıydı. Mustafa 17 yaşında bir gençti, surlarda gezmeyi severdi, güvercinleri beslerdi, civan gibi güzel bir kızın sevdiğiydi, özgürlüğü, ateşi severdi. Haritadaki ipuçları birer birer işlendi seramik tabletlere, atölye bittikten sonra onlar çalışmalarına devam edecek ve bir kalıcı duvar yapılacak Diyarbakır'da.

Taş oyunları Atölyesi, Deng Bej evinde dedelerle gençlerin buluşmasına tanıklık etti. Birbirleriyle konuştular, taş oyunlarını dinlediler ve sonrasında oynadılar, yaşları 80'lere ulaşan dedelerle gençler.

Taş üzerinden kurulan bu köprü Ankara Diyarbakır köprüsüydü. Eller taşın altına konulmuş iki günlük bir paylaşımdan kocaman sonuçlar ortaya çıkmıştı. Ayrılırken gözler doldu, telefonlar adresler alındı, haberleşmek için, bir araya gelme niyetleri belirtildi defalarca kez. Ankara'yı görmek istediklerini söylediler onlarca kez.

Taş Üstüne, Taş Koymak bize çok şey öğretti. Kocaman boyları ve üzerlerindeki ağır yüklerle onlar çocuklardı, gençler. Tedirgindiler; tedirgindik; elimizi uzattık; tutmakta çekindiler önce; sonra sımsıkı sarıldık bırakmamak için. Gözlerimizde bilinmezlik vardı öncesinde, ayrılırken gözlerimizi hüznün kaplamıştı. Öfkelerimizi henüz ortaklaştıramadık, belki de ona daha uzun zaman gerek, ama sevgimizi kardeşliğimizi sahileştirdik. Öyle uzaklardan, öyle yukarılardan kardeşlik söylemleri değildi bizimki, aşağılardan, yüreklerden, dokunarak... Evet, dokunmaya paylaşmaya ihtiyacımız var, mekânları, yürekleri birleştirmek için... Şimdi taşlar yerinden oynadı yeniden dizilmek için... Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Diyarbakır Şubesinden emeği geçenlere, taşların altına elini koyanlara binlerce kez teşekkürler...

Çocukça Çizgi Film Yarışması

ÇOCUKÇA
ÇİZGİ FİLM YARIŞMASI

SON TESLİM TARİHİ: 9 EYLÜL 2011
1. ÖDÜL ... 10000 TL, 2. ÖDÜL ... 7500 TL, 3. ÖDÜL ... 5000 TL

DANIŞMAN JÜRİ ÜYELERİ
Bülent Batuman, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şube Sekreteri
Necip Müftü, TMMOB Mimarlar Odası Genel Sekreteri
Y. Yeşim Uysal, Mimar

SEÇİCİ KURUL ÜYELERİ
Sevin Ökyay, Yazar, Sinema Eleştirmeni
Tan Oral, Mimar, Karikatürist
Yekta Kopan, Yazar, Seslendirme Sanatçısı
Fethi Kaba, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Çizgi Film Bölüm Başkanı
Berat İlk, Bilgi Üniversitesi VCD Öğretim Görevlisi, Canlandırma Yetenek Kampı Yöneticisi
Levent Cantek, Editör, Yazar
Melike Türkan Bağlı, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Görevlisi
Ulaş Onur Temiz, İlköğretim Öğrencisi
Yağmur Wilem Sarıpolat, İlköğretim Öğrencisi

RAPORTÖRLER
Sinem Yıldırım, Mimar
Eriş Ulusoy, Yönetmen
Volkan Dağlı, Mimar

ÖDÜLLER
1.Ödül: 10000 YTL
2.Ödül: 7500 YTL
3.Ödül: 5000 YTL

Yarışma Takvimi:
Yarışmanın ilanı.....22 Nisan 2011
Eserlerin Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ne ulaşması veya teslimi için son tarih.....9 Eylül 2011
Kazananların açıklanması..... 26 Eylül 2011
Ödül Töreni ve Gala Gösterimi 30 Eylül 2011

Mimarlığın toplumla buluşması kapsamında, çocuklara mimarlık, çevre ve kent kültürünün anlatılacağı "Çocukça Çizgi Film Yarışması" ile çocuklara yönelik yaratıcı fikirlerin ortaya çıkartılması, çocukların kent kültürü ve mimarlıkla iletişimlerinin "Canlandırma Filmler" üzerinden kurulması hedeflenmektedir.

SEÇİCİ KURUL VE RAPORTÖRLERİN İSİM VE KİMLİKLERİ:

Danışman Jüri Üyeleri

Bülent Batuman, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Sekreteri

Necip Mutlu, TMMOB Mimarlar Odası Genel Sekreteri

Y.Yeşim Uysal, Y. Mimar

Seçici Kurul Üyeleri:

Sevin Ökyay, Yazar, Sinema Eleştirmeni,

Tan Oral, Mimar, Karikatürist

Yekta Kopan, Yazar, Seslendirme Sanatçısı

Fethi Kaba, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Çizgi Film Bölüm Başkanı

Berat İlk, Bilgi Üniversitesi VCD Öğretim Görevlisi, Canlandırma Yetenek Kampı Yöneticisi

Levent Cantek, Editör, Yazar

Melike Türkan Bağlı, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Görevlisi

Ulaş Onur Temiz, İlköğretim Öğrencisi

Yağmur Sertkaya, İlköğretim Öğrencisi

Raportörler:

Sinem Yıldırım, Mimar

Eriş Ulusoy, Yönetmen

Volkan Dağlı, Mimar

ÖDÜLLER

1.Ödül: 10000 YTL

2.Ödül: 7500 YTL

3.Ödül: 5000 YTL

Yarışma Takvimi:

Yarışmanın ilanı.....22 Nisan 2011

Eserlerin Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ne ulaşması veya teslimi için son tarih.....9 Eylül 2011

Kazananların açıklanması..... 26 Eylül 2011

Ödül Töreni ve Gala Gösterimi 30 Eylül 2011

Genç Seyirci İçin Oyun Yazma Yarışması

YARIŞMANIN KONUSU VE AMACI:

Mimarlığın toplumla buluşması kapsamında, çocuklara mimarlık, çevre ve kent kültürünün anlatıldığı "Genç Seyirci İçin Oyun Yazma Yarışması" ile Tiyatro sanatında çocuklara yönelik yaratıcı oyunların ortaya çıkartılması, çocukların kent kültürü ve mimarlıkla iletişimlerinin görsel sanatlar üzerinden kurulması hedeflenmektedir. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, bu yarışmayı çocuklara yönelik, kent, mimarlık, çevre ve kent duyarlılığı, kültürel miras bilinci vermek üzere yeni/genç yazarları kent ve mimarlık alanında oyun yazmaya özendirerek, tiyatro edebiyatına yeni çocuk oyunları kazandırmak ve bunların hem yayınlanarak hem de oyunlaştırılarak yayınlayarak mimarlığın toplumla buluşması için düzenlenmektedir.

Danışman Jüri Üyeleri

Songül Üzgün, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi

Nurdan Topoğraf, TMMOB Mimarlar Yönetim Kurulu Üyesi

Pelin Özgümüş, Mimar, Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi

Seçici Kurul Üyeleri:

Tülin Sağlam, Doç. Dr., A.Ü. DTCF Tiyatro Tarihi ve Teorisi Anabilim Dalı Başkanı

Ayşegül Ünlü Erhan, Tiyatro Kuramcısı

Erkan Ergin, Öğretim Görevlisi, A.Ü. DTCF Dramatik Yazarlık Ana Sanat Dalı

Ömer Adıgüzel, A.Ü. Eğitim Bil. Fak. Sınıf Öğr. ABD / Çağdaş Drama Derneği Genel Başkanı

Murat Atak, Tiyatro Sanatçısı / Rejisör / Eğitimci

Raportörler:

Ezgi Aksaray, Mimar

Pelin Temur, Oyuncu-Yazar

Sevgi Bölücek Altun, Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi

ÖDÜLLER

1. Ödül	3000 TL
2. Ödül	2000 TL
3. Ödül	1000 TL

GENÇ SEYİRCİ İÇİN OYUN YAZMA YARIŞMASI

DANIŞMAN JÜRİ ÜYELERİ

Songül Üzgün
TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi

Nurdan Topoğraf
TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Üyesi

Pelin Özgümüş
Mimar

SEÇİCİ KURUL ÜYELERİ

Tülin Sağlam
Doç. Dr., A.Ü. DTCF Tiyatro Tarihi ve Teorisi Anabilim Dalı Başkanı

Ayşegül Ünlü Erhan
Tiyatro Kuramcısı

Erkan Ergin
Öğretim Görevlisi, A.Ü. DTCF Dramatik Yazarlık Ana Sanat Dalı

Ömer Adıgüzel
A.Ü. Eğitim Bil. Fak. Sınıf Öğr. ABD / Çağdaş Drama Derneği Genel Başkanı

Murat Atak
Tiyatro Sanatçısı / Rejisör / Eğitimci

RAPORTÖRLER

Ezgi Aksaray, Mimar
Pelin Temur, Oyuncu-Yazar
Sevgi Bölücek Altun, Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi

son teslim tarihi 9 eylül 2011

1. Ödül 3000 TL., 2. Ödül 2000 TL., 3. Ödül 1000 TL.

YARIŞMANIN KONUSU VE AMACI

Mimarlığın toplumla buluşması kapsamında, çocuklara mimarlık, çevre ve kent kültürünün anlatıldığı "Genç Seyirci İçin Oyun Yazma Yarışması" ile Tiyatro sanatında çocuklara yönelik yaratıcı oyunların ortaya çıkartılması, çocukların kent kültürü ve mimarlıkla iletişimlerinin görsel sanatlar üzerinden kurulması hedeflenmektedir. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, bu yarışmayı çocuklara yönelik, kent ve mimarlık alanında oyun yazmaya özendirerek, tiyatro edebiyatına yeni çocuk oyunları kazandırmak ve bunların hem yayınlanarak hem de oyunlaştırılarak yayınlayarak mimarlığın toplumla buluşması için düzenlenmektedir.

YARIŞMAYA KATILMA KURALLARI VE RÜJHİ

* Yarışmaya katılmak isteyen öğrenciler 2011 yılında doğmuş ve 12 yaşından küçük öğrencilerdir. Yarışmaya katılan öğrencilerin soyadı ve doğum tarihi bilgileri yarışma kuralları çerçevesinde belirtilmelidir.

* Yarışmaya katılan öğrencilerin bilgileri yarışma kuralları çerçevesinde belirtilmelidir. Yarışmaya katılan öğrencilerin bilgileri yarışma kuralları çerçevesinde belirtilmelidir. Yarışmaya katılan öğrencilerin bilgileri yarışma kuralları çerçevesinde belirtilmelidir.

* Yarışmaya katılan öğrencilerin bilgileri yarışma kuralları çerçevesinde belirtilmelidir. Yarışmaya katılan öğrencilerin bilgileri yarışma kuralları çerçevesinde belirtilmelidir. Yarışmaya katılan öğrencilerin bilgileri yarışma kuralları çerçevesinde belirtilmelidir.

Kent Düşleri Yarışmalarının Beşincisi Ankara- EGO Hangarları İçin Açılıyor

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Ankara kentinde işlevsel ve ekonomik değeri olan, kent merkezi içerisinde kalmış özellikli mekânların/ yapıların kamusal işlevlerle yeniden kente kazandırılması amacıyla "Kent Düşleri" adı altında mimari fikir yarışmaları düzenlemektedir. Bugüne kadar Ulucanlar Merkez Kapalı Cezaevi, Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü, Zonguldak Kömür Yıkama Tesisleri, Kızılay Meydanı ve Çevresi'ne yönelik fikir projesi yarışmaları açılmış, kentsel ölçekte gündem oluşturularak, bu yapıların bir bölümünün kamusal kullanımlarla yeniden işlevlendirilmesine olanak sağlanmıştır. Kent Düşleri ProjeFikir yarışmalarından beşincisinin teması, Ankara kent merkezine yakın konumda bulunan, bugün EGO Otobüs İşletmesi, Satın Alma Dairesi Başkanlığı, AYKOME Müdürlüğü gibi tesislerin yer aldığı, kent tarihinde ve yaşamında önemli bir kamusal hizmet alanı olarak işlev gören ve ekonomik ömrünü henüz tamamlamamış durumdaki "EGO HANGARLARI ALANI" olarak bilinen alanın yeniden işlevlendirilmesi olarak belirlenmiştir.

22 Nisan 2011 tarihinde ilan edilen yarışma için son kayıt ve teslim tarihi 23 EYLÜL 2011 olarak belirlenmiştir. Yarışma, lisans ve yüksek lisans öğrencileri olmak üzere iki kategoride ulusal ve tek aşamalı olarak gerçekleştirilecektir. Yarışma, ekip içinde mimarlık öğrencisi bulunması koşulu ile tüm öğrencilerin katılımına açıktır. Yarışmaya katılan her fikir projesi kent açısından önemlidir; bu nedenle bu yarışma

sürecinde her önermenin tartışılabilir ve paylaşılabılır kılınmasını sağlayacak tartışma ortamları düzenlenecektir. Yarışma katılımcılarının, önerdikleri projelerin düşünsel altyapılarını ortamla paylaşmaları ve projelerin sunulup tartışılacağı platformlara katılması beklenmektedir.

Yarışma takvimi şu şekildedir:

Yarışmanın ilanı.....	22 Nisan 2011
Yer görme gezisi son kayıt tarihi.....	20 Mayıs 2011
Yer görme gezisi.....	21 Mayıs 2011
Yarışmaya ilişkin soruların sorulması (en son tarih).....	27 Mayıs 2011
Sorulan soruların tümünün cevaplarının ilanı.....	03 Haziran 2011
Projelerin Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ne ulaşması/ teslimi için son tarih.....	23 Eylül 2011
Değerlendirme konferansı	30 Eylül 2011
Sonuçların açıklanması.....	03 Ekim 2011
Kolokyum, ödül töreni, sergi	13 Ekim 2011

Gerçekleşebilir kent düşleri kurmak, bu düşlerin toplumla buluşmasını sağlayarak onları ortak bir heyecanla uygulanabilir kılmak imkânsız değildir.

KENTLERİMİZİN SAKİNİ DEĞİL, SAHİBİ OLALIM!

Detaylı Bilgi için: <http://ego.mimarlarodasiankara.org>

TMMOB Mimarlar Odası 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu

TMMOB Mimarlar Odası 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu 15-16-17 Nisan 2011 tarihlerinde Ürgüp'te toplandı. Serbest Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği Yarışmalar Yönetmeliği, Ana Yönetmelik, Ulusal Mimarlık Ödülleri Yönetmeliği, Yeni Şube Oluşumu ve Ülke gündeminin Mimarlık Ortamına Yansımaları gündemleri ile toplanan Olağanüstü Genel Kurul sırasında yaşanan bir dizi gelişme sonucunda TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi üyeleri, kendi değerlendirmeleri ışığında Merkez Yönetim Kurulu Komite, Komisyon ve Çalışma Gruplarından birer birer istifa etmeye başladı. Bu değerlendirmeleri açığa çıkarmak için bu üyelerin istifa dilekçelerini yayınlıyoruz.

Hazeli Akgöl'ün İstifa Dilekçesi

TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkez Yönetim Kurulu'na
Ankara

Mimarlık mesleğinin gelişimi için çalışmalar üreten, meslektaşlar arasındaki dayanışmayı güçlendiren, ülke demokrasi mücadelesinde öncü bir yere sahip olan Mimarlar Odası yarım yüzyıldan fazla bir zamandır ülkedeki politik, siyasi, teknik, kültürel ve hatta ekonomik gelişmeleri izlemiş, gündem yaratan yönü ile önemli çalışmalarda bulunmuştur. Böylesi köklü bir geçmişi olan ve demokrasi mücadelesinde ayağını sağlam yere basan Odamızın yaşadığı son Olağanüstü Genel Kurul toplantısı, bugün Oda Yönetimlerinin geldiği konumla ilgili önemli soru işaretleri oluşturmıştır.

Demokrasi anlayışının dönüştüğü, Oda'nın ve TMMOB'nin gerek yazılı mevzuatına gerekse de teamüllerine aykırı bir anlayışla yönetilen TMMOB Mimarlar Odası 41. Olağanüstü Genel Kurul'un Oda tarihinde bir dönüm noktası olduğu açıktır. Söz konusu Genel Kurul'da Oturum Başkanının taraflı davranması ve bu tavrın Oturum Başkanı tarafından Genel Kurul katılımcılarına açıkça dile getirilmesi ve her türlü yapıcı eleştiriyi ve öneriyi geri çevirmesi üzerine Mimarlar Odası Yönetim Kurulu'nun bu taraflı duruma müdahale etmemesi Mimarlar Odası çalışma ortamını da etkileyecek, birlik ve beraberliği zedeleyecek bir durumdur.

Bu sebeple üyesi bulunduğum;

- Mimarlar Odası Mesleki Denetim ve Uygulama Komitesi (MDUK),
 - Mimarlar Odası Oda Mekânları Çalışma Grubu
 - Mimarlar Odası Genel Merkezini temsilen katıldığım TMMOB Yapı Denetim Çalışma Grubu,
 - Yine Mimarlar Odası Genel Merkezini temsilen katıldığım Teknoloji Fakülteleri Çalışma Grubu
 - Mimarlar Odası Genel Merkezini temsilen katıldığım Üniversite Döner Sermayeleri Çalışma Grubu
 - Mimarlar Odası Genel Merkezini temsilen katıldığım TMMOB Çevre Politikaları Çalışma Grubu'ndan
- Çekildiğimi beyan ederim. Söz konusu çalışma alanlarına dair yürüteceğim çalışmalar Şube ölçeğinde olacaktır.

Öğrenciliğimden bu yana katkı koyduğum, üretmekten, paylaşmaktan keyif aldığım Oda ortamımızın demokrasi anlayışı ile harmanlanmasını diler, saygılar sunarım.

Hazeli Akgöl
Mimar,15964

Leman Ardoğan'ın İstifa Dilekçesi

TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Başkanlığına,

15-16-17 Nisan 2011 tarihlerinde Nevşehir'de gerçekleştirilen Mimarlar Odası 42.Dönem Olağanüstü Genel Kurul'unda Divan Başkanlığından başlayan ve delegelere yansiyarak gerginliğe neden olan bir ortamın oluşmasını mimarlık ortamı ve ülke demokrasi tarihi açısından düşündürücü ve üzücü bulmaktayım.

Var olduğu günden günümüze kadar ülke genelinde demokrasinin ön savunucularından biri haline gelen Mimarlar Odası'nın Olağanüstü Genel Kurulu demokratik bir anlayışla yönetilmediği gibi, TMMOB ve Mimarlar Odası mevzuatları ile mimarlık ortamının 50 yılı aşkın bir süredir oluşturduğu Oda teamüllerinin açıkça ihlal edildiğini görmek önemli bir konudur. Genel Kurul'da Divan Başkanının taraflı davranması ve bu tavrın Divan Başkanı tarafından Genel Kurul katılımcılarına açıkça dile getirilmesi ve her türlü yapıcı eleştiriyi ve öneriyi geri çevirmesi, Merkez Yönetim Kurulu'nun bu taraflı duruma müdahale etmemesi, Mimarlar Odası çalışma ortamını da etkileyecek birlik ve beraberliği zedeleyecek bir durumdur. Divan Başkanı tarafından da farklı zamanlarda ifade edilerek, kayıtlara geçen bu anlayışın Oda ortamı içerisinde barınması kabul edilemez bir durumdur. Bu duruma müdahale etme gereği duyulmamasını, buna karşılık Genel Kurul iradesinin sorgulanmasını ve mevzuata aykırı gelişmelerin yaşanmış olmasını son derece önemli ve kaygı verici bulmaktayım.

Mimarlık ortamının geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi, demokrasi anlayışının yerleşmesi, mimarlararası birlik, beraberlik ve dayanışmayı sağlamak Yönetim Kurullarımızın temel görevidir. Ancak Merkez Yönetim Kurulumuzun genel kurulun çalışma sürecinde gerekli müdahalelerde bulunmaması ve bu ortamın oluşmasında divan başkanlığına, genel kurulun iradesini göz ardı eden taraflı bir kişinin önerilmesi ile katkıda bulunması ise oldukça düşündürücü ve bir o kadar da üzüntü verici bir konudur.

Karşılıklı güvenin önemli olduğu tam da bu zamanda Olağanüstü Genel Kurulumuzda yaşananların Genel Merkez çalışmalarında yaygınlaşmaması dileği ile Genel Merkez Birlikçilik ve Gayrimenkul Değerleme Komitesinden ayrıldığımı bilgilerinize sunarım.

Bu süreçte komitede çalıştığım tüm meslektaşlarıma ve oda emekçilerine teşekkür ediyorum. Bundan böyle bu konudaki çalışmalarımı sade bir üye olarak devam edeceğim.

Mimarlık ortamımızın bir kez daha benzeri bir Genel Kurul yaşamaması dileğiyle, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımla

Leman Ardoğan

Ali Atakan'ın İstifa Dilekçesi

TMMOB MİMARLAR ODASI YÖNETİM KURULUNA
ANKARA

Mimarlar Odası, belli bir siyasal-kavramsal anlayışın ürünü olarak doğmuş, tarihsel koşullar içerisinde üretken ve etkin bir örgüt haline gelmiştir. Bugün de, tıpkı 70'li yıllarda olduğu gibi, dayatmalara-darbelere karşı onurlu duruşu, "Mimarlık Toplum Hizmetinde" şiarı ve örgüt içi demokrasi anlayışı, örgütlü mücadeleden yana tavır alan üyelerinin Mimarlar Odası'na ve bu değerlere sahip çıkışıyla belirlenecektir.

Siyasal iktidarın otoriter, tek tip, baskıcı uygulamalarına maruz kaldığımız şu günlerde, toplumsal temel hak ve özgürlüklerin belli bir anlayıştaki dar kalıplara sıkıştırmaya çalışıldığı, ırkçı yaklaşımların toplumsal parçalanma eğilimini tetiklediği bir siyasal kriz ve ekonomik kaos-talan döneminden geçmekteyiz. Yoksulluk toplumsal bir olgu yerine sayısal işletme problemi olarak görülmekte, finans, çevreleri ülke topraklarını yağmalamakta, kent mekânlarını yenileme, dönüşüm adı altında yeniden inşa ve yıkıma maruz bırakan operasyonlara tanık olmaktayız. Söz konusu olan, bugüne dair biriktirdiklerimize bir saldırı durumudur.

İşte böylesine zorlu bir dönemde gerçekleşen 15-16-17 Nisan 2011 Ürgüp Olağanüstü Genel Kurulu'nda

yaşananlar, genel kurula taşınılan konuların içeriksiz, yeterince tartışılıp olgunlaştırılmadan ortama sunulması ile başlamış, Divan Başkanının tarafı, ortamı geren tutumu, bu duruma seyirci kalınması ve destekler mahiyette tavrın sergilenmesi ile gerilim doruğa ulaşmıştır. Ortaya çıkan düşündürücü tablo, bir inançsızlık-boş vermişlik-örgütsüzlük halini yansıtmaktadır.

Mimarlık, toplumsal gelişimin etkin bir aracıdır ve mimarlık pratiği demokratik ve katılımcı toplumsal biçimlerin inşasına katkı verecek yöntemlerle üretilmelidir. Bu düşünsel temelden hareket eden Ankara Şube delegasyonunun ortama katkı koyma adına sergilediği eleştirel çabalar, görmezlikten gelinmiştir. Olağanüstü Genel Kurul'da Oda hukuku, tartışma adabı, mutabakat ve demokrasi anlayışı hiçe sayılmıştır.

Son yıllarda Oda içersinde uygulanan politikalar ve Olağanüstü Genel Kurulda yaşananlar, Mimarlar Odası örgütünün demokrasi anlayışından ve katılımcı, dayanışmacı, mücadeleci bütüncül kitle ruhundan uzaklaştığının göstergesidir. Açık baskı ve saldırı karşısında birlikte mücadele vereceğimiz bir ortamda çok açıkça ötekileştirildiğimizi düşünmekteyim. Bu sürecin sorumluluk taşıyanlarca sağlıklı bir değerlendirilmesinin yapılması zorunludur.

Yukarıda belirttiğim nedenlerden dolayı; Mimarlar Odası adına TMMOB DDK Çalışma Gurubundaki görevimden çekildiğimi bilgilerinize sunar, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımla

Ali ATAKAN

Bülent Batuman'ın İstifa Dilekçesi

TMMOB MİMARLAR ODASI MERKEZ YÖNETİM KURULU'NA
ANKARA

15-16-17 Nisan 2011 tarihlerinde Ürgüp'te gerçekleşen TMMOB Mimarlar Odası Olağanüstü Genel Kurulu, Mimarlar Odası'nın temsil ettiği değerlere ve 56 yıllık geleneklerine aykırı olayların yaşandığı bir genel kurul olmuştur. Kuşkusuz genel kurullar zaman zaman gerilimlerin yaşandığı, kıyasıya tartışmaların gerçekleştiği ve bazen, istenmese de, bu gerilimlerin tatsız olaylara dönüştüğü durumlara sahne olmuştur. Buna karşılık, üzülen ve belirtilmelidir ki, son Olağanüstü Genel Kurulumuzda yaşananlar böylesi gerilimlerin çok ötesinde nitelik taşımaktadır. Açıkça söylemek gerekirse, bu Genel Kurulu yöneten Divan Başkanı, demokrasiyi salt bir seyirlik derecesine indirgemıştır. Ne yasal çerçevelere, ne örgüt hukukuna ne de asgari demokratik teamüllere uyan yönetim tarzı ile Divan Başkanı, Genel Kurulu tartışmalı hale getirmiştir. Meslek örgütlerinin ve özellikle Mimarlar Odası'nın sıkı takibe alındığı ve açığının arandığı böylesi bir dönemde yaşanan bu durum, yalnızca mimar topluluğuna değil, tüm demokrasi güçlerine haksızlık niteliği taşımakta, tarih önünde verilmesi zor bir hesap bırakmaktadır. Bundan daha da vahim olanı ise, Merkez Yönetim Kurulu'nun bu süreci büyük bir kayıtsızlık ile izlemesi, hatta kendi eğilimlerinin karara bağlanması uğruna teşvik etmesidir. Tüm tartışmaların ve görüş ayrılıklarının ötesinde olan ve demokrasinin varlığına kasteden bu durumun Oda örgütüne değerlendirilmesi elzemdir. Zira böylesi uygulamalar, demokrasiyi askıya alan, örgütsel yapıyı çürüten uygulamalardır. Yaşananları, ülkede tanık olduğumuz siyasi yozlaşmanın ve iyice yerleşmeye başladığı gözlenen antidemokratik kültürün örgütümüze sirayeti olarak görüyor ve acilen ciddi bir özeleştiri süreci ile aşılması gerektiğini düşünüyorum. Merkez Yönetim Kurulu'nu bu konuda acilen göreve çağırıyor, şimdiye dek sergilenen kayıtsızlık karşısında protesto amacıyla Merkez Yönetim Kurulu'nca davet edildiğim "Mimarlık ve Eğitim Kurultayı 6 Danışma Kurulu"ndan çekiliyorum.

Gereği için bilgilerinize sunarım.

Bülent BATUMAN

27350

Nuray Bayraktar'ın İstifa Dilekçesi

MİMARLAR ODASI MERKEZ YÖNETİM KURULU'NA
ANKARA

"TMMOB Mimarlar Odası Genel Kurulu, tüm kesimleri, daha demokratik, katılımcı ve özgürlükçü bir yapının kurulması için çaba göstermeye davet etmektedir."

Mimarlar Odası'nın son Olağanüstü Genel Kurulu'nun Sonuç Bildirgesi'nin son paragrafı bu çağrı ile başlamaktadır. 15-17 Nisan 2011 tarihleri arasında Ürgüp'te düzenlenen son Olağanüstü Genel Kurul'un antidemokratik uygulamalara sahne olan ortamı düşünüldüğünde bu çağrının anlamını yitirdiği açıktır.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin 12228 nolu üyesiyim. Ürgüp'te düzenlenen son Olağanüstü Genel Kurul ortamının Mimarlar Odası çatısı altında öğrendiğim "demokrasi" kültürü ile bağdaşmamasına, yaşamın her alanında hukuk mücadelesi veren Merkez Yönetim Kurulu'nun ortamdaki hukuk dışı uygulamalara, bana ve benim gibi düşünen arkadaşlarıma yönelik olarak gündeme gelen haksızlığa ve yok saymaya sessiz kalmasına ve hatta desteklemesine bir tepki olarak bugüne dek bir üyesi olmaktan büyük onur duyduğum TMMOB Mimarlar Odası Yayın Kurulu'ndan ayrılmak istiyorum

Gereği için bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla,

Nuray Bayraktar

Ali Hakkan'ın İstifa Dilekçesi

TMMOB MİMARLAR ODASI
YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA
Ankara

Yaklaşık 28 yıllık Meslek yaşamım boyunca öğrencilik günlerimden başlayarak Mimarlar Odası'nın içinde aktif olarak yer aldım.

39 ve 40. dönemlerde Ankara Şubesi Yönetim Kurulu üyesi olarak ama özellikle de Sekreter Üye görevini yürüttüğüm süreç içerisinde Odamızın tüm birimleri ve Genel Merkezimiz ile ilişkileri geliştirmek, koordinasyonu sağlamak ve DAYANIŞMAYI GÜÇLENDİRMEK adına önemli adımlar atmaya gayret ettim.

Bu anlamda önemli ölçüde katkı sağladığımı düşünüyorum. Bu yeni çalışma dönemi içerisinde ise Odamızın SMGM Yürütme Kurulu, Yarışmalar Komitesi, Haksız Rekabeti Önleme Çalışma Grubu ile Ekolojik Mimarlık ve Enerji Etkin Yapılar Çalışma Grubuna davet edilme onuruyla gücüm yettiğince katkı sağlamaya çalıştım.

Ancak 3 gün boyunca yaşadığımız Olağanüstü Genel Kurul sürecinde yaşadığım ve gördüğüm, tarafınızca önerilen Divan Başkanının özellikle yarattığını düşündüğüm taraflı ve demokrasi anlayışıyla hiç bağdaşmayan tavırlarına MYK olarak siz dostlarımin bu süreçte hiçbir müdahalede bulunmadan bu sürece seyirci kalmanız ve Şubemin tıpkı geçmiş yıllarda olduğu gibi tüm konulara eleştirel ama katkı koymaya yönelik çabalarını görmezden gelme yaklaşımları beni gerçekten fazlasıyla üzmüştür.

Geldiğimiz durum itibarı ile Çalışma Raporunda yazmış olduğunuz ve gerçekten çok önemsedığım, tüm örgütlü yapımız ile birlikte ve DAYANIŞMA RUHunun geliştirilerek, hem ülke ve mesleki sorunlarımıza hem de

Odamızın yok etmek isteyen bir anlayışa karşı bir arada olmak kavramının sadece söylemde kaldığını yaşanan genel kurul ortamında çok açıkça gördüm.

Bu nedenle yukarıda sıraladığım tüm çalışma gruplarından çekiliyorum. Bu süreçte Komite, Yürütme Kurulu ve Çalışma Gruplarında çalıştığım tüm meslektaşlarıma ve Oda emekçilerine teşekkür ediyor, başarılar diliyorum.

Saygılarımla

Ali HAKKAN

Mimar -14566

Tezcan Karakuş Candan'ın İstifa Dilekçesi

TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'na

Ankara

TMMOB Mimarlar Odası ile öğrenci iken tanıştım. O günden bu yana Mimarlar Odası ortamının demokrasi, dayanışma ve mücadele anlayışını yaşayarak öğrendim. Oda ortamında gerçekleştirilen her genel kurulun bir okul olduğuna ve hepimizin hala öğrenecek çok şeyi olduğuna inandım. Oda içi demokrasiyi, oda teamüllerini, tartışma adabını, mutabakatı genel kurullarda öğrendim.

Genel Kurullar farklı düşüncelerin Oda yönetmelikleri çerçevesinde tartışılarak güvence altına alındığı, sonuç almayı hedefleyen ve yüzlerce deneyimin içerisinden süzülerek gelen oturum yönetmelikleri, ana yönetmelikleri çerçevesinde yürütülmüştür. Ancak 15-16-17 Nisan 2011 tarihinde Ürgüp'te gerçekleşen Olağan Üstü Genel Kurul'da yaşananlar- yönetmeliklerin içeriğini bir yana bırakarak- Oda demokrasisi açısından bir kırılma noktası yaratmıştır.

Ülke sorunları gündeminde değerlendirdiğimiz "anti demokratik tavırlara, hukuku dolanmaya, hukuksuzluğu meşrulaştırmaya, bir kişinin söylediği sözle yönetilmeye, cinsiyet ayrımcılığına göz yumulmasına, şiddete, ötekileştirmeye, benbilirimsizliğe, kişisel beklentiler için örgütsel yapıların kullanılmasına" karşı çıkmayı bir sorumluluk olarak ortaya koyduysak, bunu yaşamımızın her alanına taşıma sorumluluğunu da üstlenmişiz demektir. Sorumluluk üstlenenlerin sorumlulukları kendilerinden menkul değildir. Olağanüstü Genel Kurulda Oda demokrasisinin yok edildiği, yönetmeliklerin ve oda hukukunun dolanıldığı sorumluluk sahibi olanların sessizliğe büründüğü bir ortamda Mimarlar Odası Genel Kurulları okul olma işlevini yitirmiştir, sorumluluklar kendinden menkul hale gelmiştir.

Hayatın nereye nasıl akacağını, aydınlığın ne zaman kararacağını bilemediğimiz şu günlerde, kafaları toprağa sokmaya kimsenin hakkı olmadığını bilerek, bu örgütü, bugün kendileri aramızda olmayan ama ideallerini yanımızdan hiç eksik etmediğimiz Teoman Öztürk'le Şaban Ormanlar'la, Memik Yapıcı'yla, Engin Omacan'la tanıdım. Oda içi demokrasi geleneğini onlardan öğrendim. Ancak Ürgüp'teki Olağan Üstü Genel Kurul, Divan Başkanının taraflı yönetimi ve sizin sessizliğiniz, Genel Seçimlerden sonra mücadele sürecinde ne kadar az kalacağımızı hissettirdi bana.

Bu nedenle; TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi adına

- TMMOB Ücretli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları ve İşsizlik Kurultayı Düzenleme Kurulu'ndaki

- Mimarlık Eğitim Kurultayı Kamuda Mimarlık Hizmetleri Çalışma Grubundaki görevlerimden çekildiğimi bilgilerinize sunarım.

Çalışmalarımı, görüşlerimi ve katkılarımı bir delege olarak, gelecek güzel günler için, hesapsız çoğalmak için ortama sunacağımı ifade ederek, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Tezcan Karakuş Candan

Mimar,19502

Yeşim Uysal'ın İstifa Dilekçesi

TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Başkanlığına,
Ankara

1954 yılından bu yana ülkede demokrasinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, mimarlık ortamının geliştirilmesi, yapı üretim süreçlerinin düzenlenmesi, mimarlararası dayanışma ve birlikteliğin sağlanması yönünde etkin çalışmalar yürütmüş olan Mimarlar Odası hem bir demokratik kitle örgütü olmanın gerekliliği olarak, hem de meslek örgütü olarak önemli ve etkin çalışmalarda bulunmuştur. Bu çalışmaların en önemli ivmesi şüphesiz Oda Yönetimlerinde görev alan Kurullar ile bu Kurulların işletilmesini sağlayan demokrasi anlayışdır.

Ancak 15-16-17 Nisan 2011 tarihlerinde Nevşehir'de gerçekleştirilen Mimarlar Odası 41. Olağanüstü Genel Kurul'unda Divan yöneticiliğinden başlayan ve üyelerarası gerginliğe neden olan bir ortamın oluşması mimarlık ortamı ve ülke demokrasi tarihi açısından kaygı vericidir.

50 yılı aşkın bir süredir ülke sathında demokrasi neferlerinden biri haline gelen Mimarlar Odası'nın geçtiğimiz Olağanüstü Genel Kurulu demokratik bir anlayışla yönetilmediği gibi, bu toplantıda TMMOB ve Mimarlar Odası mevzuatları ile bu ortamın 50 yılı aşkın bir süredir oluşturduğu Oda teamülleri açıkça ihlal edilmiştir. Oturum Başkanı tarafından da farklı zamanlarda ifade edilerek, kayıtlara geçen bu anlayışın Oda ortamı içerisinde barınması kabul edilemez bir durumdur. Bu duruma müdahale etme gereği duyulmaması, Genel Kurul iradesinin sorgulanması ve mevzuata aykırı gelişmelerin yaşanmış olması ise son derece kaygı vericidir.

Bu ortamın geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi, demokrasi anlayışının yerleşmesi, mimarlararası birlik, beraberlik ve dayanışmayı sağlamakla görevli olan Yönetim Kurulunuzun gerekli müdahalelerde bulunmaması ve bu ortamın oluşmasında Oturum Başkanlığına taraflı bir kişinin önerilmesi ile katkıda bulunması oldukça düşündürücü bir konudur.

Ortaya çıkan bu tablonun Genel Merkez çalışmalarında yaygınlaşmaması dileği ile Genel Merkez Kadın Komisyonu ile Genel Merkez tarafından görevlendirilerek katıldığım TMMOB Kadın Çalışma Grubundan ayrıldığımı tarafınıza bildiririm.

Oda ortamımızın daha başka "yaralar" almaması umuduyla, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımla

Y.Yeşim UYSAL

Mimar, 32324

Adnan Zeytinci'nin İstifa Dilekçesi

TMMOB

Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'na,
Ankara

Yaklaşık 27 yıllık meslek yaşamımda, 70'li yıllardan itibaren başlayan halkın demokrasi mücadeleleri içinden yetişerek, gerek üniversitede, gerekse sivil toplum örgütlerinde haklı mücadelelerin her zaman içinde bulunarak katıldım.

Uzun ve zor öğrencilik yıllarında tanıdığım Mimarlar Odası'nda, gelenekselleşmiş olan demokrasi kültürü, dayanışma ruhu ve toplumun her zaman yanında yer alışı biçimlerinin, mesleğin toplum yararına uygulanması anlamında Odamıza çok önemli bir kimlik kazandırdığına inandım.

Ancak, 15-16-17 Nisan 2011 tarihlerinde Ürgüp'te gerçekleşen Olağanüstü Genel Kurul'da yaşananların Oda demokrasisi, mesleki ve demokratik kimliğimiz açısından bir kırılma noktası yarattığını görmek beni fazlasıyla üzmüştür.

Divan Başkanının, Merkez Yönetim Kurulu'nun yüzüne bakarak yaptığı, demokrasiden ve geleneklerimizden uzak uygulamaları, tarafımızdan nitelik ve nicelik olarak yapılan bireysel hatalar olarak algılanmamış ve kabul edilmemiştir.

Divan Başkanının, Yönetim Kurulu'nun geçmesini istediği kararları, her şeye rağmen, salondaki katılımcıların iradesini, defalarca hiçe sayarak geçirme çabalarının, buna direnen katılımcıların emrivakilerle saf dışı bırakılma gayretlerinin delegeler arasında hoş olmayan tartışmalara ve uygulamalara yol açtığı görülmesine rağmen, MYK'nun bu davranışları onaylar biçimde tavır almasının kabulü mümkün değildir.

Yıllarca Odamızın çalışmalarına destek veren, 40.dönem Ankara Şube Yedek Yönetim Kurulu üyeliği, 41. Dönem Yönetim Kurulu üyeliği yapan biri olarak, Odamızın yukarıda saydığım kimliğinin her zaman arkasında olduğumu belirterek, TMMOB'nde Mimarlar Odası Genel Merkezini temsilen katıldığım İşçi sağlığı ve İş Güvenliği Çalışma Grubundan çekiliyorum.

Toplumda büyük sıkıntıların yaşandığı bu dönemde, mücadelemi Mimarlar Odası Ankara Şubesi ölçeğinde sürdüreceğimi belirtiyor, gelecekte Odamızı etkisizleştirmeye çalışan iktidarın "önünü açan" davranışlara karşı mesleki-demokratik kimliğimizin yeniden yaşatılacağı ve mücadele edileceği umuduyla saygılarımı sunuyorum.

Adnan ZEYTİNCİ

Mimar- 15862

Olağanüstü Genel Kurulun Öncesi ve Sonrası

Arif Şentek

Ürgüp'e giderken, 1995 yılında orada yaptığımız ve "Meslek Yasası"nı tartıştığımız bir başka "olağanüstü" genel kurulu hatırlamadan edemedim. Tevfik Gürsu ve Ratip Kansu ile birlikte Başkanlık Divanında çektiğimiz azabı biz biliriz. Yeterli mutabakatlar sağlanmadan gidilen Genel Kurul son derece tartışmalı ve çatışmalı geçmiş, sonunda Merkezin getirdiği öneri 4 oy farkla reddedilmişti. Ayrıntısını merak edenler, Genel Kurulun ardından Mimarlık'ta çıkan değerlendirmelere bakabilirler. Ben de görüşlerimi "Genel Kurulların Bir de Öncesi Var" diye yazmıştım (**Mimarlık**, 1995, sayı: 264, s.60).

Sanırım 16 yıl önce yazdıklarım, bu son Genel Kurul için de geçerliliğini koruyor. Sorunlar yeterince analiz edilmeden, Oda içinde ve dünya örneklerinde varolan birikimler dikkate alınmadan ve ortak görüş geliştirmenin olanakları başarıyla kullanılmadan gidilen bir Genel Kuruldan fazla bir şey beklenmeyeceği başından belliydi.

Gündem konuları "haksız rekabetin önlenmesi",

"mimarlık yarışmaları", "yeniden örgütlenme" genelinde yoğunlaşan bu Genel Kurul öncesi, bu konularda Oda üyelerine ve delegelere ulaştırılabilen neler yapılabildi? Yönetim Kurullarında, komitelerde, komisyonlarda çok tartışıldığı söylenebilir. Ama Oda ve Şubelerin yayınlarına, internet sitelerine, Danışma Kurulları kararlarında gündeme ilişkin yeterince geliştirilmiş görüşler, öneriler bulabilir misiniz?

Öncisini bırakın, Genel Kurul sonrasında yayınlanan sonuç bildirgesinde bütün bu konulara sadece bir cümle ile değinilmesi, hatta bazı arkadaşlarımızın bu cümlelerin de bildiriden çıkarılmasını istemesi durumumuzu yeterince açıklıyor mu?

Dile getirdiğimiz genel politik söylemler çok tutarlı olabilir. Ama meslek topluluğumuz ve örgütlenmemiz için neler yaptığımızı aynı tutarlılıkla sorgulamamız gerekiyor. Hele 12 Haziran sonrasında mesleki örgütlenmeyi tümüyle değiştirebilecek bir yasal düzenlemenin gündemde olduğu bir ortamda bu gereklilik daha da önem kazanıyor.

Ürgüp: Deja Vu

Fatih Söyler

Son iki-üç aydır Kapadokya ile ilgili yöreden gelen bazı uyarılar ve ihbarlar üzerine çalışmalar yapıyorduk. Bu eşsiz, doğa harikası bölgenin hemen her yerinde tarihi, doğal ve kültürel mirası tahrip eden yapılaşmaların olduğu biliniyordu. Bu tahribata ilişkin gözlemler yapmak, ilgilileri uyarmak ve gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak üzere çeşitli disiplinlerden uzmanların da katkıları sağlanarak bir gözlem ve değerlendirme raporu hazırlığı içindeydik.

Merkez Yönetim Kurulu 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu'nun Ürgüp'te yapılması kararını bildirince, hep birlikte, adeta konu üzerine gidiyormuş gibi hissettik. Delegasyonumuzun yaptığı hazırlık toplantılarında, Kapadokya'daki tahribata dikkat çeken bir metnin Genel Kurul sonuç bildirisinde yer alması gerektiği dile getirildi.

Ankara Şubesi delegeleri bu Olağanüstü Genel Kurula hazırlıklarını iki aşamada gerçekleştirdiler. Gündemin belirlenmesi öncesinde yapılan değerlendirme toplantısında, Merkez Yönetim Kurulu'nca gündeme alınması düşünülen konular üzerinde çalışmalar yapmak üzere oluşturulan komisyonların önerileri üzerinde tartışıldı ve ortaya çıkan eğilimlerimiz, farklı görüşlerle birlikte, Merkez Yönetim Kurulu'na iletili. Delegasyonumuzun yaptığı ikinci toplantıda ise kesinleşen gündem ve bu gündem çerçevesinde önerilen yönetmelik değişiklikleri üzerinde tartışıldı.

Özet olarak şu saptamaları yaptık:

MYK gündemi hazırlarken Şubemizin önerilerini dikkate almış, ayrıca ilk oturumda ülkemizin ve meslek ortamımızın sorunlarının değerlendirileceği bir gündem maddesi de eklemişti.

İkinci konu olağan genel kurulların her yıl (bir dönem içinde bir seçimli, bir mali ve idari konularda) yapılmasını öneriyordu ki, bu Şubemizin de desteklediği bir öneriydi.

Üçüncü konu haksız rekabet ve imzacılık sorununu dikkate alarak getirilen SMM yönetmeliğindeki değişiklikti ki delegasyonumuz bu değişikliğin sorunu giderebilecek nitelikte olmadığına işaret etti.

Bir diğer konu yarışmalar düzenimizi ele alıyordu. Bilindiği gibi Odamızın yarışmalar yönetmeliği, kamu kurum ve kuruluşlarının açacağı yarışmalarda Kamu

İhale Kanunu (KİK) çerçevesinde hazırlanan yönetmelik geçerli olduğu için artık kullanılamaz duruma gelmişti. Odamızın hiç değilse kamu kesimi dışından gelecek yarışma taleplerini karşılamak üzere bir düzenek oluşturması gerekiyordu. Bu konuda MYK toplantılarında ve Merkez Danışma Kurulunda daha önce görüşlerimizi dile getirmiş, Odamızın KİK'e bağlı yönetmeliği daha iyi çalıştırmak, Avrupa Birliği direktifleri ve uygulamalarının dikkate alınarak kamu kesiminin daha fazla yarışma açmasını sağlamak üzere girişimlerde bulunmasını önermiştik. Bir diğer uyarımız ise, yarışmalarda olumsuzluklar var ise, Odamızın bundan böyle "boykot" ve "onur kuruluna verme" gibi önlemlerden artık vazgeçmesi gerektiği idi. Meslek örgütlerinin uygun görmediği yarışmalarda uluslararası eğilim, ilgili meslek örgütünün o yarışmaya katılmamayı tavsiye etmesi ve uyarıya karşın açılan yarışmanın sonuçlarından ilgili meslek örgütünün herhangi bir sorumluluğu olmayacağını bildirmesi şeklindedir. Bu yöntemin Odamızca da uygulanabileceğini açıkladık. Delegasyonumuz hazırlanan taslak metinde bazı uyarılarımızın dikkate alındığını, ancak yönetmelik taslağının kentsel tasarıma, yapı sektöründe yer alan diğer disiplinlere, yapı-kentsel tasarım-çevre tasarımı- iç mimarlık bütünlüğüne (yönetmeliğin Resmi Gazetede yayınlanamama veya yayınlansa bile iptal tehlikesi nedeniyle) uzaktan bakmayı tercih ettiğini gördük.

Beşinci konu Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri Yönetmeliğinde yapılacak küçük bir değişiklik idi ve esas olarak ÇED raporu almış proje ve yapıların değerlendirmeye alınıp alınmayacağı ile ilgiliydi. Esas olarak elbette kente ve kentsel çevreye olumsuz etkileri olacak yapıların bir de Oda'dan bir ödüllendirme alması beklenemez. Ancak, ÇED raporları her zaman projeye ilişkin verilmiyor. ÇED raporları çoğu kez tasarım özgürlüğünün son derece sınırlı olduğu, kente ve kentsel çevreye adeta ihanet eden plansızlık ve hatta düşüncesizlikle zedelenmiş, mimarı rant teknisyenliğine indirgeyen kayıtlarla ve plan notlarıyla belirlenmiş bir yaklaşımla oluşturulmuş imar düzenine ilişkin olabiliyor. Meslektaşlarımızın bu olumsuzlukları en aza indirmeye çalışan tasarımları gerçekleştirmeye çalıştıkları durumlarla da karşılaşırız.

Son gündem maddesi ise Kahramanmaraş Temsilciliğinin (halen Adana Şubesine bağlı) Şube olmasına ilişkin idi. Bu konuda delegasyonumuzda

TMMOB Mimarlar Odası 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurul Salonundan görüntü

olumlu görüş bildirenlere karşı, karşı görüş belirtenler, Odamızın şube olsun, temsilcilik olsun, pek çok biriminde yaşanan olumsuzlukları dikkate alarak örgütlenmemizin dikkatlice ele alınması için ciddi şekilde masaya yatırılması gerektiğini dile getirdiler.

Olağanüstü Genel Kurulun ilk gününde ülke gündemi ve bu gündem çerçevesinde mesleki sorunlarımız üzerine görüşler dile getirildi ki bu son derece yararlı olmuştur. Olağan Genel Kurulların her yıl yapılması önerisi ikinci günün ilk oturumunda ele alındı ve hem komisyonda, hem de delegeler arasında aykırı görüşler olmasına karşı, Genel Kurulun büyük çoğunluğunca kabul gördü.

Sonraki oturum haksız rekabet ve imzacılığa çare olarak önerilen SMM Yönetmeliğindeki değişiklik üzerine oldu. Genel Kurul bu öneri üzerinde genel görüşme açılmasını kabul etmedi ve önerinin maddelerine geçme olanağı da ortadan kalktığından konu birkaç dakika içinde düştü. Bu gelişmede Genel Kurul Komisyonunun üyelerinin büyük çoğunluğunun değişikliği uygun görmediğinin belirtilmesinin etkisi mutlaka vardır. Ancak Genel Kurul delegeleri sorunun mimarı sınırlayan yaptırımlarla çözülemeyeceği konusunda zaten, neredeyse, hemfikirler. Keşke, dedim, MYK gündemin bu maddesini "Haksız Rekabet Üzerine Tartışma ve SMM Yönetmeliğinde Değişiklik" olarak yazsa idi. Olağanüstü Genel Kurullarda gündemde değişiklik yapılamıyor. Ne yazık ki bu nedenle asıl konumuz olan haksız rekabeti

tartışamadık bile.

Yarışmalar Yönetmeliği gündeme geldiğinde önceki oturumun moral bozukluğunun etkisini Divan'ın tutumunda görmeye başladık. Komisyonun sözcü olarak seçtiği delege yerine başka bir İstanbul delegesinin sözcülük yapmaya başlaması ve Divan'ın müdahale etmemesi, bu oturumda başlayan gerilimin, belki önemsiz, ama ilk işareti oldu. Ancak Komisyonun taslakta pek çok değişiklik yaptığı ve hatta taslağa yeni maddeler ekleyip bazı maddeleri tamamen değiştirdiği bilgisi gelince, Genel Kurul salonunda itirazlar yükselmeye başladı. Onlarca madde ve alt maddeden oluşan bir tasarının bütününe göremeyen delegeler, bütünü üzerinde tartışma yeteneğini kaybettiklerini belirttiler. Antalya Şubesi delegeleri alternatif bir öneri getirdiklerini ve basılı olarak Genel Kurulda dağıttıklarını söylediler de, Divan kendisini sözcü addeden Komisyon delegesinin belirttiği görüşlere itibar etti. Bu sözcü, gelen öneriler hakkında Komisyon görüşü soruldukça Komisyon üyelerine sormadan, danışmadan, "uygun görmüyoruz" dedikçe salon karıştı ve itirazlar yükseldi. Tasarının geneli üzerinde tartışma, salondan yükselen usul itirazları arasında Divan tarafından tamamlatıldı ve maddelere geçilmesi oyçokluğu ile kabul edildi.

Maddeler üzerinde görüşmeler açıldığında Komisyon sözcüsü, diğer üyeler karşı tavrını -görüş sormadan-

Kahramanmaraş Temsilciliğinin Şube olması konusunda alınan karardan sonra Genel Kurul Salonundan başka bir görüntü

sürdürdükçe, Komisyon sandalyeleri boşalmaya başladı. Komisyonu terk eden üyeler salona indiler ve hem usul, hem içerik itirazlarını salondan sürdürmeye başladılar.

Önergeleri dikkate alınmayan ve tüm usul ve içerik itirazları reddedilince salonu terk eden Antalya Şubesi delegelerini, maddeler tartışıldıkça, söz verilemeyen, önerileri tartışılmayan, usul itirazları kabul görmeyen başka delegeler de takip etti.

Elbette sonunda Odamızın bir Yarışmalar Yönetmeliği olacaktı. Süremiz dardı. Akşamın geç saatlerine kadar da olsa bu gündem maddesi sonuçlandırılmalıydı. Divan işi süratlendirmeye karar vermiş olmalı ki, tasarının maddelerinin okunmasından vazgeçtiler ve sadece maddelerin numaralarının okunmasını ve "kabul edenler, etmeyenler, oyçokluğuyla kabul edilmiştir" klişe sözcüklerini, salondaki gülüşmelere karşın, sonuna kadar sürdürdüler. İş yürürlük maddesine gelince, resmi gazetede yayınlanacağı tarihten vazgeçildi ve Genel Kurulun tarihi önerildi. Tasarının gerekçesinde "mevcut Yönetmeliğin Resmi Gazetede yayımlanmadığının ve bu nedenle hukuken geçersiz olduğu belirtildiği" anımsatıldığında da bu doğru olsa bile gerekçenin değiştirilebileceği söylendi ve böylece Odamız "yarışmalar" gibi son derece önemli bir konuda demokratik olmayan yöntemlerle, her an iptal edilebilir bir yönetmeliğe sahip oldu.

Son oturumda Kahramanmaraş Temsilciliği'nin Şube olması konusu tartışmaya açıldığında Ankara Şubesi üyesi bir delegenin son derece nazık, içten, ama azıcık eleştiri içeren konuşmasına gösterilen tahammülsüzlük, son derece üzücüydü. Bu konuda yaptığım konuşmada "yeni demokrasi anlayışı artık bu sanırım" dedim, "...artık amaca ulaşmak için her yolun mubah sayıldığı bir dünyada yaşıyoruz."

Mimarlar Odası demokratik gelenekleri diğer pek çok kuruma, örgüte örnek olan bir meslek odasıdır. Böyle bilirdik. Bu düşünce, en azından bende, ilk kırılmasını 1995 yılının Mart ayında, yine Ürgüp'te yapılan Olağanüstü Genel Kurulu'nda yaşatmıştı. O zaman MYK tarafından önerilen Meslek Yasası Tasarısının kabul edilmemesi üzerine aldığım tepkiler ürkütücüydü.

Ürgüp, artık, Oda tarihinde sıkça anılacak bir isim haline geldi. 2011 Ürgüp Olağanüstü Genel Kurulu, başka konuları gündemine almış olsa da, en az 1995 Olağanüstü Genel Kurulu kadar tartışmalı, üzerinde konuşulan bir Genel Kurul olacak.

Oda içi demokrasimizi, demokratik geleneklerimizi, yaptıklarımızı ve yapamadıklarımızı daha fazla irdelemek, hatta acımasızca eleştirmek, özelleştiride bulunmak zorundayız. Yoksa tekrar tekrar yaşadıklarımız karşısında "deja vu" bile diyemeyeceğimiz günler çok yakındır.

Basına ve Kamuoyuna Genel Seçimlere Bağımsız Adayların ve Partilerin Katılımının Engellenmesinden Kaygılıyız

"Açılım" politikalarıyla halkın seçtiği Kürt siyasetçileri hapse atan, "ileri demokrasi" anlayışıyla basılmamış kitapları toplayan AKP'nin baskıcı, zorba uygulamalarıyla bir seçime gitmenin endişesini taşıırken, yaşanan son gelişmelerle kaygılarımız bir kat daha arttı.

Seçim barajı ve bağımsız adayların seçimlere katılım için yatıracakları teminatın artırılmasıyla halkın iradesinin Meclis'e yansıtılmasını engellemek yetmezmiş gibi şimdi de YSK kararıyla bağımsız adayların ve partilerin önü kesilmeye çalışılıyor.

TMMOB hep söyledi:

Partilerin demokratik işleyişe sahip olması için: Siyasi Partiler Yasası değiştirilmelidir. Halkın, siyasi görüşleri doğrultusunda hiçbir engelle karşılaşmadan siyasi partilere üye olması ve çalışma yürütmesi önündeki engeller kaldırılmalıdır. Partilerin etkinliklerini sürdürebilmesi güvence altına alınmalıdır; bu güvence için uluslararası hukukun kısıtlamaları ve sınırlamaları gözetilerek ulusal hukukta gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Parti genel başkanlarını aşırı yetkilerle donatan tüzük hükümleri iptal edilmelidir. Partiler sivil toplum örgütleri, demokratik kitle örgütleri ve sendikalarla organik ilişkiler kurabilmelidirler. Partilerin ekonomik kaynakları ve harcamaları saydamlaştırılmalı; üyelerin, halkın denetimi etkinleştirilmelidir. Partilerin politikalarının belirlenmesinde parti içi demokrasi ve üyelerin söz, karar sahibi olması sağlanmalıdır. Üyelerin parti çalışmalarına, yönetim ve denetime geniş ölçüde katılmaları sağlanmalı; yönetici diktasının kurulmasını engelleyecek düzenlemeler yapılmalıdır. Yüz kızartıcı suç işlememiş, siyasi nedenlerle mahkûm edilmiş kişilere parti kurma ve yöneticilik yapma hakları sağlanmalıdır. Irkçı, gerici, savaş kışkırtıcısı, halk düşmanı partilerin kurulmasına izin verilmemelidir. Kadınların, toplum yaşamına ve siyasete aktif olarak katılmaları teşvik edilmelidir. Partilerin hazine yardımlarından adil şekilde yararlanması sağlanmalıdır.

Seçimlerin demokratikleşmesi için: Seçim sistemi "temsilde adalet" ilkesi çerçevesinde düzenlenmeli, Seçim Yasası değiştirilmeli, seçimlere katılan partilerin aldıkları oy oranında parlamentoda temsili sağlamalı, baraj uygulaması kaldırılmalıdır. Seçimlere katılan partilere eşit koşullar tanınmalı, her türlü anti-demokratik uygulama kaldırılmalıdır. Seçim harcamaları ve bu harcamaların kaynakları seçimlerden önce açıklanmalı, yargı ve seçmen denetimine tabi tutulmalıdır. Partilerde adaylar önseçimle belirlenmeli, önseçimlerde delege sistemi yerine doğrudan temsil uygulanmalıdır. Genel seçimlerde tercihli oy kullanılması sağlanmalıdır. Partilere seçimde işbirliği yapma olanağı sağlanmalıdır. Seçenlere seçilmişleri geri çağırma hakkı verilmelidir. Yüz kızartıcı suçlar hariç bu ülkede yaşayan hiç kimsenin, siyasi nedenlerle seçme ve seçilme hakkı sınırlandırılmamalıdır. Yurtdışında çalışan yurttaşlarımıza Türkiye'deki seçimlerde oy kullanım hakkı tanınmalıdır.

Ancak tüm bu sorunlar biliniyor, yaşanırken ve çözüm önerileri TMMOB tarafından da ifade edilmişken; YSK'nın bu seçimlere yönelik aldığı kararlarla özellikle BDP tarafından desteklenen bağımsız adayların ve ÖDP'nin seçimlere katılımının engellenmesi tüm toplumu kaygılandırmaktadır.

Seçime sokulmayarak, kişilerin ve partilerin siyaset yapma hakkının ellerinden alınması bir yana, bu şekilde gidilecek bir seçim sonrasında oluşacak TBMM'nin meşruluğu da tartışmalı hale gelecektir.

Ülkemiz insanı yaratılan bu gerginlik ortamını hak etmemektedir.

TMMOB seçimlere yönelik bu gelişmeleri kaygı ile izlemektedir.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Meslek Odalarını ve Sivil Toplum Kuruluşlarını Kapatmayı Öneren İlkel Ve Çağdışı Anlayışı Kınıyoruz..!

26.03.2011

TRT Haber'de Ekonomi Kulübü programında, Ağaoğlu Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı A.Ağaoğlu, 24 Mart 2011 tarihinde yaptığı konuşmasında; Çağdaş ve Bilimsel Bir Planlamaya dayalı ve toplum katılımını esas alan bir şekilde kentlerimizin sağlıklı gelişimi için özverili çabalar gösteren Mimarlar Odası'nı ve Sivil Toplum Kuruluşlarını suçlamak suretiyle bildik bir "karalama" kampanyasının parçası olmuştur. Bu çerçevede "Yetkim olsa Mimarlar Odası'nı ve STK (Sivil Toplum Kuruluşları)'ları kapatırım." gibi tehdit ve kapatmaya davetiye çıkaran nitelikteki açıklama ise demokratik değerlere ve hukuka tahammül edemeyen yasakçı bir anlayışın ulaştığı boyut bakımından endişe vericidir.

Son yıllarda kamuoyumuzun da bildiği gibi kentlerimizi "rantiyenin şantiyesi" olarak gören, yaşam alanlarımızın betonlaşmasını, tarihi ve doğal değerlerimizin yağmalanmasını "gelişme" olarak pazarlayan bir anlayış hukuku, yargıyı ve bu değerleri savunan kesimleri "engel" olarak gördüğünü giderek artan bir ölçüde açıkça dile getirmektedir. Rantiyenin önündeki bu "engelleri" kaldırmak için her yol denemektedir. Bu şekliyle açıklama bu antidemokratik sürecin devamı izlenimini vermektedir.

Mimarlar Odası kurulduğu 1954 tarihinden bu yana kentlerin planlı ve sağlıklı gelişmesini savunmuş ve bu yolda yoğun emek harcanmıştır. Bugün şehircilik ilkelerine, bilime aykırı ve toplum katılımını dışlayan imar kararları "plan" yerine ikame edilmektedir. Telafisi mümkün olmayan zararlara neden olmaları dolayısı ile bu "sözde planlar"ın iptali için yapılan girişimler, içerikten yoksun ve gerçekler saptırılarak haksız yere eleştirilmektedir.

Değerlendirme ve eleştirileri ölçülerini aşan, "kapatma"ya kadar davetiye çıkaran çağdışı ve ilkel yaklaşımları kabul etmemiz mümkün değildir.

Uygarlığın ulaştığı bir düzey olarak tüm kesimlerin; insanca yaşanılan, doğa ve kültür değerleri ile barışık, afetlere karşı güvenli demokratik bir kent mekânından ve yaklaşımından yana olmaları beklenir.

Ülkemizde "yazdığı ya da yazmadığı" yazıdan dolayı gazetecilerin özgürlüklerinin dahi elinden alınması ile baskıların had safhaya ulaştığı bir dönemde bu açıklamanın yapılması çok manidardır. Baskı ve yasaklarla oluşturulan siyasal iklim bu türden yasakçı, otoriter yaklaşımları beslemektedir. Bu ortamı dayanak olarak görenlerin bir gün hukuksuzluğun kendilerine de zarar verebileceğini bilmeleri gerekir.

Varlıkları, kamu ve toplum yararına çabaları ile Meslek Odaları ve STK'lar, sağlıklı kentleşmenin, kentli haklarının, hukukun ve demokrasinin gerçekleşmesinin güvencesi olmuşlardır ve olmaya devam edeceklerdir.

Bu bağlamda Meslek Odalarına ve Sivil Toplum Kuruluşlarına yönelik bu çirkin tavrı gösterenleri kınıyor, söz konusu şirket yetkilisini kamuoyu önünde meslek örgütlerinden ve STK'lardan özür dilemeye davet ediyoruz.

MİMARLAR ODASI
Merkez Yönetim Kurulu

6. Karaburun Bilim Kongresi *Hasan Ünal Nalbantoğlu'nun anısına* 8-11 Eylül 2011 Karaburun - Mordoğan - İzmir

DÜNYANIN DÖRT BUCAĞI: KAPİTALİZM VE MÜCADELE

Bilim itaatsiz olana ihtiyaç duyar.
Theodor Adorno

Bildiri Çağrısı

Bu yıl altıncısını yine Karaburun ve Mordoğan'da düzenleyeceğimiz Karaburun Bilim Kongresi'nin ana temasını "dünyanın dört bucağı: kapitalizm ve mücadele" olarak belirledik. 8-11 Eylül 2011 tarihleri arasında gerçekleştireceğimiz kongrede, dünyanın dört bucağını değişik biçimlerde denetleyen, ekonomik müdahalelerden fiili savaşımlara kadar iktidarını tahkim etmenin bir dizi yolunu hayata geçiren kapitalizmi ve yine bu iktidar biçimlerine karşı dünyanın dört bir yanında baş gösteren mücadele pratiklerini tartışmalarımızın odağına taşımayı hedefliyoruz.

Bugün yaşanan döneme bir milat ilan edeceksek, kuşkusuz bu Soğuk Savaş'ın bitişi olacaktır. Soğuk Savaş'ın bitişinin kapitalizmin tarihsel gelişimi açısından kritik ve öncelikli önemi, kapitalizmin mekânsal yayılımının önünde herhangi bir engelin kalmamış olması ve mekânsal sınırının sonuna gelindiği gerçeğidir. Bu gerçekliğin operasyonel süreçler açısından izlenebilir olduğu en önemli gelişme, mevcut mekânsal sınırların yeniden gözden geçirilmesine dönük emperyalizmin kendi içinde yaşadığı çatışmaların geriye dönük bir denetim savaşı sürecine girilmesiyle oldu. Burada kritik olan, mekâna dönük yeniden denetim çatışmalarını anlamlı kılan, aynı zamanda kapitalizmin ve dolayısıyla sermayenin birincil çelişki ve çatışmasının sistemin kendi içine tasınmış olmasıdır.

Söz konusu çatışmaları "normalleştiren" ve bir anlamda geniş kitlelerin gözünde meşrulaştıran en önemli etken, genel olarak kapitalizmin **dünyanın dört bucağında**

kendini yeniden üretmesinin bir ifadesi olarak da anlamlandırılacak neoliberal hegemonyanın inşa edilmiş olmasıdır. Bütün bağlamlarda bir dizi karşı çıkışa rağmen, bu hegemonya aracılığıyla uzun süredir meşruiyetini sürdüren neoliberalizm, kapitalizmin aynı zamanda dünya ölçeğinde yeni ve toptan bir entegrasyon sürecine işaret eder.

Başvuru ve Katılım

— Karaburun Bilim Kongresi'ne katılmak ve düzenlenecek etkinlikleri izlemek için hiçbir özel koşul gerekmediği gibi kayıt/katılım bedeli alınmamaktadır.

— Karaburun Bilim Kongresi, toplumsal sorumluluklar ve gönüllülük üzerinden düzenlenen bilimsel bir etkinliktir. Kongre, eleştirel bilimsel çalışmaların üretimi ve paylaşılması için bir zemin olmak üzere düzenlenmekte; bilimciler kadar halkın katılımını da önemsemektedir. Düzenleme Kurulu, son yıllarda kongrelerin bilimcinin çalışmasını paylaşarak eleştiriye açtığı ortamlar olmaktan çıkmasının, tebliğ sunmanın bilim pratiğinin nihai değil bir ara basamağı olduğunun unutulmasının, sadece tebliğ sunanların birbirini dinlediği salonlara sıkışmasının, üstelik bu salonlara da para ödmeden girilememesinin bilim ortamını zayıflattığını; kongre salonlarında kolektif, kamusal ve eleştirel bilginin peşinde, özgür ve itaatsiz bilimcileri ağırlamaktan onur duyacağını açık olarak belirtir.

—Tüm başvuruların (bildiri, oturum, çalışma grubu vd.) web sayfasından temin edilebilecek şablon kullanılarak ve kongrekaraburun@gmail.com adresine elektronik posta yolu ile yapılması gerekmektedir.

— Kongre'de bildiri sunmak isteyenlerin çalışmalarının **ana temayla ilişkisini, açık bir biçimde savını, anahtar sözcükleri ile temel atıflarını içeren ve beş yüz sözcükten az olmayan** özetlerini en geç **1 Mayıs**

2011 tarihine kadar kongrekaraburun@gmail.com adresine e-postayla göndermeleri gerekmektedir.

— Bildiri özetlerini değerlendirecek hakemler daha sonra web sitemizde ilan edilecektir. Değerlendirmelerde, özetlerin **kongre temasına uygunluğu, özgün/kabul edilebilir bir savının olup olmadığı, savını yeterli bir biçimde ve tutarlı bir yöntemle ele alıp almadığı ve sonuç ürün olarak tartışmalara katkısı** dikkate alınacaktır.

— Bildiri tam metnlerinin kongre takviminde belirtilen tarihte teslim edilmesi gerekmektedir. Tam metinler kongre internet sayfasında yayımlanacaktır. Böylece, katılımcıların önceden metinleri okuyarak gelmeleri ve tartışmalara daha etkin katılabilmeleri amaçlanmaktadır.

— Kongreye gönderilen bildirilerin daha önce başka bir yerde sunulmamış ve yayımlanmamış olması gerekmektedir. Aksine Hasan Ünal Nalbantoğlu'nun bize öğretmiş olduğu gibi, bilimci çalışmasını tekrar tekrar gözden geçirme, paylaşma, yayma ve tartışma hakkına sahiptir.

— Kongremizde çalışma grupları özellikle desteklenecektir. Katılımcıların katkılarını yalnızca kongre oturumlarında sunulacak bildiriler biçiminde değil, doğrudan belirli bir çalışma grubu içerisine katılarak ya da bizzat çalışma grubu oluşturarak yapmaları da mümkündür.

— Çalışma grubu önerilerinde **detaylı çalışma planının, katılımcıların, ortaya çıkacak son ürünün niteliğinin ve genel tartışmalara katkısının** ayrıntılı bir şekilde aktarılması beklenmektedir.

— Çalışma grubu önerileri Düzenleme Kurulu tarafından değerlendirilecektir.

— Karaburun Bilim Kongresi çok yazarlı/kolektif ürünleri, eleştirel yaklaşımları ve akademi dışı katılımları özellikle desteklemektedir.

— Karaburun Bilim Kongresi, Kongrede sunulan özet, rapor, bildiri ve konuşmaların yayın hakkını hiçbir biçimde sahiplenmez; aksine kamuya ait olduğunu iddia eder. İlerleyen dönemde, kongrede sunulan

bildirilerden, çalışma gruplarında hazırlanan rapor ve makalelerden, hakemlerce incelenip seçilmiş olanlar, editörlü bir kitapta yayımlanabilecektir.

— Kongre, İzmir'in Karaburun İlçesi ve Mordoğan Beldesi'nde yapılacaktır. Konaklama ve ulaşım olanakları hakkındaki bilgiler web sayfamızdan izlenebilir.

Bu yıl ilk kez düzenlenecek olan Karaburun Yaz Okulu, Karaburun Gündelik Yaşam Bilim ve Kültür Derneği'nin çatısı altında ve Karaburun'daki binasında yapılacaktır. Yaz okullarının gelecek yıllarda süreklilik kazanması hedeflenmektedir. Bu yılki program, ekonomi politik alanına yoğunlaşacaktır.

Karaburun Ekonomi Politik Yaz Okulu

Ders programı, derslerin içerikleri ve okuma listeleri, katılımcıların başvuru koşulları ve konaklama bilgileri web sayfamızdan takip edilebilir. Karaburun Yaz Okulu'nda dersler ücret karşılığı verilmeyecek, katılımcılardan hiçbir bedel talep edilmeyecektir.

Kongre Takvimi

14 Mart 2011 Bildiri Çağrısı

1 Mayıs 2011 Bildiri Özeti Göndermek İçin Son Gün

1 Haziran 2011 Kabul Edilen Bildirilerin Açıklanması

1 Temmuz 2011 Geçici Programın İlânı

5 Ağustos 2011 Tam Metinlerin Gönderilmesi İçin Son Gün

26 Ağustos 2011 Kongre Programının İlânı

3-8 Eylül 2011 Karaburun Yaz Okulu

8-11 Eylül 2011 Kongre

İletişim Bilgileri

web www.kongrekaraburun.org

e-posta kongrekaraburun@gmail.com

posta adresi 857 sokak No: 5 / 401 Gülcüoğlu İşhanı
35240 Konak / İZMİR

telefon 0 232 4252670

gsm 0 555 8508817

1 Mayıs'ta Taksim'deyiz!

14.04.2011

TMMOB'nin de aralarında yer aldığı emek-meslek örgütleri ve demokratik kitle örgütlerinin oluşturduğu 1 Mayıs bileşenleri, 14 Nisan 2011 Perşembe günü Taksim Gezi Parkı'nda bir basın açıklaması yaptı. Açıklama DİSK Genel Sekreteri Tayfun Görgün tarafından okundu.

1 MAYIS'TA TAKSİM'DEYİZ!

Değerli basın emekçileri,

Biz, emek ve meslek örgütleri ve devrimci demokratik kurumlar olarak Türkiye açısından son derece önemli bir dönemeçte, 1 Mayıs kutlamalarının hazırlıklarını sürdürüyoruz.

1 Mayıs'ın anlam ve önemine uygun bir biçimde ve bir bayram havasında geçmesi, tüm halkımızın çoluğuyla çocuğuyla katılacağı bir genişlikte ve kapsamda gerçekleştirmesi için çabalarımız devam ediyor.

Bu irade ve görüş birliğiyle, emeğin kazanılmış haklarına

yönelik saldırılara, işsizliğin ulaştığı kitlesel boyutlara, yoksulluğa, kurlsız, güvencesiz, esnek çalışma biçimlerine, taşeronlaşmaya, adalet duygusunun daha fazla rencide edilmesine, sendikal hak ihlallerine, düşünce ve ifade özgürlüğüne yönelik girişimlere, doğal çevrenin katledilmesine ve Yükseköğretime Geçiş Sınavı'nda yaptıkları gibi gençlerimizin geleceğinin de şifrenlenmesine karşı, emek, barış, özgürlük ve demokrasi için 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız.

Değerli basın emekçileri

Emekten ve demokrasiden yana muhalefete karşı, baskı, yasak, tutuklama ve tecrit saldırıları artarak devam etmektedir. Toplumun bilgilendirme hakkının, düşünce ve ifade özgürlüğünün önüne konulan engeller kaygı vericidir.

Türkiye, emperyalist saldırganlığın bölge açısından bir parçası haline getirilmeye çalışılmaktadır.

Kürt sorununun çözümünde, otoriter ve baskıcı yaklaşımlar varlığını sürdürmektedir. Bu nedenle ülkede ve bölgede barış isteğimiz ısrarla savunmamız gereken yaşamsal bir taleptir.

Bir başka endişemiz ise dünyanın sürüklendiği ekolojik krizdir. Yaşamsal kaynaklarımız kapitalizmin doymak bilmez kâr hırsıyla hızla tükenmekte ve böylelikle insanlık kendi sonunu da hazırlamaktadır.

Sayısı giderek artan doğal felaketlerin, artan kıtlığın gölgesinde, dünya bir nükleer faciayı daha yaşamaktadır. Buna karşın ülkemizde su kaynaklarının ticarileştirilmesi ve nükleer enerjinin sorgusuz sualsiz kabul edilmesi hepimizi derinden kaygılandırmaktadır.

Değerli basın emekçileri,

1 Mayıs 2011 kutlamalarında örgütlü güçlerin katılımının yanı sıra işsizlerin, emeklilerin, dar gelirlilerin, toplumsal dışlanmışların, gençlerin, kadınların en geniş katılımının sağlanması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

1 Milyon emekçinin, 1 Mayıs'ta Taksim'de olmasını hedefledik.

1 Mayıs'ta başta Taksim olmak üzere Türkiye'nin her yanında

1 Mayıs'ın kitlesel olarak kutlanması için gereken tüm çabayı göstereceğiz.

Bu ses Türkiye'nin aydınlık geleceğinin sesi olacaktır!

Bu ses işsizliğe, açlığa, yoksulluğa en güçlü cevap olacaktır!

Bu ses eşitliğin, özgürlüğün, barışın sesi olacaktır!

Bu ses baskıya direnenlerin, teslim olmayanların haykırışı olacaktır!

Bu ses ülkemizde ve Ortadoğu'da emperyalist saldırganlığa karşı haykırış olacaktır.

Bu ses kapitalist sistemin yarattığı ekolojik tahribata, açlığa, yoksulluğa, işsizliğe karşı emeğin haykırışı olacaktır.

Biz 1 Mayıs bileşenleri olarak tüm halkımızı bu haykırışa yanıt vermeye ve alanlara çıkmaya çağırıyoruz.

1 Mayıs'ta 1 milyon yürek ile Taksim 1 Mayıs Meydanı'ndayız!

YAŞASIN 1 MAYIS!

YAŞASIN BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ!

Derelerin Kardeşliği Platformu Basın Bülteni

18 Nisan 2011

Suyuna, Toprağına, Doğal Yaşam Alanlarına Sahip Çıkanlar Ankara'da buluştu...

Doğanın ve Yaşamın Yağmalanmasına Karşı Direnişeyiz

Doğanın ve yaşamın yağmalanmasına karşı ülkenin dört bir yanında mücadele ateşi yakanlar, vadilerden, ormanlardan, yaşam alanlarından yükselen direniş seslerini Ankara sokaklarına taşıdılar. Sermayenin, sularımızı, vadilerimizi, ormanlarımızı, tarım alanlarımızı, kültürümüzü ve bir bütün olarak yaşamımızı ele geçirme tehditlerine karşı gelişen yerel direnişler, rengarenk yürüyüş kortejleriyle; sloganları, türküleri, halayları ve horonlarıyla, ülkemizin başkentinde el ele tutuşup bütün bu yağma politikalarına "DUR!" dediler. Derelerin Kardeşliği Platformu olarak ülkemizin her bir köşesinde mücadele eden yerel direniş örgütleriyle birlikte, sermaye sahiplerine karşı doğayı ve yaşamı savunanları bu büyük buluşmaya çağırırken demiştik ki: "Yerli ve uluslararası şirketler, ülkemizin dört bir yanında büyük bir yağma hareketi yürütüyorlar.

Paranın gücüne iman edenler, doğamıza ve yaşam alanlarımıza el koymak istiyor.

Suyumuz, madenlerimiz, ormanlarımız, tarım alanlarımız, yasa ve yönetmeliklerle sermaye sahiplerine devrediliyor.

Hidroelektrik santral (HES) projeleriyle, termik santrallerle, nükleer santrallerle, maden aramalarıyla, mera, kıyı ve orman kanunlarıyla insanca yaşam hakkımız elimizden alınıyor.

Hayatlarımız sermaye sahiplerinin insafına teslim ediliyor. Dedelerimizin ve ninelerimizin yüzyıllardır koruyup kolladığı, bizlere emanet ettiği yaşam alanlarımızdan göçe zorlanarak yurtsuzlaştırılıyor."

Ve yine demiştik ki:

"Bütün bu saldırılar, bulunduğu her yerde yerel halkın direnişiyle karşılaşılıyor. Mücadelenin gücü bütünleşerek çoğalıyor".

9 Nisan günü bu çağrıya kulak veren 10 bine yakın kadın ve erkek ülkemizin her bir köşesinde yürütülen mücadelenin sesi olarak Ankara'da haykırdı: Teslim olmayacağız; bu yağmaya geçit vermeyeceğiz!

Çok çeşitli olanaksızlıklara rağmen, Ankara sokaklarında binlerce kişinin bir araya geldiği bu kitlesel buluşma, bütün zorluklara, baskı ve sindirme girişimlerine karşı, halk örgütlenmelerine dayanan direnişlerin daha da güçlü biçimler kazanarak süreceğini, dosta ve düşmana bir kez daha göstermiş oldu. Aynı zamanda, bu büyük buluşma sermaye sahiplerine ve onların yol göstericisi siyasi iktidara açık bir uyarı işlevi gördü.

Bu ülke satılık değil, yaşamımız için direneceğiz

Bu miting, mücadele ederek, doğayı ve yaşamı savunanların gücünü, kararlılığını göstermesi açısından önemli bir görev üstlendi. Direnenler yalnız olmadıklarını gördü; birlik ve dayanışmayla güç kazandı. Ülkenin bir çok köşesinden, kendi rengini ve kendi direnişini Ankara'ya taşıyanların yaygınlığı ve çeşitliliği hepimiz açısından umut verici bir görüntü açığa çıkardı. HES karşıtlarının, suyun ticarileştirilmesine karşı mücadele edenlerin, termikle zehirlenmeyi kabul etmeyenlerin, nükleer santrallerle yaşamları tehdit edilenlerin, ormanları ve yaşam alanları yağma edilenlerin yerellerde biriktirdikleri mücadelelerin ortaklaşması adına önemli bir adım olan Ankara mitingi, önümüzdeki dönem açısından, bizlere hem yol gösteriyor hem de yeni görevler yüklüyor. Artık

yaşamları için, su hakkı için doğa için direnenler bir kez bir araya geldiler. Bundan sonra bu direnişlerin birbirleriyle bağını güçlendirmelerini ve birlikte yürümelerini hiçbir güç engelleyemez.

Doğanın ve yaşamın yağmasına karşı bir araya geldiğimiz mitingimizin örgütlenişi süresince, yerel direnişlerin çağrısına ses veren, alana gelip bu mücadeleye omuz veren, mitinge katılım imkânı bulamasalar da her türlü desteğini bizlere sunan kurum ve kişilerin bu önemli süreçte ciddi katkıları oldu. Bu dostluğun ve birlikteliğin bundan sonra da artarak süreceğine inanıyoruz. Bu vesile ile;

TMMOB ve bileşenleri, KESK ve bileşenleri, Tek-Gıda İş, odalar, sağlık meslek örgütleri, sendikalar, dernekler ve siyasi partilere destek ve dayanışmalarından ötürü teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Mücadelenin Kardeşliği Büyüyecek

Derelerin Kardeşliği Platformu olarak önümüzdeki süreçte, doğanın ve yaşamın yağmalanmasına karşı yürütülen mücadelelerin ortaklaşma zeminlerinin çoğaltılması için üzerimize düşen tüm görevleri yerine getirmeye çalışacağız. Sermaye saldırılarının karşısında duran, doğadan ve yaşamdan yana tavır koyan, bütün direnişlere, mücadele örgütlerine, platformlara kardeşlik elimizi uzatacağız. Ancak, ilkeleri, yönelimleri ve tarafı tartışılır olan hiçbir yapıyla da ortak faaliyet ya da birliktelikler içerisinde bulunmayacağız.

Bu vesile ile son günlerde, kimi yayınlarda, tartışma gruplarında ve sosyal paylaşım sitelerinde platformumuzun adının çeşitli niyetlerle "Büyük Anadolu Yürüyüşü" ile birlikte anılmasına dair bir açıklama yapmayı zorunlu görüyoruz.

Derelerin Kardeşliği Platformu olarak, ne karar alma sürecinde, ne hazırlık aşamasında ne de örgütlenişi sırasında yer almadığımız söz konusu organizasyonla hiçbir ilgimiz olmadığını ve bu etkinliği desteklemediğimizi açıklamak istiyoruz. Derelerin Kardeşliği Platformu bünyesindeki yerel platformlarla zaman zaman ortak çalışmalar yapmış bazı insanların, bu organizasyonla kurmuş oldukları temasların platformumuz açısından hiçbir bağlayıcılığı yoktur.

İrademizin dışında, platformumuzun adının bazı etkinliklerle ve kurumlarla birlikte anılmasına izin veremeyiz.

Mücadele içerisinde biriktirdiklerimiz, öğrendiklerimiz bizim yol haritamızdır. Ne bir kılavuz ne bir kurtarıcı bekliyoruz. Bizi birleştiren vadilerin çağrısı, mücadelenin ateşidir.

Derelerin kardeşliği Platformunun mücadele ilkeleri bellidir. Dayandığı tek güç halkın örgütlülüğü ve direnişidir. Bağımsızdır. Mücadele sürecinin tüm ihtiyaç ve olanaklarını tıpkı 9 Nisan'da olduğu gibi başta mücadele eden halkın ve aynı mücadelede kol kola yürüdüğü emek ve meslek örgütlerinin gönüllü dayanışmasıyla karşılar. Başkaca bir kaynağı yoktur. Suyun ve doğanın ticarileştirilmesine, talan edilmesine dönük tüm sermaye ve iktidar politikalarını top yekûn reddeder. Pazarlık yapmaz, uzlaşma aramaz. Yan yana yürüyeceği tüm kurum, platform ve yapıların benzer ilkelerle hareket etmesini önemser.

HAYDEEEE. Şimdi Doğamıza ve yaşamımıza el koymak isteyen sermaye sahiplerine karşı vadilerde , kentlerde ve tüm ülke sahinde birlik olma zamanı.Şimdi su ve yaşam hakkı mücadelesi zamanı.Şimdi Direnme zamanı.

Ankaranın Suyuna, Gözlerimin Yaşına Bak..!

Adnan ZEYTİNCİ

Dünyanın çeşitli başkentlerinde bulunan akarsuların projeleri, potamolojik çalışmaları yapılarak kent içindeki yeşil alanlarla beraber tasarlanmış, sulak rekreasyon alanları oluşturulmuştur. Moskova, Petersburg, Paris, Hamburg, Londra gibi önemli şehirlerin içinden geçen nehir ve akarsular ziyan edilmeden, görsel ve işlevsel olarak kentlinin hizmetine sunulmuştur.

Bu akarsu ve nehirlerin debileri, rejimleri elbette ki

ülkemizdeki ve Başkentimizdeki akarsulardan farklılıklar göstermektedir. Akarsuların temizliği için oluşturulan kentsel arıtma tesisleri ile sanayi atıklarının değerlendirilmesi çalışmalarının da bu kapsamda yer alması gerekliliği tartışmasız bir şekilde ortadadır.

Bu ülkelerde iklim koşullarının farklılığı nedeniyle akarsular, yavaş eriyen karların ve düzenli olarak yağın yağmurların etkisiyle istikrarlı ve düzenli rejimlere

sahipken, sıcak soğuk farklılıklarının yüksek olduğu ülkemizde ve başkentimizde mevsimlere göre artan - azalan yağış ve akarsu rejimleri ile yaşamak, buna göre planlama ve tasarım yapmak zorunludur.

Kazakistanın başkenti Astana'da çalıştığım yıllarda, kentin içinden geçen küçük bir nehrin etrafında oluşturulmaya çalışılan rekreasyon ve ıslah çalışmalarını, inşa edilen yeni yataklarla yeni kollar ve göletler yapılmasını izlerken, Orta Asya'nın göbeğinde susuzluk içinde kıvranan kent yönetimlerinin çabalarını kıskanmaktan kendimi alamadım.

Ülkemizdeki akarsu rejimlerine yakın ülkeleri incelediğimizde hala yapılacak çok şeyler olduğunu, bu yapılacakların aslında iyi bir yönetim erki ve planlama ile gerçekleştirilebileceğini anlamak için çok uzaklara değil, sadece yakınımızdaki Eskişehir örneğine bakmanın yeterli olduğunu düşünüyorum.

Bugün artık yok edilen Kavaklıdere'deki incecik su ile Angara ya da Engürü Çayının geçtiği bir ovanın kenarına konuşlanan bu şehir, söğüt ve kavaklarla, zerdali ve armutlukların bezediği bağ evlerinden oluşuyordu.

Şehrin kuzey doğusundaki İdris Dağından doğarak, bugünkü Aktaş civarından Kale'nin altından, Hıdırlık Tepesinin yanından Hatip Çayı geçmektedir. Hatip Çayı adı Cumhuriyet ile beraber Bentlydere yahut Bent Deresi adını aldı.

Bir diğeri ise, Elmadağ'dan doğup Haymana Ovası'ndan ve yukarı İmrahor'dan geçip bugün şehrin ortasında kalan, İncesu veya İmrahor Çayıdır. Üçüncüsü ise, şehrin kuzeyindeki Aydos Dağından çıkıp Solfasol ve Kalaba yerleşim merkezlerinin içinden geçen Çubuk Çayıdır. Gerek Hatip Çayı gerekse Çubuk çayı bahar aylarında zaman zaman şehri sel ile tehdit edecek kadar bol su rezervlerine sahipti. Bu nedenle Çubuk çayının önüne, içme suyu elde etmek üzere, Çubuk Barajı yapılmıştır.

Bu üç çay birleşerek bugünkü Ankara Çayı adıyla daha büyük bir akarsuya dönüşür. Mürted ovasından geçerken güney batıdan gelen Haymana suyunu da alıp

Malı Köyü yakınlarından batıya döner. Bugünkü Sincan'ın batısından Çağlayan kasabası yakınlarından Sakarya nehrine dökülür.

Dünyanın bir çok yerinde kentler kurulurken, nehrin kentin içinden geçmesi ya da nehir kıyısında olmasına dikkat edilmesini, göz önünde bulundurmanın yanı sıra, yapılan tüm modern müdahalelerin nehirlerin çehresini, yaşayan balık türlerini ve yakın çevresinin bitki örtüsünü değiştirdiğini, güzergahlarındaki tarımsal etkinlikleri ve iklimi değiştirdiğini unutmamak gerekir. Kenti susuz bırakacak bir çözüm bu bölgelerde asla kabul görmemelidir.

Atatürk Ankara'yı Başkent olarak seçerken de bu konuya özen göstermiş, tıpkı dünyada Petersburg, Paris, Londra gibi, Cumhuriyetin başkentini Avrupa kriterlerine göre Ankara Çayı'nın iki yakasında yerleşmiş bir kent yapmayı istemiştir.

Atatürk için Ankara, Türkiye'nin bağrında düşmana karşı güvenli alan, kesişen yolların kavşağında, ticaret ve suyun kullanılabileceği ortak aklın başkentidir.

Günümüzde Başkentimizin, büyük bir kısmı halkın yararına kullanılması ve değerlendirilmesi mümkün olan yeteri kadar akarsuyu bulunurken, kent yönetimlerinin rant amaçlı neo-liberal tavırları nedeniyle eldeki akarsularımız, sanayi atıkları ve kanalizasyon suları ile umarsızca kirletilmiş, çevreye zararlı hale getirilip, kokular yayılmaya başlayınca da geçtikleri güzergahların yanlarında bulunan rant amacıyla oluşturulan kentsel dönüşüm alanlarına feda edilmiş, ya üstleri betonlanarak kapatılmış ya da büyük derin kanallar içine hapsedilerek halkın yararlanması bir anlamda imkansızlaştırılmıştır.

Oysaki sorunun, iyi bir kentsel yönetim stratejisi ve halkın- mimar ve mühendislerin katıldığı kentsel dönüşüm projeleriyle beraber ele alınması, bu alan ve havzaların planlamalarının yapılarak kıyı kullanım alanlarının genişletilmesi, göletler, sekiler, parklar, asma köprüler ve şelaleleri olan rekreasyon alanları, koşu, yürüyüş ve bisiklet parkurları olan açık spor alanları elde etmenin hala mümkün olması, umarım belleklerimizde sadece bir kent düşü olarak kalmaz.

Türkiye'yi Bekleyen Büyük Tehlike: Bölgesel Çatışmalar ve Kitlesele Göç

Ali Tolga Özden

Araştırma Görevlisi, ODTÜ Mimarlık Fakültesi, Ankara

Göç kavramının tanımını insanın bir coğrafya içerisinde ya da coğrafyalar arasında hareketliliği ve bu hareketin neden olduğu nüfus dinamiği olarak alıntılan Kara ve Korkut (2010)'a göre göç "(az veya çok) bireylerin ya da grupların sembolik veya siyasal sınırların ötesine, yeni yerleşim alanlarına ve toplumlara doğru kalıcı hareketi" olarak da ifade edilmektedir. **Gökçan (v.d., www.multeci.net)** göçü yaşam koşullarının değişmesi ve buna bağlı yeni gereksinimlere paralel olarak toplumsal yaşamda da bir takım değişiklikler yaratması durumu olarak ele almakta, böylelikle insanın maddi yaşam koşullarını ve ruhsal yapısını şekillendiren fiziksel çevresinden kopuş olarak alıntılanmaktadır. Bu çerçeveden bakıldığında da göçün "kişinin fiziksel çevreden kopuşunun zorunlu olduğu durum ve zamanlarda, çoğu zaman geri dönüşü kolay olmayan ve kişinin kendi fiziksel ve dolayısıyla ruhsal çevresinden ayrılmasına yol açan bir süreç özelliği" gösterdiği iddia edilmektedir (**Gökçan v.d., www.multeci.net**).

Kara ve Korkut (2010) ise günümüzde gerçekleşen

göçlerin artık bir tercih değil zorunluluk olarak ortaya çıktığını iddia etmektedir. Buna göre göç, yerinden olma (ya da edilme) kavramları ile karşılık bulmaktadır (Kara ve Korkut, 2010). Zorla yerinden edilme olarak ifade bulan göç kavramı ile birlikte mültecilik, sığınmacılık, yerinden edilenler, vatansızlar gibi başka kavramların da, bu kitlesele insan hareketlerini tanımlamak amaçlı ortaya çıkışı da göç kavramının yeniden değerlendirilmesini zorunlu hale getirmektedir.

Ekşi (2002) insanlık tarihinin, milyonlarca insanın ülkelerinden bir şekilde sürgün edildiği ya da kaçtığı örneklerle dolu olduğunu belirterek, bu anlamda Yirminci Yüzyıl boyunca karşılaşılan bu kitlesele insan hareketlerine "İspanya İç Savaşı sırasında Kral taraftarı İspanyollar, İkinci Dünya Savaşı öncesinde Avrupalı Yahudiler, eski Sovyetler Birliği döneminde Ruslar, Vietnam Savaşı yıllarında Kamboçyalı ve Vietnamlılar, Humeyni rejiminden kaçan İranlılar, son yıllarda Etiyopya, Kamboçya, Mozambik, Küba, Ermenistan,

Tibet ve Irak'dan kaçanlarla birlikte" 43 milyon insanın başka ülkelere sığınmış ya da göç etmiş olmasını örneklemektedir. Buna göre, göç kavramı içerisinde incelenen kitlesel nüfus hareketleri, insanlığın var olduğu dönemlerden günümüze birçok defa benzer ya da farklı nedenlerle ve farklı halkların yaşadığı bir olgu olarak ifade edilmektedir (**Kınık, 2010**). Göç olarak adlandırılan bu kitlesel nüfus hareketlerinin nedenleri **Kınık'a (2010) göre** daha çok "doğal ya da insan eli ile oluşan afetler, üretim ve yaşam tarzı değişiklikleri, iklim değişiklikleri, ekonomik ve politik sebepler" gibi genel başlıklar ile ifade edilebilir. Buna bağlı olarak, bu nüfus hareketlilikleri, gönüllü olarak gerçekleştirilebileceği gibi kimi zaman da zorunlu veya zorla olabilmekte, aynı zamanda herhangi bir ülke içerisinde (iç göç) olabileceği gibi ülkeler arasında da (uluslararası göç) gerçekleşebilmektedir.

Göç-1- <http://www.mubadelekusadasi.org/index.php/artist/art/110-aaltunsoy>
Göç-2- <http://www.cumhuriyet.com.tr/?im=yhs&hn=22996>
Göç-3 - <http://fotogaleri.haberler.com/isyan-goc-ve-kolerayla-mucadele/>
Göç-4- <http://dosyalar.hurriyet.com.tr/abd/savas38.asp>
multeci kampi-<http://www.msf.org.au/nc/events/refugee-camp.html>

ÖZEL BÖLÜM

Ücretli Çalışan Mimarlar

Özel Sektörde Ücretli Çalışan Mimarlara Yönelik Kurguladığımız Etkinliklerimiz Devam Ediyor

Teknik elemanların özel sektörde ilk grevi olan SİSAG Grevi Komitesinden Mimar Yücel Akyürek ve Mimar M. Nuri Arıkoğlu SİSAG Ltd.Şti.nde gerçekleştirilen grev sürecini ve deneyimlerini üyelerimiz ile 5 Nisan 2011 tarihinde paylaştılar.

M. Nuri Arıkoğlu, SİSAG, Sistem İşletme Proje Servis Araştırma Geliştirme Ltd. Şti. bir Hacettepe Üniversitesi Vakfı kuruluşu, SİSAG'ın 1969 yılında 2.5 milyon TL sermaye ile bilişim işleri için kurulmuş olduğundan ve bilişim konusunun o zamanlar yeni olmasına rağmen SİSAG' da bu konuda birikim ve personel olup bilgisayar,

program ve sistem pazarlaması yapıldığından bahsetti.

Toplam 200 işçi (17 mimar, 10 teknik ressam) ile diğer meslek disiplinlerinden araştırmacı, pazarlayıcı, programcı, sistem çözümleyicisi, sistem müh., sistem teknisyeni, bs proje işletmecisi, bs operatörü, bilgi giriş operatörü, kodcu personele sahip olan şirketin TKİ, YSE, PETKİM, DPT, UKİ, TURİZM BAKANLIĞI, TÜSTAŞ, DOĞUŞ, MESA, ADMMA, EİTİA, TİC.VE. SANAYİ ODALARI BİRLİĞİ gibi devlet ve özel sektör kuruluşlarına bilgi işlem hizmetleri vermekte olduğunun altını çizmiştir.

Şirket bünyesinde yer alan Yapı Projelendirme Grubunun;

-Sivas Cumhuriyet, Çukurova, Eskişehir Anadolu Üniversiteleri, Tıp Fakülteleri ve Hastaneleri,

-Edirne, Samsun 19 Mayıs, Bursa, Kayseri Gevher Nesibe Tıp Fakülteleri ve Hastaneleri,

-Kıbrıs Türk Genel Hastanesi,

-HACETTEPE Üniversitesi, Tıp Fakültesi ve Hastanesi,

-BEYTEPE yerleşkesi ile ilgili planlama ve projelendirme konusunda çalışmalar

yaptığını aktaran M.Nuri Arıkoğlu, 1975 yılı son aylarından itibaren 170 SİSAG çalışanı DİSK'e bağlı SOSYAL-İŞ sendikasında örgütlendiğinden, örgütlenme süresinin 9 ay sürdüğünden, sendikal örgütlenme ortaya çıkınca, işveren 9 işçinin işine son verdiğinden ve süreç içinde 3 işçinin daha işten çıkarıldığından ve 4 işçinin de baskı ile istifa ettirildiğinden bahsederek sendikalaşma sürecinin bu şekilde başladığını aktardı.

Bu süreç içinde talep edilenler;

-İş ve görev tanımının yapılması,

-Objektif ve belirtilmiş esaslara bağlı ücret sistemi oluşturulması,

-İş ve çalışma güvencesi sağlanması,

-Yapılan işte mesleki açıdan söz sahibi olunması,

-Sendikalaşma sürecinde işlerine son verilen işçilerin işe alınmasıydı.

M. Nuri Arıkoğlu ve Yücel Akyürek Toplu Sözleşmeye kadar aşağıda kronolojik sıra ile süreci, yaşanan olaylardan örnekler vererek beraber aktarmışlardır.

-12 Temmuz 1976 İşveren sendika ile ilk görüşmesini yaptı, aynı zamanda da fazla mesai kararı aldı.

-11 Ağustos 1976 İşten çıkarılan işçileri işe alacakları taahhüdünde bulunan işveren temsilcileri, sendika ile programlaştırılan toplantıya gelmedi.

-25 Ağustos 1976 Sendikaya üye olmayan işveren yakını bir proje yürütücüsü dışındaki, diğer proje yürütücülerinin unvan ve yetkileri işveren tarafından geri alındı.

-05 Ekim 1976 Grev başladı. TMMOB Mimarlar Odası proje bürolarına grevci işçilerin işlerini almamaları uyarısında bulundu.

-20 Ekim 1976 Uyarılara rağmen SİSAG yöneticilerinden iş alan ve 'grev kırıcı' konumuna düşen bürolara Mimarlar Odası uyarısını sürdürdü. Bu arada bazı büro çalışanları grevcileri destekleme kararı aldı.

-05 Kasım 1976 Mimarlar Odası, SİSAG yöneticilerini ve grev kırıcı büro sahiplerini onur kuruluna verme kararı aldı.

-19 Kasım 1976 Grevin 45. gününde Bakanlar Kurulu "milli güvenlik" gerekçesi ile grevi erteleme kararı aldı. ÖSYM, YAY-KUR sınavlarının sonuçlarının değerlendirmemiş oluşu gerekçe olarak gösterildi. Grevci işçiler işlerinin başına döndüler. Ancak işyerinin boşaltılmış olduğunu gördüler.

-29 Kasım 1976 Yüksek Uzlaşma Kurulu, devlet bakanı başkanlığında toplanma kararı aldı.

-06 Aralık 1976 Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu yürütmeyi durdurdu. Grev yeniden başladı. – Zorluklar, mücadeleler, Siyasi Şube'de 1 günlük gözaltı, işveren tarafından SİSAG'ın içinin etap etap boşaltılması.

-27 Ocak 1977 Toplu İş Sözleşmesi imzalandı (115. gün).

Toplu İş Sözleşmesinin imzalanması sürecini aktaran M. Nuri Arıkoğlu ve Yücel Akyürek,

-Grevin uzamasının nedenlerinden, Şubat 1978'de, Hacettepe Üniversitesi Vakıf Kuruluşları arasında yegâne DİSK'e bağlı bir sendikanın örgütlü olduğu SİSAG, sendikalı çalışanlarının tazminatları son kuruşuna kadar ödenerek tasfiye edildiğinden, grev süresince SİSAG'ın içi etap etap boşaltılmış ve işleri 3M şirketi ile tıbbi cihaz ithal, imalat ve pazarlama amacı ile

kurulmuş olan TEKSİS LTD. ŞTİ.'ne devredildiğinden bahsetmişlerdir.

-M. Nuri Arıkoğlu ve Yücel Akyürek sürece dair;

-1961 Anayasası ile bazı işverenlerce uygulansın veya uygulanmasın 1475 sayılı İş Yasası yürürlükte olduğu,

-SİSAG Ltd.Şti.de kurumsal yapının olması için çaba harcandığı,

-Öncelikle iş ve görev tanımı, objektif, ölçülebilir ve belirlenmiş esaslara bağlı bir ücret sistemi, sosyal ve mesleki haklar istendiği,

-Şirketin sahibi olmayan iki yönetici yaratılan bütün projelerin müellifi olduğu ve yapılan işte mesleki olarak söz sahibi olunması, yapılan projenin müellifi olunması gerekliliği,

-İş ve çalışma güvencesinin olması gerekliliği

gibi yapılması gerekenler üzerinden yukarıdaki değerlendirmeleri yapmışlardır.

Bu bilgiler üyelerimiz tarafından aktarılan anılar, yaşanmışlıklar ile renklendirilmiş, söyleşiyi duyan ve grev sürecinde omuz omuza direnen üyeler, dostlar, kader arkadaşları geç saatlere kadar birbirleriyle sohbet ederek o günleri yeniden yaşamışlardır.

SİSAG sendikalaşma süreci, büro hizmet işkolunda çalışan teknik elemanların bu çaptaki ilk başarılı direnişiydi. Bu sürecin sonunda imzalanan toplu sözleşme iyi bir örnek olmuştur.

Bu başarının en büyük faktörlerinden biri Mimarlar Odasının sürecin başından beri olan desteğidir.

Yücel Akyürek ve M. Nuri Arıkoğlu'na bu süreci bizlerle paylaştıkları için sonsuz teşekkürlerimizle.....

RIBA'dan Kesin Karar: Stajyerlere Asgari Zorunlu!

E. Seda KAYIM

Britanya Kraliyet Mimarlar Enstitüsü (Royal Institute of British Architects - RIBA) yeni düzenlemesi ile kurumun üyesi tüm mimarlara, bünyelerinde çalışan stajyerlere 1 Temmuz 2011 itibariyle minimum asgari ücret düzeyinde maaş vermeyi zorunlu koyuyor.

Building Design'ın haberine göre karar, RIBA Başkanı Ruth Reed'in geçtiğimiz Ekim ayında kurduğu "Ücret ve Şartlar Komisyonu"nun sunduğu öneri üzerine çıkarıldı.

An itibariyle RIBA'nın, mimarlık öğrencilerine ödenmesi "tavsiye edilen" ücretler hakkında üyelerine yönelik rehberlik görevi üstlendiği belirtiliyor. Dolayısıyla RIBA'ya kayıtlı pratikler, ilk kez öğrencilere minimum

maaş şartlarına uygun ödeme yapmak zorunda bırakılmış bulunuyor.

RIBA Başkanı Reed, BDonline'a yaptığı açıklama ile mimarlık ofislerinin, öğrencilere en azından asgari ücret sunmak zorunda olduğunu ve artık ekonomik krizin, stajyerlerin ofislere sunduğu hizmetin karşılıksız bırakılması yolunda bir bahane olamayacağını vurguladı.

Reed, sözlerine şöyle devam etti:

"Ticari koşulların an itibari ile tüm pratikler için son derece çetin olduğu herkes tarafından kabul ediliyor. Ancak öğrencilerin finansal durumu da son derece sıkıntılı; üstelik üniversite harçlarının önümüzdeki sene üç katına çıkarılması ile birlikte kaçınılmaz olarak daha da kötüleşecek.

Asgari ücretin zorunlu kılınması, öğrencilerin eğitimlerini bitirmeleri için bir teşvik sağlayacak, mesleki alanımıza yetenekli insanların dâhil edilmesi yolunda eğitim sistemine getirilen bütçe kesintilerinin etkilerini ise hafifletecektir."

Reed, RIBA'nın yıl boyunca öğrenciler ve ofislerle bir dizi toplantı gerçekleştireceğini ve stajyerlere, asgari ücretten daha fazlasını ödemenin yollarının aranacağını ekledi.

Birleşik Krallık'ta 21 yaşın üzerindeki bireyler için asgari ücret, saat başına yaklaşık 6 Sterlin (yaklaşık 15 TL) tutarında... Yaşları 18 ila 20 arasında olanlar için ise yaklaşık 5 Sterlin (12,5 TL) olarak belirlenmiş durumda.

Bu haber Building Design Online 'dan çevrildiği haliyle <http://www.mimarizm.com/Haberler/haberdetay.aspx?id=51085&BultenID=42> adresinden alınmıştır. (29.03.2011)

TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi 42. Dönem Yönetim Kurulu'nun 4 Şubat 2011 tarih ve 17 sayılı toplantısı ile "2011 yılı için tam zamanlı olarak ücretli çalışan mimarların asgari ücretinin tüm sosyal hakları ile birlikte aylık 1.750-TL olarak" belirlediğini biliyor muydunuz?

Mimar Arayan Firmaların İlanları

Derleyen: Z. Ebru Aksoy

Özel sektörde ücretli çalışanlar konusunda işverenlerin çalışanlardan beklentilerinin neler olduğunu değerlendirmek üzere internet üzerinden bir araştırma yaptık. Elde ettiğimiz sonuçlara göre ücretli çalışacaksanız, hem deneyiminiz olmalı, hem de mimarlığın tasarım, uygulama, çizim, pazarlama, danışmanlık, detay, projelendirme, kontrol, yani hemen hemen tüm alanlarında bilgi sahibi olmanız bekleniyor. Bunun yanında B sınıfı ehliyetiniz olması, yabancı dil bilmeniz, erkekseniz askerliğinizi yapmış olmanız da önemli tercih sebeplerinden. İş ilanlarındaki cinsiyetçi söylemlerden, yasalara aykırı biçimde her gün çalışıldığını deklare eden ilanlara kadar "Mimar Aranıyor" ilanlarından bazılarını sizler için derledik. İlanların yorumlarını okuyuculara bırakıyoruz.

PROJE SATIŞ KOORDİNATÖRÜ ARANIYOR

- Üniversitelerin işletme, iktisat, mimarlık, mühendislik, v.b bölümlerinden mezun;
- En az 2 yıl başarılı bir satış ve iş tecrübesine sahip,
- 22-30 Yaş arası;
- MS Office programlarına hâkim ve AutoCAD bilen,
- Ankara'da ikamet eden,
- Konut ve Ticari projeleri pazarlama ve satış konusunda deneyimli,
- İnsan ilişkileri kuvvetli, ikna kabiliyeti yüksek,
- Gayrimenkul mevzuatı, sözleşmeleri ve tapu uygulamaları konusunda tecrübeli,
- Diksiyonuna ve dış görünüşüne özen gösteren bayan çalışma arkadaşı arıyoruz.
- İngilizce bilmek ve B sınıfı ehliyet sahibi olmak ve aktif araç kullanabilmek tercih sebebidir.

* Cumartesi-Pazar çalışma günleri olup, hafta içi bir gün izin yapma prensibi ile çalışacaktır.

* Sigara içilmemesi ön koşuldur.

* Adayların CV'lerinin fotoğraflı olması rica olunur.

MİMAR ARANIYOR

Çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren Holdingimizin İnşaat Departmanında görevlendirmek üzere aşağıdaki özelliklere sahip, **Mimar** alınacaktır.

- Üniversitelerin Mimarlık Fakültelerinde mezun,
- Prefabrik, çelik yapılar ve endüstriyel tesisler konusunda minimum 5 yıl tecrübesi olan,
- İyi derecede AutoCAD ve Office programlarını kullanabilen,
- Ruhsat ve uygulama projelerini, 3 boyutlu sunumları hazırlayabilecek,
- Belediye imar yönetmeliklerine hâkim,
- Yoğun iş temposuna ayak uydurabilecek,
- Sonuç odaklı çalışan, ekip çalışmasına yatkın,
- Problemleri doğru teşhis edip, çözüm için alternatif geliştirebilen, işi ile ilgili kararları takip eden,
- Sürücü belgesi olup aktif araç kullanabilen,
- Seyahat engeli olmayan,
- Ankara'da ikamet eden veya edebilecek olan,
- Erkek adaylar için askerlik görevini tamamlamış,

MALZEME SATIŞ ELEMANI ARANIYOR

- Üniversitelerin **Mimarlık, İç mimarlık, Mobilya Dekorasyon** Bölümü Mezunu
- Bilgisayarda 3 boyutlu tasarım programlarını kullanarak sunum yapabilecek ,
- Konusunda **en az 2 yıl** deneyim sahibi,
- MS. Office programı kullanabilen
- İkna yeteneği kuvvetli, girişken
- Dinamik, sorumluluk sahibi
- İletişim ve Temsil yeteneği kuvvetli
- Sürücü Belgesine Sahip
- 35 Yaşını aşmamış Bay (Askerlikle ilişkisi olmayan) ve Bayan Personeller

GAYRİMENKUL SEKTÖRÜNDE ÇALIŞACAK ELEMAN ARANIYOR

- Üniversitelerin Mimarlık Bölümlerinden mezun
- Tercihen Yüksek Lisans Sahibi

- İyi derecede İngilizce Bilgisine sahip
- Konusunda en az 5 yıl tecrübeli
- Bilgisayarda MS Office uygulamalarını bilen, AutoCAD ve 3D Max kullanabilen
- Metraj çıkarabilen
- Uygulamalarda nokta detay ve çözümleri üretebilecek

İzmir'de ikamet eden veya edebilecek Mimar araniyor.

MİMAR ARANIYOR

Yurtiçi ve yurtdışı projelerde uygulama ve tasarım aşamasında görevlendirilmek üzere konusunda deneyimli, AutoCAD, 3Dmax ve Photoshop kullanabilen mimarlar arıyoruz.

MİMAR ARANIYOR

Yeni yurtiçi ve yurtdışı projelerimiz için, Ankara ofisimizde görevlendirilmek üzere;

- Uygulama projelerinde en az 3 yıl deneyimli,
- İleri derecede AutoCAD programı kullanabilen,
- Proje koordinasyonu konusunda deneyimli,
- Tercihen 3D Max konusunda uzman,
- Tercihen İngilizce bilen,

Mimar aranmaktadır.

MİMAR ARANIYOR

Yurtdışı şantiyelerimizde görevlendirilmek üzere;

- Üniversitelerin Mimarlık bölümünden mezun,
- En az 3 yıllık şantiye tecrübesine sahip,
- Çok iyi derecede İngilizce bilen,
- Tercihen Primavera ve AutoCAD programlarını bilen,
- MS Office uygulamalarını çok iyi düzeyde bilen,
- Yurtdışı projelerimizde görev almak isteyen,
- Sürücü belgesine sahip ve aktif olarak araç kullanan,
- Erkek adaylar için askerlik hizmetini tamamlamış,
- Yurtdışı projelerimizde görev alacak,
- Şantiye denetimi ve İş programı takibi yapacak,
- Şantiyelerimiz ile merkez ofisimiz arasında bilgi akışı ve koordinasyonu sağlayacak

MİMAR arıyoruz.

MİMAR ARANIYOR

- Üniversitelerin Mimarlık Bölümü'nden yeni mezun,
- AutocAD bilgisine sahip,
- İleri derecede İngilizce dil bilgisine sahip,
- Lokasyon konusunda esnek.

MİMAR ARANIYOR

- Üniversitelerin mimarlık bölümlerinden mezun
 - Projelendirme ve proje uygulama takibinde 6 yıl deneyim sahibi
 - Bilgisayarda tasarım yapabilen (AutoCAD uygulamalarına hakim)
 - MS Office uygulamalarına hakim
 - Mağaza ortamında çalışmaya sıcak bakan
 - Sonuç odaklı
 - Aktif olarak araba kullanabilen
 - Erkek adaylar için askerlik hizmetini tamamlamış
- PROJE YÖNETİMİ'NDEN SORUMLU GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ARANIYOR**

- Üniversitelerin mimarlık bölümlerinden mezun, tercihen işletme alanında yüksek lisans yapmış,
- En az 5 yılı yöneticilik olmak üzere 15 yıllık mesleki deneyime sahip,
- Konsept projeleri, uygulama projeleri ve disiplin projelerinin üretilmesi ve yönetilmesi konusunda tecrübeli,
- Planlama, koordinasyon, zaman yönetimi ve maliyet yönetimi konularında başarılı,
- Çok iyi derecede İngilizce bilen (yazılı ve sözlü),
- Autocad ve MS Office programlarını etkin olarak kullanabilen,
- Yurtiçi/yurtdışı seyahat engeli bulunmayan,
- *Sigara kullanmamak ve erkek adaylar için askerlik hizmetini tamamlamış olmak ön koşuldur.*

Bu göreve getirilecek kişi, Proje Yönetimi Departmanı'nın yöneticisi olarak, şirket stratejileri doğrultusunda tüm projelerin tasarımından gerçekleşmesine kadar olan süreçte, mimari kalite, zaman ve maliyet kriterleri bağlamında tüm faaliyetlerin yönetilmesi, yönlendirilmesi ve ilgili birimlerin koordinasyonunun sağlanmasından sorumlu olacaktır.

MİMAR ARANIYOR

- Üniveristelerin mimarlık, iç mimarlık bölümlerinden mezun (tercihen alanında yüksek lisans yapmış)
- En az 5 yıl tasarım ve mimari çözümleme deneyimi olan,
- Uygulama, detay ve malzeme konularına hakim,
- AutoCAD ve Photoshop programlarını iyi derecede kullanabilen,
- Ms Office programlarına hakim,
- Tercihen ingilizce bilen,
- Ekip çalışmasına yatkın,
- Erkek adaylar için askerlik hizmetini tamamlamış.

Genelge : İşyerlerinde Psikolojik Tacizin (Mobbing) Önlenmesi

19 Mart 2011 tarih ve 27879 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İşyerlerinde Psikolojik Tacizin (Mobbing) Önlenmesi konulu Genelge yürürlüğe girdi.

GENELGE

Başbakanlıktan:

Konu : İşyerlerinde Psikolojik Tacizin (Mobbing) Önlenmesi.

Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör işyerlerinde gerçekleşen psikolojik taciz, çalışanların itibarını ve onurunu zedelemekte, verimliliğini azaltmakta ve sağlığını kaybetmesine neden olarak çalışma hayatını olumsuz etkilemektedir.

Kasıtlı ve sistematik olarak belirli bir süre çalışanın aşağılanması, küçümsenmesi, dışlanması, kişiliğinin ve saygınlığının zedelenmesi, kötü muameleye tabi tutulması, yıldırılması ve benzeri şekillerde ortaya çıkan psikolojik tacizin önlenmesi gerek iş sağlığı ve güvenliği gerekse çalışma barışının geliştirilmesi açısından çok önemlidir.

Bu doğrultuda, çalışanların psikolojik tacizden korunması amacıyla aşağıdaki tedbirlerin alınması uygun görülmüştür.

1. İşyerinde psikolojik tacizle mücadele öncelikle işverenin sorumluluğunda olup işverenler çalışanların tacize maruz kalmamaları için gerekli bütün önlemleri alacaktır.
2. Bütün çalışanlar psikolojik taciz olarak değerlendirilebilecek her türlü eylem ve davranışlardan uzak duracaklardır.
3. Toplu iş sözleşmelerine işyerinde psikolojik taciz vakalarının yaşanmaması için önleyici nitelikte hükümler konulmasına özen gösterilecektir.
4. Psikolojik tacizle mücadeleyi güçlendirmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi, ALO 170 üzerinden psikologlar vasıtasıyla çalışanlara yardım ve destek sağlanacaktır.
5. Çalışanların uğradığı psikolojik taciz olaylarını izlemek, değerlendirmek ve önleyici politikalar üretmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde Devlet Personel Başkanlığı, sivil toplum kuruluşları ve ilgili tarafların katılımıyla "Psikolojik Tacizle Mücadele Kurulu" kurulacaktır.
6. Denetim elemanları, psikolojik taciz şikâyetlerini titizlikle inceleyip en kısa sürede sonuçlandıracaktır.
7. Psikolojik taciz iddialarıyla ilgili yürütülen iş ve işlemlerde kişilerin özel yaşamlarının korunmasına azami özen gösterilecektir.
8. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve sosyal taraflar, işyerlerinde psikolojik tacize yönelik farkındalık yaratmak amacıyla eğitim ve bilgilendirme toplantıları ile seminerler düzenleyeceklerdir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

İnternet Ortamında Ücretli Çalışan Mimarlar

Ali H. Alptekin

www.mimarazzi.com sayfasını tıkladığımızda karşımızda 10-15 satırlık bir sayfa buluyoruz. Sayfanın üstünde büyük puntolarla "Mimarazzi yayın hayatına ara veriyor" uyarısıyla karşılaşıyoruz. Marazzi'yi bu kadar kısa bir sürede yaygınlaştıran ve aynı zamanda da "rahatsızlık" yaratan sürecin ne olduğunu merak edip, kısa bir internet turuna çıkıyoruz.

Ana akım mimarlık medyasının iftiharla sunduğu mimarlığın yaldızlı projelerinin arkasındaki mutfaktan seslenmeye çalışan bir site, mimarazzi. Site, anonim katkılarla mimarlık firmalarında çalışanların çalışma koşulları üzerine kendi değerlendirmelerini yayınlıyordu ki birilerinin "canını sıkması" uzun sürmedi. Mimarazzi'de hakkında değerlendirme yapılan firmalardan bir tanesi – Autoban- mahkeme kararı ile kendisine ilişkin bilgilerin siteden kaldırılmasını isteyince, mimarazzi bunun bir sansür olduğunu belirterek tüm sitenin yayını durdurduğunu duyurdu.

Siteden yapılan açıklama şu şekilde:

"10 Mart 2011

Mimarazzi.com Kılıç Hukuk Bürosu tarafından gönderilen tebligat sonrasında yayını sansürlemek durumunda bırakılmıştır.

Mimarazzi, temsil edilen söz konusu firmanın kaldırılması suretiyle, taraflı yayın yapılmasına taviz vermeyecektir ve yayın hayatını sonlandırma kararı almıştır.

Mimarazzi 2 hafta gibi kısa bir yayın hayatı süresinde 10.000'lerce mimara ulaşmış, 500.000 üzerinde sayfa gösterimi yapmıştır. Tüm meslektaşlarımızı saygın katılımları için tebrik eder, 4 aylık bir sürenin ardından farklı yollardan çalışmalarımıza devam edeceğimizi hatırlatırız.

Zamanı geldiğinde size tekrar erişebilmemiz için aşağıda belirtilen twitter sayfamızı takip etmenizi veya facebook sayfasını "beğen"menizi tavsiye ederiz.

Saygılarımızla

Mimarlar."¹

Mimarazzi'de yer alan "can sıkıcı" içerik hakkında daha fazla ayrıntıya ve hakkında yapılan değerlendirmelere ulaşmak için biz de tavsiyelerine uyuyoruz ve hem twitter ve facebook sayfalarına hem de siteden yönlendirilen "sinirli mimarlar"la yapılan röportaja göz atıyoruz.² Mimarlar Odası için özensizce söylenen bir söz canımızı sıkıyor değil, algıda seçicilik herhalde bizim yaptığımız çünkü röportaj, çok büyük bir çoğunluğu ücretli olarak çalışan ama mimarlık yapma pratiğinin içerisinde göz ardı edilen mimarların insanca çalışma koşulları isteğini dışa vuruyor.

Yaptığımız bu sanal turun ardından ilk olarak aklımıza kazınan şey örgütlenme pratiği olmayan ya da bunu tercih etmeyen yüzlerce insanın sanal ortamı "bir araya gelme pratiği"ne dönüştürmüş olmaları. Bir araya gelen bu yüzlerce insanın sabah işe başlarken disiplinli olunması gerektiğini öğütleyip akşam fazla mesai yaptırarak, ama bir taraftan da sigara içilen dakikaları bile hesaplayan onlarca büro hakkında ürettikleri anonim bilgi, çoğunluk için "oh be, nihayet bazı şeyler yüksek sesle söylemeye başlandı" dedirtiyor. Meselenin umut verici tarafı ise mimarların mimarazzi'ye sahip çıkarak destekte bulunmaları ve mimarazzi'nin de birkaç ay sonra yayın hayatına döneceğini öğrenmek oluyor. Sözümüzü mimarlığın ve mimarlık üretim biçimlerinin piyasa koşullarına hapsolmadığı bir dünyaya olan inancımızla bitiriyoruz.

¹<http://www.mimarazzi.com/>

²<http://sinirlimimarlar.com/mimarazzi-sohbet/>

Ücretli Çalışanların Sorunları

Gökçe Er Bolat
Avukat

Bilindiği gibi özel sektörde ücretli çalışanların sorunlarına ilişkin Prof. Dr. Aziz Konukman ve benim konuşmacı olarak katıldığımız bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantı sonrasında özel sektörde çalışan üyelerimiz Hukuk Birimini arayarak ve Hukuk Birimine gelerek yaşadıkları sorunları paylaşmaktalar. Özel sektörde çalışan üyelerimizin genel olarak yaşadıkları sorunlara değinmek gerekirse;

Özel sektörde çalışan ya da daha önce çalışmış mimarlar arasında en çok karşılaşılan sıkıntı banka hesaplarına asgari ücret miktarının yatırılarak, kalan ücretin elden verilmesi suretiyle alınan gerçek ücretler üzerinden sigorta primlerinin yatırılmaması. Ücretler zamanında ödenmemekte ve proje çizim masalarında sabahlayarak yapılan fazla mesailerin karşılığı olan fazla mesai ücretleri ise verilmemekte. Yine hafta sonu tatillerinde, resmi tatillerde yapılan çalışmaların karşılığı verilmemekte, ücretli izin hakkı yok sayılmakta ya da ücretli izin tamamen işverenin takdirinde işverenin belirlediği şartlar dâhilinde kullanılmakta. Özellikle az nüfuslu işyerlerinde işverenlerin çalışanlar üzerindeki iyi niyet-samimiyet duyguları suistimal edilerek duygusal tacize (mobbing) varan davranışları ciddi psikolojik sıkıntılara yol açmakta, bu sıkıntılar dâhilinde üstad-çırak ilişkilerinde güven sorunlarına ve meslek seçiminin sorgulanmasına yol açmakta. Az deneyimli mimarların çalışma yaşamlarındaki en verimli dönemlerinde böylesi davranışlarla karşılaşmaları mesleki motivasyonlarının yok olmasına neden olmakta. Çok nüfuslu işyerlerinde ise uzun süre çalışan mimarlar işverenlerce tazminat vermemek amacıyla mobbing uygulanarak iş tanımı, çalışma alanı değiştirilerek işten yıldırmakta, bunaltılmakta ve nihayetinde de istifaya zorlanmaktalar.

Esasen bu yaşanan sorunlar mimarlık ortamına özgü sorunlar değil. Genel olarak özel sektörde emek veren tüm çalışanların karşılaştığı sorunlar ortaklaşıyor. Yaşanan sorunların nedenlerini sadece ülke çalışma politikaları ve ekonomik şartlarında aramamak, etkisi giderek artan globalleşme sürecini, kapitalist sistemi sorgulamak ve tartışmak gerek.

Bu sorunlar karşısında çalışanların başvuracakları çareler, çalışanların haklarını koruyan kurallar yok mu?

Elbette var. Bu kurallar temelini İş Kanunu'ndan almakta. Hatta tarafsız olması gerektiğine inanılan hukuk kuralları, söz konusu çalışma hukuku olduğunda taraf tutmakta ve çalışanı korumakta. Ancak herkesin malumu olduğu üzere mahkeme koridorlarında uzun bekleyişler, onlarca duruşma, nihayetinde geç gelen kararlar çalışma yaşamındaki sorunlara çözüm olamamakta, bu sorunlar yalnızca ötelenebilmekte, bireysel olarak kişilerin haklarına kavuşması sağlanabilmekte... Her şeye rağmen çalışma yaşamında gasp edilen haklar için hukuksal mücadeleye devam etmeli, çalışma yaşamındaki zorluklar birliktelik ve dayanışma inancıyla yüksek sesle dile getirilmeli ve emeğin gücünün, değerinin azımsanmasına, önemsizleştirilmesine olanak sağlanmamalıdır. Unutulmamalıdır ki, emek, çalışanın değer verdiği ölçüde değer görecektir.

35 Yıl Önce, Serbest Büroda Ücretli Çalışan Bir Mimarın Anlattıkları:

“Serbest Bürolardaki Ücretli Mimarlara Teknik Ressamlık Yaptırılıyor”

Derleyen: Arif Şentek

1976-1977 yıllarında Mimarlar Odasının onbeş günde bir çıkan **Mimarlık Haberler** gazetesinde, değişik kesimlerde çalışan serbest ve ücretli mimarlarla yapılan bir dizi konuşma yayınlanmış. Gazetenin 12 Aralık 1976 tarihli 24. sayısında yayınlanan ve serbest büroda ücretli çalışan, adı verilmeyen bir mimarla yapılan konuşmayı aynen, ara başlıklarını da değiştirmeden aktarıyoruz. Üzerinden 35 yıl geçmesine karşın, duruma ve sorunlara ilişkin söylenebilecekler, ana çizgileriyle bugün için de geçerliliğini koruyor diyebilir miyiz?

Çalışmakta olduğunuz büroda şu anda toplam kaç kişi var?

Büro sahibi mimarların dışında 4 mimar, bir çaycı çalışıyor. Çaycı arkadaş aynı zamanda teknik ressamlık yapıyor. Kurslara gidip diploma aldı. Bunun dışında, işler yoğunlaşınca, öğrenciler de geliyor.

Büroda çalışmakta olan diplomalı personelin eldeki işlere katkısı nedir?

Katkısı yok, ya da çok önemsiz detaylarda belki oluyor. Bunun dışında yapılan iş teknik ressamlık.

Ücretli çalışanlarla büro sahipleri arasında iş anlaşması ne türde?

Sözlü akit yapılıyor, o kadar. Bu sözlü akidin şahidi filan yok. Bir yerde gizli akit gibi bir şey oluyor. Çalışma süresine ilişkin hiçbir sınırlama yok. Yani büro sahibi 'iş bitti' dese işsizsiniz.

BÜRO SAHİPLERİNDE 'FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ' DİYE BİR KAVRAM YOK

Büroda çalışma gün ve saatleri ile fazla mesai ücretleri nasıl ayarlanmış?

Normal günler 8.5, Cumartesi günleri de 4.5 saat çalışıyoruz. Büro sahipleri şöyle diyorlar: “Yasal çalışma süresi haftada 48 saat olmasına karşın, biz size bir saat avantaj tanıyoruz.” Oysa kazın ayağı öyle değil kuşkusuz. Büroda her zaman iş kapasitesinin çok

üzerinde iş olduğundan, sürekli bir fazla mesai var. Çalışma süresi ortalaması da bu nedenle, günde 10 saati geçiyor. Normal mesaiden sonraki çalışmalar için de saat başına 15 TL ödeme yapılıyor.

15 mi? Yani örneğin sizin saat ücretiniz 20 TL ise, fazla mesai süresince 20+15 mi alıyorsunuz?

Yok canım, yalnızca 15 TL alıyoruz.

Genelinde bürodaki iş güvencesi konusunda ne diyebilirsiniz?

Tabii, ne akit, ne de tazminat söz konusu. Bu durumda iş güvencesinden söz edilemez.

BÜROLARIN EĞİTİCİ OLDUĞU GEREKÇESİYLE ÜCRETLER DÜŞÜK TUTULUYOR

Bürodaki ücret politikası konusunda ne diyebilirsiniz?

Büro sahipleri “parayı ölçü olarak kabul etmiyoruz. Buraya gelenler meslek öğreniyorlar” diyorlar. Gönüllü gelip bedava çalışan öğrenciler de var. Çaycı ve aynı zamanda teknik ressam olan arkadaş 1.200 TL alıyor. Üç yıllık büro deneyimi olan bir arkadaşın ücreti 1.500 TL. Gene iki yıllık büro deneyimi olan bir başka arkadaş 1.200 TL ile işe başladı, 2.000 TL alıyordu, ayrıldı. Bir 4. sınıf öğrencisi vardı 1.500 TL alıyordu, o da ayrıldı. Ben 3.000 TL alıyorum. Büro sahiplerinden birinin kardeşi 8 yıllık mimar, aldığı ücret 3.750 TL ve tüm bu ücretler 8 ayda 205'er saatlik çalışmaların karşılığıdır.

Bugüne kadar kaç iş değiştirdiniz?

Valla onun haddi hesabı yok. 1.5 yıl şantiyelerde çalıştım. Bir yıldır da bu büroda çalışıyorum.

Öğrencilik döneminde çalışmış mıydınız?

Çalıştım, sürekli olarak. 4., sınıf öğrencisiyken saat ücreti diye 8 TL alıyordum.

YALNIZ ÜCRETLİ MİMARIN DEĞİL, BÜRO SAHİBİ MİMARIN DA ÇEVREMİZİN OLUŞMASINA PEK ETKİSİ YOK

Bugüne kadar verdiğiniz hizmet teknik ressamlığın ötesine geçebildi mi?

Geçemedi ve geçemez de. Aslında yalnız ücretli mimarın değil, büro sahibi mimarın da çevremizin oluşmasında çok fazla etkisi yok. Çünkü çevrenin gelişmesindeki kararları politik çevre ve çıkar grupları alıyor. Biz onların belirlediği çevre içinde oynuyoruz. Örneğin iş sahibi geliyor, alt katı pasaj üst katı 4 daire konut olmak üzere şunu çöz diyor, büro sahibi çözüp götürüyor. İş sahibi tamamen değiştiriyor. Mimar, değiştirilmiş çizmek zorunda kalıyor. Çünkü çizmezse iş sahibi kendisine hizmet edecek başka bir grubu bulacaktır. Bunun bir alt örgütlenmesinde ise sen, ücretli mimar olarak çok daha sınırlısın, dolayısıyla yaptığınız iş de teknik ressamlıktan öteye geçemez. Ben ücretli mimarın, çalıştığı büroda yaptığı işin teknik ressamlıktan öteye geçeceğine inanmıyorum.

Teknik elemanların sendikalaşma mücadelesi konusunda ne düşünüyorsunuz?

Yalnız teknik elemanların değil, toplumda çalışan bütün kesimlerin sendikalarda örgütlenmesi gerekir. Aksi halde emek kendisini kapitale karşı savunamaz.

SENDİKAL ÖRGÜTLENME ÖNCE BÜYÜK BÜROLARDA GERÇEKLEŞTİRİLMELİ

Küçük bürolarda çalışanların bu mücadeledeki konumu nedir sizce?

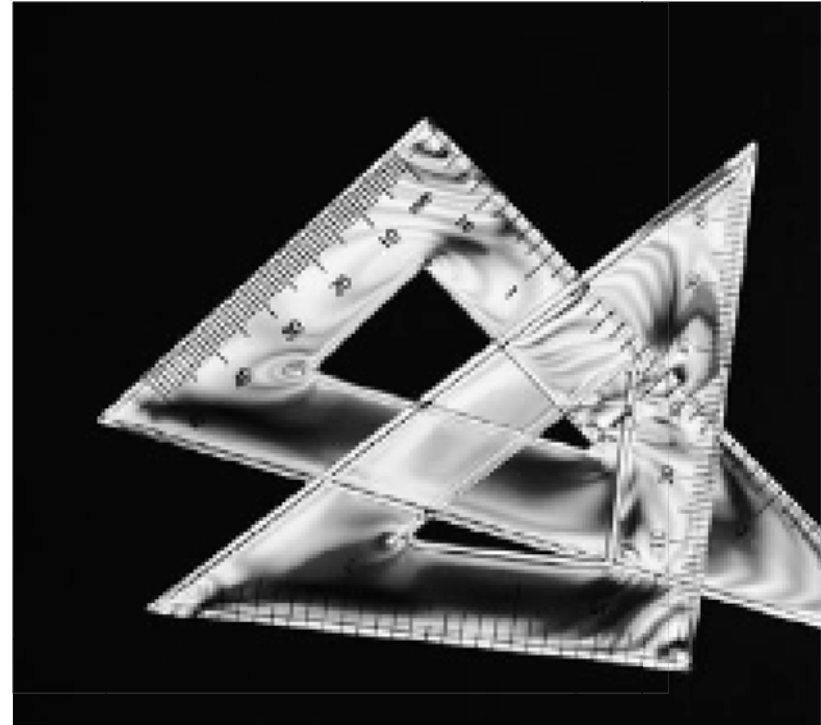
Ülkenin içinde bulunduğu tekelleşme sürecinin proje hizmeti veren büroları da büyük ölçüde etkilediği kesin. Küçük bürolar bu tekelleşme sürecine dayanamıyor. Büro sahipleri oldukça rahatsız. Bu bürolardan birinde sendikalaşma eylemi başladığı anda büro ya yok oluyor, ya da personelini işten atıveriyor. Ayrıca, çalışan sayısının az olması, kişileri bireyci davranmaya itiyor. Büro sahibi tarafından yaratılan yapay bir abi-kardeş

ilişkisi de, çalışanların rasyonel düşünme ve davranmalarını engelliyor. Bu nedenle yaşamakta olduğumuz süreç içersinde, ancak büyük bürolarda örgütlenme gerçekleştirilebilir.

Teknik elemanların sendikalaşma mücadelesi ve serbest proje bürolarında çalışan mimarlar konusunda Odanın çalışmaları için neler söylemek istersiniz?

Odanın elinden geleni yaptığına inanıyorum. Özellikle Ankara Şubesinin bu yılki çalışmalarını da yakından izledim. Söyleyeceklerim şu noktada odaklaştırılabilir: Bürolarda çalışan ücretliler için Oda, asgari ücret sistemini mutlaka getirmeli, bu konuda tüm yetkilerini kullanmalıdır.

(Mimarlık Haberler, sayı:24, 29.12.1976. s.8)

Türkiye 1. Teknik Eleman Kurultayı Sonuç Bildirisi

13-14 NİSAN 1974 - ANKARA

Türkiye 1. Teknik Eleman Kurultayı TMMOB üyelerini kapsayan teknik eleman örgütlenmesinin ilk geniş katılımlı oluşumudur. 1974 yılında gerçekleştirilen bu Kurultay'dan edineceğimiz bilgi, öğreneceğimiz birçok deneyim var. Aşağıda yayınladığımız Kurultay'ın sonuç bildirgesi günümüzde teknik elemanların örgütlenme ve mücadelesine de ışık tutacak niteliktedir.

SONUÇ BİLDİRİSİ

Çalışan kesimlerin bir parçası olduklarını yurtsever bir bilinçle kavramış olan ve Türkiye'deki 150 bin teknik elemanı temsil eden 29 örgüte mensup teknik elemanlar, Birinci Teknik Eleman Kurultayında bir araya gelmişlerdir. Bu kurultay, demokrasi, özgürlük ve halk yararını savunma yolunda yeni bir adım, önemli bir aşamadır.

Teknik elemanlar da tüm çalışanlar kesimler gibi, 1970 sonrasında ağır antidemokratik baskılara maruz kalmışlardır. Bu dönemde çıkarılan Personel Kanunu ile teknik elemanların ücretleri düşürülmüş, sendikaları kapatılmış, meslek kuruluşları yok edilmek istenmiş, derneklerinin demokratik hakları ortadan kaldırılmıştır.

Karanlık günlerden geçmiş ve hala antidemokratik yasaların ağırlığını hisseden kişiler olarak, özgürlüğün ve demokratik hakların savunulmasının bir yurtseverlik görevi olduğu inancındayız. Teknik elemanlar olarak bizler biliyoruz ki, mevcut ekonomik ve demokratik haklarımıza tümüyle sahip olmamızı, yabancıların ülkemize zararlı girişimlerini önlememizi engellemektedir. Bu çarpık yapısal durumun sürdürülmesinde tekeli sermayenin yerli ve yabancı unsurlarının çıkarı vardır. Ve tüm sorunlarımızın çözümü, ancak bu bozuk yapının çalışanların ve yurdumuzun çıkarlarına dönük bir şekilde değiştirilmesiyle mümkündür.

Demokrasi ve özgürlük yolunda, çalışanların demokratik ve ekonomik haklarını almaları için kazanılacak her demokratik mevzi, bizlerin ve tüm halkımızın sorunlarının çözümü yolunda yeni bir aşama olacaktır.

Tüm teknik elemanlar böyle bir mücadelenin sürekliliğinin bilincinde olarak, aşağıdaki görüşlerini halkımıza ve ilgililere duyurmayı, bunların gerçekleşmesi için bütün gücüyle çalışmayı bir yurtsever borcu olarak kabul eder.

1. Halkımızın demokratik isteklerinin bir sonucu olarak gerçekleşme yolunda girmiş olan genel af, tüm siyasi suçları kapsayacak bir biçimde mutlaka çıkarılmalıdır. Genel af, baskı döneminin kapandığını ilan eden bir demokrasi belgesi olacaktır. Kurultayımız, böyle bir affı engelleme yolundaki her türlü çabayı, halkımızın mahkûm ettiği, geride kalan karanlık dönemin antidemokratik bir kalıntısı olarak niteler. Ve bu gibi çabalara karşı çıkılmasının gerekli olduğunu belirtir.

2. Türkiye Birinci Teknik Eleman Kurultayı, 1961 Anayasası'nı, lüks sayan görüşü reddeder. Karanlık dönemin bir diğer kalıntısı olan antidemokratik anayasa değişiklikleri mutlaka düzeltilmeli ve 1961 Anayasası'ndaki demokratik haklar daha da fazlasıyla halkımıza verilmelidir. Birçoğu antidemokratik anayasa değişikliğinin sonucu olan antidemokratik yasalar da değiştirilmelidir.

3. Halkımızın üretici gücünden tam olarak yararlanılması, insan gücü ve doğal kaynaklarımızın geliştirilmesi, ancak çalışanların özgürce örgütlenmesiyle mümkün olacaktır. Bu bakımdan tüm çalışanlar, grev ve toplu sözleşme ile donatılmış sendikal haklarını almalıdırlar.

Teknik elemanların demokratik ve ekonomik hakları elde etmede gösterdikleri başarı, tüm çalışanların bu haklara sahip olması yolunda önemli bir adım olacaktır.

4. Teknik elemanlardan kamu hizmetlerinde en iyi biçimde yararlanılması için grev ve toplu sözleşme yetkileriyle donatılmış sendikal hakları tanınmalıdır. Bunun dışındaki bütün çözümler yüzeysel ve geçici olmaktan öteye geçemeyecek, teknik elemanların halka ve yurda en fazla yararı sağlayacak şekilde istihdamını engelleyecektir.

Halkımıza demokrasi ve özgürlük vadeden hükümetin, bu konudaki tutumunu açıklık ve kesinlikle belirlemesini istiyoruz.

5. Teknoloji ve teknik hizmet ithali, yabancı sermayenin, geri bırakılmamızda kullandığı en etkin araçlardandır. Teknoloji seçiminde ve uygulanmasında yabacıların değil, yurdumuzun çıkarlarının gözetilmesi zorunludur. Tüm demokratik güçleri, yabancı çıkarlarını gözetken teknoloji ve teknik hizmet ithali girişimlerine karşı çıkma mücadelemizde yanımızda olmaya çağırırız. Bu mücadelenin ilk hedefleri, yabancı ortaklı proje bürolarının kapatılması ve yurt çıkarı ile bağdaşmayan teknik hizmet ithaline son verilmesi olmalıdır.

Ülkemizde uygulanacak teknolojilerin saptanmasında, teknik meslek kuruluşlarının görüşleri doğrultusunda davranılmalıdır.

6. Bağımsız ve halk yararına bir kalkınma ve

sanayileşme doğrultusunda yapılacak girişimlerin, ulusal teknik eğitim piramidini güçlendirerek desteklemesi zorunludur. Bu piramidin gerçek anlamıyla ortaya konulması, yani yetiştirilecek insan gücünün nitelik ve niceliğinin saptanması bir ulusal teknoloji politikasının belirlenmesiyle mümkündür. Bugün için eğitim piramidinde yeri olmayan geçici tedbirlere itibar edilmemeli, üniversite ve yüksek okulların önünde bekletilen gençlere kapatılan kapılar açılmalı, toplumda iş olanakları sağlanarak üniversite ve yüksek okulların kapasiteleri genişletilmelidir.

7. Kapatılmış olan teknik eğitim kurumları ve teknik okulları, üretimle de ilişkisi kurularak yeniden açılmalıdır. Üretim içinde esas olmalı, her kademedeki teknik elemana bir üst kademedeki eğitim olanağı sürekli açık tutulmalıdır.

TEKNİK ELEMAN KURULTAYI, TEKNİK ELEMANLARIN HALK ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDAKİ MÜCADELELERİNİN GÜÇLENMESİNİ VE YAYGINLAŞMASINI AMAÇLAYAN BİR ÖRGÜTLENME BİÇİMİDİR.

VE KESİNLİKLE BİLİNMELİDİR Kİ, ORTAK MÜCADELEMİZ, ANA HEDEFİNE VARINCAYA KADAR DEVAM EDCEKTİR.

SİSAG GREVİ: Türkiye'nin İlk ve Belki de Tek Beyaz Yakalılar Grevi

Yücel Akyürek

Grev Komitesi bir ekşiği ile: Yücel, Duygu, İrfan, Nuri, Yılmaz, Hasan. Savaş yok.

Yukarıdaki başlığın ne kadar bilimsel bir tespit olduğunu bilmiyorum. Ancak bu niteleme bana değil bu işleri bilebilecek bir arkadaşşıma ait. 32 yıl sonra konuyu kendi bakış açımdan kimseye haksızlık yapmamaya çalışarak anlatabilmek o kadar da kolay görünmüyor. Ayrıntılar netliğini kaybetse de o günlerin heyecanı benliğimde hala canlı. 2. MC dönemi, ancak 12 Mart'ın getirdiği baskılar en azından "dışarıda kalanlar" açısından henüz bozguna ve yılgınlığa dönüşmemiş. Türkiye'nin geleceği ve toplumun yararı uğruna kırıp dökmeden veya daha doğrusu "yitip gitmeden" hala yapılabilecek bir şeyler olduğu, dünyanın veya en azından çevremizin

değiştirilebileceği ve her sorumlu kişinin bir misyon yüklendiği inancı, önemli yaralar almış olsa da devam ediyor.

1961 Anayasası ile birlikte çalışanlara bugünün çok ilerisinde haklar tanıyan bir İş Kanunu yürürlükte. Emek sömürsü var ama bu günlerin işsizlik ortamında olduğu kadar başıboş ve denetimsiz, çalışanlar da deneylerde kum torbası olarak kullanılmaya razı olacak kadar çaresiz değil. Ya da bizim çevremiz belki öyle. Askerden yeni döndüğüm günlerin Ankara'sı. Yıl 1976. Kızım Defne 7 yaşında. Eşim Fatma Pakistan

Büyükelçiliğindeki çevirmenlik görevinden yeni ayrılmış. Yassıada'da yargılanıp hüküm giyen eski DP'li ve o günlerin Numune Hastanesi Başhekimi Münif İslamoğlu'nun Gaziosmanpaşa'daki evinin çatı katında kiracıyız. İş bulmam lazım.

Askerden önceki Bayındırlık Bakanlığı memuriyetimden de biliyorum ki, fazla seçici davranamayacağım. Geçim derdi öncelikli. Mimari tasarım konusundaki iddialarımı bir kere daha ertelemem gerekiyor. Proje alma, yönetme ve bu işten geçim sağlayabilmenin kuralları bana ters geliyor. Zaten Türkiye toplumu mimarlardan ne beklemesi gerektiğini henüz öğrenememiş. Mimar, inşaat mühendisinin bulunmadığı "hini hacette" yerine ikame edilebilecek kişi sanki. Mimarlar için en büyük, hatta neredeyse tek işveren Devlet ya da diğer resmi kuruluşlar.

Bu iklimde, bir şekilde, ortalıkta dolaşan işlerden almayı başarabilen az sayıdaki becerikli mimar tarafından kurulup devam ettirilebilen mimari proje bürolarındaki patron – işçi, daha doğrusu, mimarlık diplomasına sahip ucuz teknik ressam ilişkileri içinde mesleki bir gelecek aramaya olanak yok. Diğer taraftan, ODTÜ'nün yeni bir üniversite olmasından kaynaklanan zorluklar yaşanıyor. Köşe başlarını tutan İTÜ ve "Akademi" mezunları resmi daireler dâhil her yerde "ocakçılık" yapıyor. Bütün bunlar bir taraftan da ODTÜ'deki "üstat kültü" karşısı eğitimimizle çatışıyor.

Bunları biraz Behruz Çinici, biraz da öğrencilik yıllarımda İstanbul'da çalıştığım SEY Mimarlık bürolarındaki "pafta başına 60 liralık" kısa deneyimlerimden de biliyorum. Ankara, iki yılını barakalarda geçirdiğim ODTÜ okul yılları ve sonrasında edindiğim dostlarla dolu bir çevre benim için. Kızılay'dan başlayarak Bakanlıklar boyunca devam eden kaldırımlarda yürürken neredeyse bütün tanıdıklara rastlamak mümkün. Böyle günlerden birinde karşılaştığım ODTÜ'lü mimar arkadaşım Engin beni Sistem Araştırma ve Geliştirme kuruluşu SİSAG'la tanıştırdı. Bir Hacettepe Vakfı kuruluşu. Aynı Vakfa bağlı Tepe, Petek, Dilek ve Meteksan gibi kuruluşlar da var. Belli ki SİSAG o günlerde Vakfın amiral gemisi olarak düşünülmüş. Vakıf, Üniversite Seçme ve Yerleştirme işlevlerinin yürütümü, üniversite yerleşkeleri ve binalarının yönetsel yapılanmaları da dâhil planlanması, projelendirilmesi ve inşasını da kapsayan çok geniş bir yelpazede birbirini tamamlayan bir faaliyetler bütünü yürütüyor. ÖSYM, soru ve cevap formları, sınav kılavuzları, SİSAG'da işleniyor ve Meteksan'da basılıyor. O günün yeni üniversiteleri SİSAG tarafından projelendirilip Tepe veya Dilek tarafından uygulanıyor. Projelendirme işleri bugün bile örneğine zor rastlanan

bir korporasyon görünümünde. Sistem sonuçta tek kişi tarafından yönetiliyor olsa da patron mimar değil. Bu benim için yeni bir başlangıç olabilir. Beytepe, Çukurova, Sivas üniversiteleri ve Çukurova Üniversite hastane projelerine çalışıyoruz. Kadrosunda Hacettepe ve Beytepe'yi projelendiren ve bir kısmı ODTÜ'den arkadaşım olan mimarlar var. Mimari bölümü daha önceden Doğramacı'nın yakın çalışma arkadaşları Sabih Kayan ve Gündoğdu Akkor yönetiyor. Sabih bey, elindeki kalın kalemle Akademi'de tashih yapan bir kürsü hocası gibi. Gündoğdu Akkor ise disiplinli, ya da daha doğrusu, biraz soğuk ve mesafeli. Aslında değişen fazla bir şey yok: mimari bölüm fabrika gibi işliyor. Bu, o günlerin "rapido", aydinger, ve "Schöller"li mimarlığı için yeni bir olgu ama sanki günümüzün AutoCAD'li seri üretim hatlarının bir habercisi gibi. Konuları fazla derinlemesine işlemeye vakit yok. Genel üniversite tasarımı topografik vaziyet planına serpiştirilen standart birim yapılardan oluşuyor. Aralarında "panzer" dolaşabilecek boşluklar gerekiyor. Mikro ve makro büyüme mekanizmalarının planlanması; kuramsal ve uygulamalı eğitim alanları ile akademik ve sosyal alanlar arasındaki ilişkilerin kurulması gibi kaygılarla bir anlam ve işleyiş bütünlüğü yakalamaya çalışıyoruz. Projelendirilen standart birim yapılar birer kolon-kiriş matrisi. Üniversiteyi oluşturan bütün işlevleri bu yapıların içine tıktırmaya uğraşıyoruz. O günlerdeki bu tasarım anlayışını anlatan kendi yakıştırdığımız "Taksidermi Mimarisi" bana göre bugün de benzer yaklaşımları nitelemek için literatürde yer bulabilecek en uygun deyim. SİSAG'ın ikinci ve belki de daha büyük bir bölümü 'Üniversitelerarası Seçme ve Yerleştirme Merkezi' işlemlerini ve diğer kurumlardan alınan bazı araştırma konularını yürüten bilişim grubuydu. Seçme ve yerleştirme görevi YÖK'ten önceki Üniversiteler Üst Kurulundan alınıyor ve gerekli gizlilik gözetilerek sonuçlandırılıyordu. SİSAG'ın özel klimalı ve "yüksek döşemeli" birkaç salonunu dolduran bilgisayar sistemleri o günlerin muhtemelen en gelişmiş ve en büyük düzeneği idi. Bu bölümü aynı zamanda SİSAG'ın da genel müdürü olan Önel Örs yönetiyordu. Çalışanların ortak sorunu olan keyfi yönetim, ücret azlığı ve dengesizliği onları daha önceden harekete geçirmiş olmalı ki, sendikalaşma fikri bu grupta birkaç kişi arasında ortaya atılmış ve doğal olarak hemen arkasından da paylaşılma ihtiyacı ortaya çıkmış.

Gizlilik çok önemli, çünkü fark edildiği ilk anda çalışanları vazgeçirmek veya korkutmak için yapılabilecek şeyler çok daha kolay. Konuya ilişkin ilk çağrı daha öncelerden ailece tanıştığımız sistem çözümleyici - programcı arkadaşım Yıldız'dan geldi. Bundan sonra benim yaptığım ilk iş ise bunu

Grev feneri asılıyor.

Üniversiteden en yakın sınıf arkadaşım Nuri'yle paylaşmak oldu. Daha sonraki günlerde her iki grupta da, bir önceden haberi olanların bir sonrakine kefil olmasıyla yaygınlaştı. Birinci aşamada yine sınıf arkadaşlarımızdan Cemal ve Durkan, hemen arkasından bizden daha sonraki mezunlardan Hasan, Sinan, Fatih ve daha sonra da mimari gruptaki diğer çalışanların katılımıyla çoğunluk sağlanmış oldu. Artık kararları birlikte alıyorduk. Ortak kararımızla konuyu yaşça bizlerden biraz daha büyük olan büro şefimiz Erol Beye açmaya, ancak yönetime karşı kendini kayıtsız ve şartsız bağımlı hisseden Engin ve diğer birkaç arkadaştan saklamaya karar verdik. Çekinceler iki yönlüydü. Birincisi, onları çelişki içinde bırakmak istemeyişimizdi. İkincisi ise, nasıl davranacaklarını kestiremiyorduk. Sonuçta kapı, öğrendikten sonra da kendilerine açık olacaktı.

DİSK'e bağlı Sosyal İş Sendikası içinde örgütlenme tam bir gizlilik içinde yürütüldü. Duyulduğunda herkes için tam bir sürpriz olmuştu. Örgütlenme sürecinin dışında kalanların bir kısmı daha sonraları olayın uzağında tarafsız davranmayı seçerken, Engin sonuna kadar yönetimin yanında ve sendikal hareketin karşısında kalmayı tercih etti. Örgütlenme süreci ve hemen sonrasında heyecan üst düzeydeydi. Küçük grup toplantılarını bizim Gaziosmanpaşa'daki çatı katımızda, daha geniş toplantıları ise Cinnah Caddesine paralel Göreme Sokak üzerindeki Gül Bahçesinde yapıyorduk. Şirketin ve çalışanların niteliğinin o güne kadarki alışlagelmiş sendikal faaliyetlerde rastlananlardan çok farklı olduğunun bilincindeydik.

Bu konuda Sendikanın da fazla deneyimli olmadığı belliydi. Siyasal konularda birikimleri ve "eylem geçmişi" olan yeteri sayıda üyemiz olduğu için, politik önderliğe de ihtiyacımız yoktu. Kendi içimizde örgütlenmenin birinci adımı, sonradan "grev komitesine" de dönüşebilecek olan bir yönetim birimi oluşturmaktı. O sıralarda bana yapılan başkanlık teklifini kabul etmemin iki temel nedeni vardı. Bunlardan birincisi sendikal örgütlenme, grev ve toplu sözleşmelerin aslında sadece kapitalist sömürüyü dengelemek ve emekçiler lehine yeni bir mevzi kazanmak gibi daha gerçekçi ve kotarılabılır bir amacı olması gerektiğini kavramış olmam, ikincisi ise ailemin geleceğini sonuçsuz veya başarısız bir maceraya feda etmek istemeyişimdi. Her ne yapılacaksa bundan sonraki en önemli hedefimiz ona odaklaşmak ve her adımı çok dikkatli düşünerek atmaktı. Bu işte en çok kendime güveniyordum. Sendikal mücadele ile kazanılacak iyi bir toplu sözleşme yerine ütopyik hedefler koymaya kalkışmanın bizi çıkmaza götüreceği kesindi.

Benden başka Nuri, Hasan, İrfan, Yılmaz, Duygu ve Savaş'tan oluşan komite üyeleri katılımcı grupları temsil edebilecek iyi bir karışım oluşturunuyordu. İlk kararımız, sonunda greve gideceğini gördüğümüz süreçte mümkün olduğu kadar sendikanın önünde giderek kendi yolumuzu belirleyebilmek ve kendi kaderimizi yönetebilmektir. Bu kararın ne kadar isabetli olduğunu daha sonraki günler bize gösterecekti. İlk önemli işimiz mimarlar, teknik ressamalar, araştırmacılar, programcılar, sistem çözümleyiciler, delgi operatörleri ve kodcular gibi çok çeşitli çalışma gruplarının isteklerini ortak bir talepler bütününe toplayabilmektir.

Ücret dengesizlikleri 1. sırada olmakla birlikte, herkesin ücret dengesinden anladığı farklıydı. "Eşitlik" ilkesi bazı arkadaşlarımız tarafından "eşit işe eşit ücret" anlayışından soyutlanmış olarak algılanıyordu. Örneğin nispeten kısa bir kurs süresi ve biraz da dikkatle herhangi birinin yapabileceği ve aslında bir meslek olmaktan çok geçici bir iş sayılabilecek "kodculuk" kadrosundaki arkadaşlarımıza neden mimarlar, profesyonel araştırmacılar ve sistem çözümleyici programcılarla eşit ücret alamayacaklarını anlatmakta zorluk çekiyorduk. İşin ilginç yönü Sendikanın bu konudaki "tarafsız gözlemci" tavrıydı. Kodculuk veya delgi operatörlüğü yapanların önemli bir bölümü çeşitli okullarda eğitim gören ve okul bitiminde bu işe de devam etmeyi düşünmeyen öğrencilerdi. Bu konunun çözülmesi bizi çok yordu ise de sonuçta grup temsilcilerinden oluşan komite içindeki çalışmalarla, herkesin onayını alan ve bugün bile en organize

işyerlerinde rahatlıkla kullanılabilecek bir intibak ve kідem sistemini işverene teklif edilebilecek hale getirdik. Bu konuda Hasan'la gece yarısına kadar devam eden zorlu çalışmalarımızı hatırlıyorum. İşvereniden diğer isteklerimiz, yapılan işlerde mesleki açıdan söz sahibi olabilmek, bütün önlemlere rağmen sendikalaşmanın başlangıç süresinde işten atılmalarını engelleyemediğimiz az sayıdaki arkadaşımızın yeniden işe alınmasını sağlamak ve iş güvencesi maddelerinde yoğunlaşıyordu. İş güvencesi talebimiz "ceza olarak tazminatsız işten atılmalar dışında hiç kimse hiçbir şekilde işten çıkarılamaz" biçiminde formüle edilmişti.

Bir şekilde yine hedefi şaşırarak arkadaşların ısrarıyla oraya yerleşen bu metnin, Şirketin tek alternatif olarak derhal kapatılması sonucunu doğurmaktan başka bir hiçbir işe yaramayacak kadar mantıksız olduğu halde komitede bu maddenin korunması doğrultusundaki direniş şaşırtıcıydı. Direnen komite üyeleri, ekonominin sürdürülebilirlik prensibiyle hiçbir şekilde bağdaştırılması mümkün olmayan bu maddeyi "İşverenin meselelerini çözmek işçilerin görevi değildir" şeklinde savunuyorlardı. Sadece taktik amaçlı olarak değerlendirilse bile, tedavüldeki siyasi gruplardan biri tarafından benimsendiği anlaşılan bu söylemin "tek yol devrim" ile başarılı bir toplu sözleşme hedefini değiştirmeye hazır gençler arasında prim yapacağı muhakkaktı. Benim ve bazı arkadaşların muhalefetine rağmen bu madde toplu sözleşme imzalanmasının hemen öncesine kadar önemli bir uzlaşmazlık kalemi olarak varlığını korumayı başardı ancak, daha sonra bağitlanan toplu sözleşmede bu madde yerini çok daha gerçekçi olan ve çok iyi tasarlanmış işçi çıkarma kuralları ve tazminatları maddesine bıraktı.

Sonuçta, görüşmeler, işten atılmalar, Proje Yürütücülüklerinin el değiştirmesi, uzlaşmazlık tutanakları, grev kararı, 1. grev dönemi, işverenin projeleri başka mimari bürolara aktarması, grev kırıcı durumuna düşen bürolara Mimarlar Odası Onur Kurulunun verdiği cezalar, grevin mahkeme kararıyla geçici olarak durdurulması, Danıştay kararı ile 2. grev döneminin başlaması, çeşitli yerlerdeki grev çadırlarının kurşunlandığı siyasal bir atmosferde ve Ankara kışının en soğuk günlerinde yoğun geçen 4 ay.

Grevde bizi bekleyen ilk sorun, çeşitli siyasal akımların grevciler aracılığıyla sergilediği etki yarışıydı. Grev komitesinde de TİP, Dev-Genç, Aydınlık veya Halkın Kurtuluşu gibi fraksiyonların temsilcileri vardı. Grevi siyasal hedefleri için verimli bir alan olarak seçen örgütlerden çeşitli telkinler geliyor olsa da, birliği

Grev yerinde insan manzaraları.

sağlamak ve hedefi kaybetmemek adına grevi bunların güdümü dışında tutmak gerekiyordu. Başta Sosyal İş olmak üzere her siyasi grubun bir veya birkaç slogan önerisi vardı. Bunlardan büyük bir kısmı da o günlerde temcit pilavı haline gelmiş, içeriği boşalmış tekerlemeler haline gelmişti. Eline her kalem alanın bir şeyler yazmasına elbette izin verilemezdi.

Sonuçta, Sendika ile de anlaşarak bunları bir ölçüde disiplin altına almayı ve sadece çalışanların ortak mücadelesine hizmet edenler dışındakileri grev yerinden kaldırmayı başardık. Bir diğer zorluk da grev ödenekleri konusunda ortaya çıktı. Grevcilerin sosyal ve ekonomik açıdan profili geniş bir çeşitlilik gösteriyordu. Sosyal İş, kerameti kendinden menkul bir devrimci sorumlulukla "grev ödeneklerinin eşit dağıtılması" gerektiğine karar vermişti. Bu, örneğin benim, grev ödenegimi ailemin 3 ferdi, ev kirası ve başta Ankara kışının ısınma parası olmak üzere sabit ev giderleri arasında paylaştırmam anlamına geliyordu. Bu durumda olan tek kişi ben de değildim. Sendika ödenekler toplamında oldukça fedakâr davrandığı için evli olmayan ve ailesinin yanında oturan gençler için bu bir bayramdı. Grev ödenekleri bazıları için SİSAG maaşlarının neredeyse iki katına yakındı. Ancak her şeye rağmen, grevin bütün zorluklarını sonuna kadar yaşayanlar için, bolluğa kavuşan diğer arkadaşların grev ödenekleriyle satın aldıkları fotoğraf makinesi, dürbün ve benzeri oyuncaklar bir kırgınlık ve düş kırıklığı yaratmamalıydı. Birlik ve beraberlik her şeyden önemliydi. Sosyal İş ise o günlerdeki yayınlarında konuyu "SİSAG grevcilerini mağdur etmemek için

Sahra mutfağı faaliyetinde.

maddi olanaklarımızı en üst düzeyde seferber ettik. Her şeye rağmen grev ödeneklerinin eşit dağıtımını sağladık” şeklinde duyuruyordu. Popülizmin bu kadarı şaşırtıcıydı.

Bu geçim derdi günlerinde eşim Fatma bu kere Ürdün Büyükelçiliğinde yeni bir işe girdiği halde zorluklar devam ediyordu. Ev sahibimiz merhum Münif İslamoğlu benim için neredeyse ev kirasına yakın önemli bir gider kaynağı olan mazotlu ısınma parasını almayarak bize sağladığı desteği bugün bile minnetle anıyorum. Sohbet ederken görünmemek için yürüyüş yolunu değiştirerek karşı kaldırıma geçen “dostları” düşündükçe bunun önemi daha da artıyordu. “Türkiye'nin ilk ve belki de tek beyaz yakalıları grevi” tanımlaması o günlerde ODTÜ'de öğretim üyesi ve Münif Bey'in kızı olan Huricihan'a aittir. Münif Bey'in bu anlayışlı yaklaşımını belki biraz da Huricihan'a borçluyduk.

Grev yönetimine yeniden dönecek olursak, yanlış bir stratejinin bizi başarısızlığa götüreceği kesindi. Bizim durumumuz hiçbir şablona uymuyordu. Vakıfları yöneten Doğramacının grev konularında tecrübesiz olabileceğini düşünmüyorduk. SİSAG'dan önceki Meteksan grevinde, kırsal kökenli grevcilerin direncini kırmak için tarlaları yaktığı söylenti ortalarda dolaşmaktaydı. Bunun doğruluk derecesi önemli değildi. Ama o günlerde buna inanmaya hazırдық. Madenler, fabrikalar, marketler ve benzeri işyeri grevlerindeki mücadele koşulları üç aşağı beş yukarı belliydi. Ürün akışını ve üretim araçlarını durdurmak ve grevdeki iş

yerlerine “grev kırıcı işçileri sokmamak” en kestirme yoldu. Fakat biz ne yapabiliydik? Yürümekte olan mimari projeleri ve çantalara bile sığdırılabilen bilgisayar disklerinin başka yerlere taşınmasına grev başlamadan bile önce başlanmış ve bu girişimler iki grev dönemi arasındaki erteleme döneminde de devam etmişti. Sisam'ın işlevlerini üstlenecek paravan “Teksis” şirketi de faaliyete başlamıştı. Stratejik bilgileri ve evrakı çantalarında ve ceplerinde kaçırılanlar arasında SİSAG yöneticileri ile birlikte Engin de yer alıyor, ancak hiçbirine karşı çok sert davranmayı kendimize yakıştıramıyorduk. Bizim işimiz kişilerle değildi. Grev küçük itiş kakışlar ve polislerin grev çadırını yıkmaya girişimleriyle ancak yaralanmalara varan çatışmalara dönüşmeden uyarca devam ediyordu. Doğrusu Vakıf yönetimi de ortamı hiçbir zaman fazla gerginleştirmeyi seçmedi. Doğramacı da kuşkusuz bu grevciler arasından ileride Tepe İnşaat şirketine bir genel müdür ve bir de genel müdür yardımcısı atayacağını o günlerde düşünmemiş olduğu halde, karşısındaki grubun düzeyi ve niteliklerinin farkındaydı. Ancak, başka bir stratejiye de ihtiyaç vardı. Doğramacı'nın o günlerin eleştirel basınının odağında olmak istemediği açıktı. Bu nedenle medya ilişkilerimize ağırlık verdik. Bu konularda da çok yetenekli olan Hasan'la birlikte hazırladığımız birçok yazı bizlerle yapılmış soru – cevaplı söyleşiler formatında popüler gazetelerin okunan sayfalarında ciddi yer bulmaya başlamıştı. Sonuçta Nuri'nin deyişi ile “Doğramacı'yı kamuoyu ile kuşatma stratejimiz” sonuç vermeye başlamıştı. Doğramacı ve Vakıf yönetiminin kurmayları ile bir kere; arkasından da yakın çalışma arkadaşı Nevzat Bey'le çeşitli kereler yaptığımız görüşmelerde “bu son fırsattır bundan sonra her şey biter” tehditlerine rağmen, bir uzlaşma zeminine yaklaşmakta olduğumuzu hissediyorduk.

SİSAG Cinnah Caddesinin Kuşlupark'a yakın alt girişinde çok göz önünde bir konumdaydı. Geceleri ışıklandırdığımız üçgen prizma şeklindeki grev feneri ve grevcilerin alışılmamış görüntüsü Bakanlıklar – Çankaya güzergâhı üzerinden gelip geçenlerin ilgi odağı idi. Grev gözcüleri gece ve gündüz 24 saat görevleri başındaydı. Aydınlatma için gerekli elektrik ve grev gözcülerinin sabah çorbaları SİSAG'la aynı yapının bodrum katını paylaşan gece kulübünden bedelsiz olarak geliyordu. Bu tür kulüplerin önünden geceleri hiç eksik olmayan hır gür, grev süresince burada hiç yaşanmadı. Grevcilere herkes belli bir saygı ve çekingenlikle yaklaşıyordu. Kaldı ki en küçük bir bardak bira dâhil bütün alkollü içkileri grev süresince grev yerinde yasaklamıştık.

Erkek arkadaşlar grev gözcülüğü gece nöbetlerini,

bazıları çocuklu olan bayan arkadaşlarımızdan hiçbirine rastlatmayacak şekilde kendi aralarında paylaşıyorlardı. Yolun karşısındaki Türk Amerikan Derneği'nin kafeteryasında gündüzleri ucuz çay, bedelsiz kullanılabilecek bir tuvalet ve küçük kâğıt kalemler için masalar vardı. Ahşap karkas üzeri naylon gergili grev çadırı, dışarıda bacası tüten bir odun sobası ile geceleri ısıtılıyordu. Grevin ikinci başlangıcından hemen sonra binanın yan tarafındaki girişin arkasında faaliyet gösteren "sahra mutfağımız", soğukların bastırmasıyla grev çadırının içine taşınmıştı. Donanımı portatif bir tüp gaz ocağı; iki büyük tencere ve kepeç; sıcak yemek ve hoşaf servisine yetecek kadar tabak ve kaşıktan oluşuyordu. Moralimiz yerindeydi. Sadece üniversiteden değil, aynı zamanda 119. dönem Levazım okulundan da askerlik arkadaşım olan Nuri'yle duruma uygun düşecek şekilde yakıştırdığımız askeri terimler, İrfan'ın ve bir grevci arkadaşımızın sazı eşliğinde yüreklerimize seslenen ezgiler ve Hasan'ın repertuarındaki Ege türkülleri kaldırımlar üzerine bir ay süre ile yapışıp kalmaya hazırlanan kara buzun üzerinde yüreklerimizi ısıtıyordu. Endişeli değildik. Hepimiz biraz daha büyümüş biraz daha olgunlaşmıştık. Bu dönemde grevcilerin hiç eksiksiz tamamını kuşatan güven, dayanışma, kardeşlik ve beraberlik iklimi, bize yenilmeyeceğimizi fısıldıyordu. Arkadaşlarımızdan birkaçının arabası vardı. Özellikle Rıdvan ve Rifat nerede ihtiyaç varsa oraya koşturuyorlardı.

Grevdeki haklarımızın korunması SİSAG çevresinin denetiminin de ötesine, bazen Hacettepe, bazen de Tunus Caddesindeki yeni Teksis önlerine kadar uzanmamızı gerektiriyordu. Hala içeride kalmış olan bazı Proje ve bilgisayar kayıtlarını, polisten yardım alarak SİSAG'dan çıkarma girişimleri karşısında, Cinnah Caddesi trafiğini kesmek için bu araçlardan yararlandığımız da oluyordu. Günlük küçük harcamalar için Sendikanın sağladığı ödenekten benzin paralarını karşılayabiliyorduk. Büyük gürültülerle yaşanan bu gibi olaylar basında sık sık yer almamıza da neden oluyordu. Böyle hareketli günlerden birinde civardaki çalışma odasından gürültüyü duyan ve o günlerde muhalefette olan Bülent Ecevit'ten bir çağrı geldi. "Sizlere yardımcı olmak için yapabileceğim bir şey var mı?" diye sorduğunda kendisine teşekkür ederek ilgisinin devamının ve manevi desteğinin bizi mutlu edeceğini söyledim. Ecevit'in bu yakınlığı bizlere yeni bir kuvvet kazandırmıştı.

Ancak yine bu günlerden birinde, Cumhuriyet Gazetesinden Mustafa Ekmekçi'nin bir yazısı bizi hayli sinirlendirmişti. Yazının tüm içeriği şu anda aklımda kalmamış olmakla birlikte, "Kürkü Madonna" başlığı

Grev gözcüsü kardan adamın yanında Yücel ve Durkan.

yeteri kadar rahatsız ediciydi. Anlaşılan Ekmekçi, yoldan geçerken grev gözcüsü önlüğü içinde gördüğü bakımlı ve zarif bayan arkadaşlarımızı alışılabilir mavi tulumlu sanayi işçisi imajıyla bağdaştıramamıştı. Bizleri "tatlı su" emekçileri yerine koyuyordu. Entelektüel birikimi yüksek ve Grev Komitesinden arkadaşım olan Duygu (belki Yılmaz da vardı) ben ve eşim Fatma ile yola çıktığımızda Ekmekçi'yi fena halde benzetmeye kararlıydık. Başka bir gazete veya yazar olsaydı muhtemelen bu kadar kızmayacaktık. İyi ki de yerinde değildi. Cumhuriyet'in Ankara yazı işlerinde epeyi söylendik. Sert konuşmuş olmalıyız ki bizi biraz da soğuk bir tavırla dinlediler. Daha sonraki günlerde, Gazetede çıkan benim Siyasi Şubede tartaklandığımla ilgili haber sanki Ekmekçi'nin yazısını dengeler gibiydi. Gerçi 1 günlük bir misafirlik doğru idi ama tartaklanma söz konusu değildi. Teklifler, karşı teklifler, uzlaşma görüşmeleri, grev kırıcı eylemlere karşı yürütülen yasal mücadeleler ve kış koşullarıyla boğuşarak geçirdiğimiz 4 ayın sonunda, taleplerimizin neredeyse tamamını ve önerdiğimiz yeni ücret, intibak ve tazminat sistemini kabul eden bir toplu sözleşme bağitlandı.

Atılan işçilerden isteyenler, yeniden işe alındı. İşveren, grevde geçen sürelerle ilgili aylıkları sanki bütünüyle çalışılmış gibi ödedi. Sendika da grev ödeneklerini geri istemedi. İşçi çıkarma maddesi Şirket yönetiminin çalışanlarla birlikte ortak kararına ve sıkı şartlara bağlandı. Genel Müdür de zaten grev sonuçlanmadan bir süre öncesinden değiştirilmişti. SİSAG yeniden bütünüyle çalışır duruma geldi. Omuz omuza, aynı

saflarda, inanç ve kararlılıkla birlikte davrandığımız arkadaşlarla sonuçtan memnunduk. Sendika da mutluydu. Önemli bir başarı sağlanmıştı.

Eskisinden çok daha üretken, emek ve paylaşım odaklı ve artık "biraz da bizim" olan şirketin devamı için elimizden gelen her şeyi yapmaya hazırдық. Bu kolektif deneyim bundan sonrasında da bize ve başkalarına yol gösterecekti. SİSAG böyle bir geçmişi olduğu için benzerlerinden ayrılarak fark yaratabilecek örnek bir kuruluş olacaktı. Oğlum Ömer de bu dönemde dünyaya geldi. Artık ailemiz 4 kişi olmuştu. Ancak geleceği herkesin bizler gibi algıladığı varsayımı geçerli miydi? Grevden sonra da İşyeri Baş Temsilciliğini üstlendiğim yaklaşık 1 yıllık süre içinde yaşadığımız en kayda değer olay "Halkın Kurtuluşçuları" olarak tanımlanan nispeten küçük grubun çıkardığı karışıklıktı. Görünüşte grev komitesinde de kısa bir dönem yer alan Fahrettin'in önderliğinde ve hiç beklenmeyen bir zaman ve sertlikte gelişen bu olay, ciddi bir şaşkınlık ve üzüntü yarattı. İşyeri dinamiklerinden kaynaklanmadığı için amaçları ve istekleri belirgin olmayan ve siyasi bir merkezden yönetildiğinden kuşku duymadığım bu anlamsız gürültünün grevde yaşanmamış olması büyük bir şanstı. Belli ki sendikal eylem disiplini içinde kalınarak yürütülen bu mücadele onlara yeterli gelmemişti. Bu grubun bende yarattığı hayal kırıklığı o derece fazlaydı ki, yıllar sonra Yalova İş Bankası Şubesinde memur olarak çalıştığımı öğrendiğim Fahrettin'in banka müşterisi olarak karşılaştığı eşim vasıtasıyla bana gönderdiği selamını almak bile içimden gelmedi. Bu olay, her zaman sevgi ve gururla hatırlayacağım bu güzel dönemin anıları arasına yakışmayan bir parantez olarak belleğimde kaldı. Doğramacı'nın da bizim bu değerlendirmelerimize katılmadığı, yaklaşık bu bir yılın sonunda ortaya çıktı. Vakıf yönetimi şirketin kapatılmasına karar verdi. Bu kararın 1 yıl sonunda mı alındığı, yoksa toplu sözleşmenin bağitlanması sırasında zaten alınmış olup, 1 yıllık uygulamanın sadece bir tasfiye süreci olarak mı yaşandığını araştırmaya hiç fırsatım olmadı.

Sonuçta, üretim ilişkilerinin mevcut durumunda, bir vakıf kuruluşu da olsa, ticari şirketlerin çalışanların değil sermayenin malı olduğunu, sermaye sahibinin gücünü ve yetkilerini çalışanlarla paylaşmaya istekli olamayacağını, ya da Doğramacı'nın böyle bir durumu bir fırsat olarak değerlendiremeyecek kadar öfkeli olabileceğini görmezden gelmek herhalde fazla iyimserlik olurdu. Vakıf yönetimi çalışanların toplu sözleşmeden kaynaklanan bütün haklarını eksiksiz ödedi. Ama biz bu işi burada da noktalamaya niyetli değildik. Bir taraftan Sosyal İş'in grev sonrasındaki ilk kongresinde talip olduğumuz yönetimine çok

Toplu Sözleşmenin bağitlandığı, grevin bittiği gün.

yaklaşırken, diğer yandan da Yapı Projelendirme Grubu çalışanları ağırlıkta olmak üzere, tazminatlarımızdan ayırdığımız paralarla yeni bir şirket kurmaya giriştik. Şirketin adı Teknoloji, Proje, Geliştirme kelimelerinin baş harflerinden oluşan TPG olacaktı. Tunalıhilmî'de bir büro kiralandı. SİSAG'ın tasfiyesi sırasında satışa çıkarılan masa, sandalye ve dolaplar satın alınarak yeni büroya yerleştirildi. Burada çalışacak arkadaşlar da bizlere hiç yabancı olmayan bu büro ortamındaki yerlerini aldılar.

O zamanlar yeni kurulan TOKİ'yi yöneten Müsteşar Yiğit Gülöksüz ve bazı diğer üst kademe bürokratlarla görüşüldü. "Kooperatif ilkeleriyle" çalışacak olan bu şirketimizin potansiyel iş olanakları ümit vericiydi. TPG Genel Müdürlüğüne Hasan'ı; Yönetim Kurulu Başkanlığına da Nuri'yi seçerek bu işin yönetimini onlara bıraktık. Biraz yeni doğan oğlum Ömer'i ciddi olarak rahatsız eden Ankara'nın kirli havasından uzaklaşmak, biraz da TPG yönetimini kendi başına rahat bırakmak için ani bir kararla Marmaris'e taşındık.

Hedefim İsveç'ten Türkiye'ye dönüş yapan sınıf arkadaşım Oğuz ile Marmaris'in ilk mimarlık bürosunu açmaktı. O günlerde bir köyden çok farklı olmayan Marmaris, birkaç hafta içinde imar planının onaylanmasını bekliyordu. Ne yazık ki, biz oradan ayrıldıktan sonraki uzun yıllar süresi içinde bile hala bu planı beklemeye devam edecekti. TPG'nin bundan sonraki biraz ibret ve biraz da üzüntü verici serüveni ise başkalarının anlatabileceği bir öyküdür. Zaman zaman acaba kalsa idim ne olurdu sorusu aklıma hep takılsa da, geriye dönüp tarihi baştan kurgulamak mümkün değil.

Ücretli Çalışan Mimarlarla İlişkin Sayısal Bilgiler

Arif Şentek

Mimarlar Odası Ankara Şubesi üyelerinin, çalıştıkları kesimlere göre dağılımına ilişkin son sayısal bilgiler, geçen yıl "Anket - Araştırma - Sayısal Bilgiler" dizisinden yayınlanan "**Üye Profili ve Ekonomik Kriz Ortamında Üye Eğilimleri**" adlı kitapta⁽¹⁾ yer alıyor. 2009 yılında Şube üyeleri arasında yapılan anket sonuçlarının değerlendirildiği kitaptaki bilgilere göre üyelerin:

- % 37'si özel kesimde,
- % 12'si kamu kesiminde ücretli olarak çalışıyor;
- % 49'u büro sahibi veya ortağı,
- % 2'si ise işsiz durumda.

2008 yılında Avrupa Mimarlar Konseyi ACE tarafından yayınlanan "**Avrupa'da Mimarlık Mesleği**" adlı araştırmada⁽²⁾ Türkiye için verilen bilgiler de yukarıdaki tabloya çok yakın. Dolayısıyla yaklaşık olarak, Oda'ya üye mimarlarının yarısı kendi hesabına veya ortak olarak mesleği uygularken, diğer bir yarısının ücretli olarak çalıştığını söylemek mümkün. Ücretli konumunda olan üyelerin 1/4'ünün kamu kesiminde,

3/4'ünün ise özel kesimde çalıştığı görülüyor.

SON 35 YILDA DEĞİŞİM

Oda üyesi mimarların çalıştıkları kesimlere göre dağılımının, son 30-35 yıl içinde nasıl bir değişim geçirdiğini, Ali Artun'un 1977 yılında yaptığı çalışmalardan yararlanarak belirleyebiliriz. Sosyal bilimcilerin bugün de örnek bir çalışma olarak değerlendirdiği bu araştırma sonuçlarına göre, Ankara, İstanbul ve İzmir ayırımı da gözetilerek, o tarihte şu oranlarda bir dağılım çıkarılmış⁽³⁾:

Bu tablo, son yayınlanan "Üye Profili" çalışmasındaki oranlarla karşılaştırıldığında, geçtiğimiz 35 yıl içinde, üyelerin çalıştığı kesimlere göre dağılımında 'niteliksel' düzeye varan değişikliklerin olduğu görülüyor. Ankara Şubesi üyeleri açısından şöyle bir değişim gözleniyor:

-Kamu kesiminde çalışan üyelerin oranı % 61'den % 12'ye düşmüş, yani 5 katı bir azalma söz konusu.

-Özel kesimde ücretli olarak çalışan üyelerin oranı, % 11'den % 37'ye yükselmiş, yani 3 katı bir artış var.

-Büro sahibi veya ortak durumunda olan üyelerin oranı % 27'den % 49'a yükselmiş, yaklaşık 2 katı bir artış söz konusu.

	Ankara	İstanbul	İzmir	3 Kent ortalaması	Diğer
Özel kesimde ücretli	% 11	% 24	% 21	% 19	% 1
Kamu kesimi	% 62	% 29	% 38	% 42	% 35
Büro sahibi veya ortağı	% 27	% 47	% 41	% 39	% 64
Toplam	% 100	% 100	% 100	% 100	% 100

Özetle, kamu kesiminde çalışan üye oranı azalırken, özel kesimde ücretli çalışanlar ile büro sahibi ve ortaklarının oranı artmış. Konunun, diğer Şubeler ve Oda geneli itibarıyla araştırılması, büyük bir olasılıkla aynı değişme sürecini doğrulayacaktır.

TMMOB GENELİNDE DURUM

2009 yılında TMMOB'nin yayınladığı “Türkiye’de Mühendis, Mimar, Şehir Plancısı Profil Araştırması”nda⁽⁴⁾, toplam TMMOB üyeleri arasında ücretli çalışanların oranının % 66 gibi daha yüksek bir oran verdiği, kamu kesiminde çalışanların % 26, özel kesimde ücretli çalışanların % 40 oranında olduğu belirtilmektedir. Araştırma sonuçlarına göre, Odalara üye olmayan mühendis ve mimarlar arasında kamu kesiminde çalışanların oranı % 60’a yükselmekte, özel kesimde ücretli çalışanların oranı % 34’e düşmektedir.

TMMOB araştırmasından mimarlar için ayrıntılı ve sağlıklı bilgiler çıkarmak ne yazık ki mümkün değil. Ancak genel olarak mühendisler de dikkate alındığında şu belirlemeler yapılabilir:

- Mimarlar Odası üyeleri arasında kamu çalışanları, TMMOB geneline göre daha düşük bir oran oluşturmaktadır.

-Odalara üye olmayanların önemli bir bölümü kamuda çalışmaktadır.

-Özel kesimde ücretli çalışanlar, TMMOB geneline göre Mimarlar Odasında daha yüksek bir oran vermektedir.

İŞSİZ MİMARLAR

Mimarlar arasında işsizlik, büro sahibi veya ortaklarından çok, “ücretli çalışan” kesimlerle birlikte ele alınması gereken bir konu. Ankara Şubesinin “Üye Profili” araştırmasında işsiz mimarların oranı % 2 olarak verilmektedir. Yapılan ankete “işsiz” olduğu yanıtı verenlerin tamamının 51 yaş ve üzeri gruptan olduğu görülmektedir. Dolayısıyla anket sonuçlarına göre, özellikle yeni mezun ve genç mimarlar arasında işsizliğin yaygın olmadığı söylenebilir. Ancak bu mutlaka daha ayrıntılı incelenmelidir.

TMMOB araştırmasında “şu anda işsizim, iş arıyorum” diyenlerin oranı % 2.8 ile Ankara Şubesi çalışmasındaki sonuca paraleldir. Ancak bu orana, “çalışmayan, ama iş de aramayanlar”ı eklediğinizde oran %18’e doğru yükselmektedir.

Öte yandan, işsizlik konusunda çok daha yüksek oranlar da verilmektedir. ACE'nin “Avrupa’da Mimarlık Mesleği” araştırmasında Türkiye’de mimarların % 34’ünün ‘ekonomik açıdan aktif’ olmadıkları belirtilmektedir. Geçtiğimiz yıllarda, İzmir’de Mimarlar Odası ve Makine, Elektrik, İnşaat ve Çevre Mühendisleri Odaları üyeleri arasında yapılan bir ankette ise, 4 yıllık mezunlar arasında işsizlik oranının % 25 olarak belirlendiği açıklanmıştır⁽⁵⁾.

Öte yandan, yeni mezunların lisansüstü ve doktora çalışmaları ile eğitimlerini sürdürmeleri, bir anlamda ‘gizli işsizlik’ kapsamında görülebilir. Dolayısıyla, üyeler arasında işsizliğe ilişkin daha ayrıntılı araştırmaların yapılması doğru olacaktır.

ÜCRETİ KESİMDE YAŞ, CİNSİYET VE GELİR DURUMLARI

Ankara Şubesinin “Üye Profili” araştırmasından, ücretli çalışanlara ilişkin farklı kriterler açısından belirleyici bilgiler çıkarılabiliyor. Örneğin, kamu kesiminde çalışanların genellikle 30 yaşın üzerinde olduğu, özel kesimde ücretli olarak çalışanların ise tam tersine büyük bir çoğunluğunu 30 yaşından küçük gençlerin oluşturduğu görülüyor.

Kamu kesiminde çalışan ve Şubeye üye olan mimarlar arasında kadınlar, % 69 ile erkeklere göre daha yüksek bir oran vermektedir. Özel kesimde çalışanların ise % 67’si erkektir.

“Üye Profili” araştırmasında, üyelerin gelir durumlarına ilişkin bilgilerden, kamu kesiminde çalışanların aylık ücretlerinin 1.200 ile 2.500 TL arasında değiştiği, önemli bir bölümünün 1.800 – 2.500 TL arasında ücret aldığı anlaşılmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, özel kesimde ücretli çalışanlar ile büro sahibi ve ortağı mimarlar arasında, gelir dağılımının neredeyse aynı oranları vermesi, üzerinde durulması gereken bir konudur. Ankara Şubesi “Üye Profili” araştırmasında aylık gelirlere ilişkin şöyle bir tablo ortaya çıkmıştır:

	Kamu kesiminde çalışanlar	Özel kesimde ücretli çalışanlar	Büro sahibi ve ortakları	Genel
2.500 TL ve üzeri	% 13.80	% 45.20	% 45.90	% 41.20
1.800 – 2.499 TL	% 62.10	% 29.00	% 24.60	% 30.40
1.200 – 1.799 TL	% 24.10	% 18.30	% 18.90	% 19.20
700 – 1.199 TL	-	% 3.20	% 3.30	% 3.20
Belirsiz	-	% 4.30	% 7.30	% 6.00
Toplam	% 100	% 100	% 100	% 100

İŞYERLERİ VE ÇALIŞMA KOŞULLARI

Ankara Şubesinin araştırmasına yanıt veren üyelerin % 60'ı, 5 yıl veya daha uzun süredir aynı işyerinde çalıştıklarını belirtmişlerdir. Özel kesimde ücretli çalışanlarda bu oran % 49'a düşse de genel olarak bir istikrardan söz etmek mümkündür. Ancak, özel kesimde çalışanların % 20'sinin 1 yıl veya daha az bir süredir aynı işyerinde çalışıyor olması, farklı bir yorumu gerektirmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, Şube üyesi mimarlar genel olarak haftada 40 saatin üzerinde çalışmaktadırlar. Özellikle kamu kesiminde ücretli çalışanlar ile büro sahibi ve ortağı mimarların oluşturduğu üçte bire yakın bir bölümün ise, haftalık çalışma süresi 50 saatin üzerindedir.

İşyerinde çalışan mimar sayısına ilişkin veriler, mimarlık hizmeti üreten büro ve diğer kuruluşların, işletme ölçeği olarak büyüklüklerini belirleme açısından önemlidir. Araştırmada, Ankara Şubesi etkinlik alanı içinde mimarların % 67'sinin genellikle 1-3 mimarın bulunduğu işyerlerinde çalıştığı, mimari bürolarda bu oranın % 80'e vardığı belirlenmiştir. Bu durumun, verilen hizmetin 'küçük üretici' niteliğini yansıtmakta olduğu söylenebilir. Öte yandan kamu kesimde çalışanların yüzde 35'inin, 10 veya daha fazla mimarın görev yaptığı işyerlerinde çalışmakta olması, bu kesimin "örgütlenme" koşulları açısından daha ileri bir konumda olduğunu göstermektedir.

MESLEĞE İLİŞKİN GENEL DEĞERLENDİRMELER

"Üye Profil Araştırması"nda, "mimarlık mesleğinin Türkiye'deki durumu"nu, üyelerin yüzde 58'inin "kötü" ve "çok kötü" olarak değerlendirdiği görülmektedir. Kamu kesiminde çalışanların % 52'si böyle karamsar bir değerlendirme yaparken, bu oran özel kesimde ücretli çalışanlarda % 59'dur. Büro sahibi ve ortaklarında ise oran % 62 ile daha karamsar bir tablo vermektedir.

Araştırmada üyelere yöneltilen, gelecek 3 ay içinde iş yükünde ve işyerinde çalışan mimar sayısında nasıl bir gelişme olmasını beklediklerine ilişkin iki ayrı soruya verilen yanıtlar, mesleğin genel durumuna ilişkin soruya verilen yanıtlar kadar karamsar değildir. Kamu kesiminde çalışanların % 72'si iş yükünün aynı kalacağını hatta bir miktar artabileceğini söylemişlerdir. Bu oran özel kesimde ücretli çalışanlarda % 62, büro sahibi ve ortaklarda ise % 52'dir.

Araştırmaya katılanların sadece % 7'si işyerlerinde mimar sayısının azalacağını, yani işten çıkarmaların olabileceğini öngörmektedir. Bu oranın özel kesimde ücretli çalışanlarda % 11 ile daha yüksek olduğu dikkati çekmektedir.

EKONOMİK KRİZ VE ÖZEL KESİMDE ÜCRETLİ ÇALIŞANLAR

Şube üyesi mimarlar arasında ekonomik krizden etkilenmeleri de belirlemeyi amaçlayan "**Üye Profili**" araştırmasında, özel kesimde çalışanlara ücret ve istihdam koşullarına ilişkin bir dizi soru yöneltilmiştir. Bu sorulara alınan yanıtlardan şöyle bir tablo çıkmaktadır:

- Özel kesimde ücretli çalışan üyelerin yarıya yakını (%48'i) ücretlerin ödenmesinde bir sorun yaşamadıklarını, yarısından biraz fazlası ise (% 52'si) ücret ödemelerinin aksadığını söylemiştir.

-Üyelerin % 78'i kriz ortamında ücretlerinde bir değişiklik olmadığını, hatta % 12'si ücretlerinde artış olduğunu belirtirken, ücretlerinde azalma olduğunu söyleyenlerin oranı % 10 gibi düşük bir oran vermektedir.

-Üyelerin % 12'si sigorta primlerinin, % 11'i fazla mesai ücretlerinin ödenmesinde olumsuzluklar yaşadıklarını söylerken, üyelerin % 74 gibi büyük bir oranı, ekonomik kriz nedeniyle bu konularda bir sorun yaşamadıklarını belirtmiştir.

Araştırma, özel kesimde ücretli çalışanların % 67 gibi önemli bir bölümünün, ücretli çalışmanın dışında farklı bir alternatif aramadığını göstermektedir. Bu kesimden yurt dışına gitmeyi düşünenlerin oranı %13, kamu kesimine geçmeyi düşünenlerin oranı ise % 7'dir. Bir başka % 13'lük bölüm, serbest çalışmayı, yani kendi işini kurmayı düşünmektedir.

SONUÇ

Sonuç olarak ücretli çalışanlara ilişkin elde bulunan sayısal bilgilerin, bu kesimlere yönelik yorumlar geliştirmeye ve öneriler oluşturmaya yetecek düzeyde olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca, eldeki bilgiler üzerinden daha ayrıntılı yeni çalışmalar kolaylıkla yapılabilecektir. Önemli olan, yapılmış ve yapılacak çalışmaların arşivlerde kalmaması, bu araştırmalardan yararlanılarak geliştirilecek politikaların uygulamaya konulabilmesidir.

(1) **Üye Profili ve Ekonomik Kriz Ortamında Üye Eğilimleri**, derleyen Arif Şentek, Mimarlar Odası Ankara Şubesi yayını, 2010

(2) **Türkiye'de Mühendis - Mimar - Şehir Plancısı Profil Araştırması**, TMMOB yayını, 2009

(3) Ali Artun, "Ülkemizde Mimarlar ve Mimarlık - Mimarlık Büroları..." **Mimarlık Haberler**, 09.02.1977, sayı: 27, s.5

(4) **Avrupa'da Mimarlık Mesleği - Avrupa Mimarlar Konseyi ACE Sektör Araştırması**, çeviren Arif Şentek, Mimarlar Odası yayını, 2010

(5) "Mühendisler de İşsiz ve Aşsız..." (TMMOB İzmir İKK tarafından 13.10.2009'da yapılan açıklama), **Bülten**, İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi yayını, Kasım 2009, sayı:149, s.17

Ücretli Çalışan Mimarların Çalışma Koşulları ve Sorunları

Fulya Onrat

Ücretli mimar olarak çalışmanın en büyük sorunu bana göre en önce doldur-boşalt iş sistemi. Mezun olduğumdan beri ki bu son 15 yıla tekabül ediyor, yaklaşık 15 işyeri değiştirmek zorunda kaldığımı düşünürsek bunun ne kadar zorlayıcı bir süreç olduğunu anlayabilirsiniz. Üstelik bu eğilim, gördüğüm kadarıyla, artarak devam etmekte. İş hayatının özellikle özel sektörde çalışan mimarları bir nevi "mevsimlik amele" pozisyonuna düşürdüğünü kabul etmek durumundayız. Hemen hemen bütün işlerde -iş akdimiz de her ne kadar kesin olarak belirtilmese de- iş tanımımız tamamen o sırada devam eden projeye bağlı olmaya başladı; proje biterse ya da kesilirse veyahut devamı projeler gelmezse işiniz sona eriyor. Sizin işinizde başarılı olmanız, işinizin ehli olmanız, tecrübeniz, eğitiminiz hatta kişisel özellikleriniz (çalışkanlığınız, uyumluluğunuz vs.) işinize devam edebilmeniz için hiçbir şekilde önem arz etmiyor. İş bittiğinde sizin işiniz de bitiyor. Sözleşmenize son veriliyor. Bir sonraki projenin başlaması tarihi beklenenden yakın olabilir ancak o sürede işveren sizi istihdam etmeyi sürdürmeyi düşünmüyor, ne de olsa belli olmaz! Ayrıca piyasada çok adam var, bu olmazsa öteki olur, artık hemen herkesin belli bir tecrübesi de var. Bu şekilde çalışmak ne kadar yorucu olsa da, aynı işyerinde hemen hiç zam yapılmaması ve yıllarca aynı ücrete çalışmayı kabul etmeyen bir kesim mimar da iş değiştirmeyi ve bu şekilde ücretini arttırmayı tercih etmekte. Sistem karşılıklı olarak bu şekilde ilerliyor ve hiçbir işin sürekliliği olmuyor. Hatta artık şirketlerin de sürekliliği yok. Bu da iş hayatında bir sürüklenme ve yorgunluk getiriyor. Kimse işine yeteri kadar önem vermiyor, sahip çıkmıyor, hepimizde bir bezginlik oluşmuş durumda. İtiraf ediyorum ki, bazen düzeltebileceğim durumlar için bile, "aman ne uğraşacağım, kim değerlendirecek ki?", diye düşündüğüm oluyor. Kaldı ki sadece 15 yıldır çalışıyorum ve yaşım emekli olmak için henüz genç! Ancak benden çok daha genç olanların bile aynı umutsuzluğa kapıldıklarını fark ediyorum bazen.

Çalışma şartlarının son derece zorlaşması da bu umutsuzluğa neden olan sebeplerden. İster inşaat şirketinde çalışın, isterse bir mimari büroda maaş ödemeleri aksıyor, iş saatleri düzensiz. Gece geç saatlere kadar ve hafta sonları dâhil iş yetiştirmeniz bekleniyor. İşinizi erkenden bitirip çıkmanız da hoş

karşılanmıyor, bir şekilde patronun gözüne gözükebilecek şekilde olmadık saatlerde ofiste olmanız gerek. Performans ölçüm değerlendirmesi gibi bir şey ülkemizde pek uygulanmadığı için işyerinde en çok zaman geçiren kişi en kıymetli eleman oluyor, işini yapıp yapmaması hiç önemli değil.

Şantiye ve seyahat şartları ise gitgide kötüleşmekte. İşlerin durumundan dolayı seyahatler oldukça sıklaştı ve genelde yurtdışı olmaya başladı. Ancak ne yazık ki, sık seyahat masraflarını kısmak amacıyla kalınan otellerin kalitesi düşüş göstermeye başladı. Pek çok durumda düşük yıldızlı otel bile ayarlanmıyor ve mimarların lojman olarak tutulmuş konutlarda kalmaları bekleniyor. Bu konutlarda tanımadığınız yabancılarla birlikte konaklamanız beklenirken, pek çoğunda minimum temizlik hizmetlerini alamıyor ve daha önce kimin yattığını bilmediğiniz bir yatakta -eğer akıl edip de yanınızda temiz çarşaf getirmediyse- yatmak zorunda kalabiliyorsunuz. Tuvaleti de başkalarıyla paylaşıyor ve temizliğini kendiniz yapıyorsunuz. Daha da fenası tuvaleti temizlemek için gereken temizlik malzemelerini de bulamıyor, bazı durumlarda bunları da kendiniz almak zorunda bile kalabiliyorsunuz! Hatta ve hatta benim başıma bizzat geldiği gibi bu konutları karşı cinsten çalışanlarla paylaşmak zorunda bile bırakılıyorsunuz. Kimse güvenliğinizi ve mahremiyetinizi düşünmüyor, eminim kendi karıları veya kızları için hayatta kabul etmeyecekleri şartları sizin kabul etmeniz bekleniyor. Sadece mimar olmanız ve bu işte çalışmanız bu tür durumları da normal karşılamanız gerektiği anlamına geliyor. Çoğunlukla bu durum önceden size açıkça belirtilmiyor, yani bu konuda yanıltılıyorsunuz. Bu şartlar altında, böylesi bir yerde kalamayacağınızı açıkça belirtirseniz eğer sorunlu olmakla suçlanıp işinizden de olabiliyorsunuz! Dahası haklı olduğunuz bir konuda işinizden olmayı kabul etmenize karşın bile gidilen yerde ortada bırakılmanız söz konusu. Kimse güvenliğinizi garanti altına almıyor, sizinle ilgilenmiyor, paranız olup olmadığını bile sormuyor. Kadın başınıza kendinizi gecenin bir yarısı sokakta, hatta yabancı bir ülkede bulmanız çok olası. Sakın abarttığımı sanmayın bunlar bizzat yaşadığım deneyimler, hem de şu anda piyasada halen iş yapmakta olan, kurumsal kimlik kazanmış firmalarda yaşadıklarım. Birinde beni birlikte yaşamak durumunda bıraktıkları, anlaşılmadığım 2

kadınla paylaştığım sadece kirasını karşıladıkları evi bana haber vermeden boşaltmaya karar verdiler. İş kabul ederken bu konuda verdikleri sözü hatırlattığımda ise işitmediğim hakaret kalmadı. Bu hakaretleri dinlemeyi onuruma yediremediğim için o dakika istifa ettim, ancak ne haklarım ödendi ne de o dakikadan sonra evime nasıl döneceğim soruldu. Tamamen kendi başıma sokakta kaldım, şansına bir yakınımın yardım aldım. O şehirde bir yakınım da bulunmayabilirdi.

Bir diğer örnek ise bundan daha da fena, zira bu sefer yurtdışında idim. Erkeklerle aynı evi paylaşmayı kabul etmediğim için dönmek istedim ama pasaportum verilmedi ve uçak bileti almakta zorluk yaşadım. Daha da onur kırıcı olan ise önceki tecrübelerimi göz önünde bulundurarak, bu sefil durumda direkt rest çekmeden olayı idare etmek zorunda kalmam oldu. Yani işverenlerimi neden dönmem gerektiği yolunda kandırmam ve o evde 1 ay boyunca kalmam gerekti. Kısaca hiç istemeden yumuşak davranmak zorunda kaldım, dönmem gerektiği ile ilgili hastalık vs. gibi bahaneler ve yalanlar uydurdum, pasaportumu ve biletimi bütün bu ikiyüzlülük ile ancak elde edebildim. Yurda döndüğümde ise şirketim işi bırakıp geldiğim için benden istifa etmemi istedi! Neyse en azından İslami bir cumhuriyet olan o ülkede bulunduğum süre içerisinde evin polis tarafından basılıp benim de fuhuş suçlamasıyla sınır dışı edilmediğime şükretmeliyim belki de.

Bunların dışında lobisinde kadın satışı yapılan ve bütün gece gürültüden uyumamayan otellerde kaldığımı bilirim, odasından fare çıkan arkadaşlarım da var. Bütün bunlar otel diye bir kavramın bulunmadığı coğrafyalarda da yaşanmadı.

Maaş ödemeleri ise sürekli aksıyor, özellikle şantiyede ve yurtdışında iseniz birkaç maaşı geriden almanız bekleniyor. Bunun sebebi olaraksa işi bırakıp kaçmamanız için olduğu söyleniyor, ancak bu sırada borcunuz varsa nasıl ödediğiniz sorulmuyor, çocuğunuz varsa masrafları nasıl karşıladığınız da... İşlerde bir süreklilik olmadığı, primler ise söz verdiği halde hemen hiçbir zaman ödenmediği için çoğu zaman nakite sıkışıyorsunuz. Çalışıyorsunuz ama paranız olmuyor, hatta hak ediş alınmadığı bahanesiyle aylar boyu tam maaşınızın ödenmediği oluyor. Ne de olsa masraflarınızın şantiyede şirket tarafından karşılandığı belirtiliyor. Söz konusu masraflar ise birkaç parça eşyadan oluşan, iş arkadaşlarınız ile paylaştığınız köhne konutlar ve haftanın hemen her günü sabah 8 akşam 8 bulunmak zorunda kaldığınız şantiyede yediğiniz bir kap kötü yemekten ibaret.

Doğrusu mesleki itibarımızı gün geçtikçe yitirdiğimizi düşünüyorum. "Starchitect" olan itibarlı azınlık hariç özellikle biz ücretle çalışan mimarların durumu gün geçtikçe köleden kötü olmaya başladı gibi geliyor bana, umarım bir sonraki kuşak bizden beter olmaz.

MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU

Kentler ve Küreselleşen Kapitalizm: Toplumsal Eşitsizlikler ve Çevresel Sürdürülemezlik

Erminia Maricato

MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU,
ANKARA, 21 EKİM 2010, AÇILIŞ OTURUMU

Derleyen: Arif Şentek

Erminia [Terezinha Menon] **Maricato**, kamu görevlerinin yanı sıra, uluslararası danışman, akademisyen ve aktivist olarak tanınıyor. Mimarlıkta 1971 yılında lisans ve 1977 yılında master eğitimi bitirdikten sonra Sao Paulo Üniversitesi Mimarlık ve Şehircilik Fakültesinde sürdürdüğü doktora çalışmalarını 1984 yılında tamamladı. Daha sonraki yıllarda fakültede öğretim üyesi olarak görev aldı. 1989-1992 yılları

arasında İşçi Partisi yönetimindeki Sao Paulo Belediyesinde Konut ve Kentsel Gelişme Sekreterliği, 1991-1992 yıllarında Sao Paulo Metropolitan Konut Firması Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptı. 2003 yılında atandığı Brezilya hükümeti kentlerden sorumlu bakan yardımcılığı görevini 2005 yılına kadar sürdürdü. Sao Paulo üniversitesinde profesör ve üniversitenin araştırma konseyi üyesi. Aşağıdaki yazı, **Maricato**'nın

21 Ekim 2010 günü Ankara'da **Mimarlığın Sosyal Forumu** açılış oturumunda yaptığı konuşmasından derlenmiştir.

Sosyal mimarlıktan, gösteriş için yapılan (*spectacle*) mimarlıkla arasındaki karşıtlık üzerinde durarak söz etmek istiyorum. "Gösteriş için mimarlık" derken neden söz ettiğimi mutlaka biliyorsunuz, çünkü mimarlık okullarımız çoğu zaman bununla ilgileniyor.

Mimarlık sosyal bir üründür. Toplumsal ilişkiler ortamında üretilir. Çok beğenilen mimarlık anıtları, çoğu kere köleliğin olduğu toplumlarda veya göçmen işgücünün aşırı düzeyde sömürülmesiyle inşa edilmişlerdir. Uyumlu çizgilerine baktığımızda Partenon'a hayran oluruz örneğin. Ama onu inşa edenlerin köle işçiler olduğunu hatırlamalıyız. Daha az hayran olunan Petronas Kuleleri, Dubai... gibi yapılar aşırı sömürü altında göçmen işçiler tarafından inşa edilmiştir.

Gösteriş için yapılan mimarlık;

-Egemenlik, baskı kurma biçimidir,

-Yabancılaşmadır,

-Monolog demektir,

-Arazi spekülasyonu ve toplumsal ayırımla bağlantılıdır,

-Sermaye birikimini çoğaltmaya yarar,

-Var olan iktidar gücünü bir kez daha vurgular.

KENTLEŞME, YOKSULLARIN KENTLEŞMESİ DEMEKTİR

Dünyanın kentleşmekte olduğunu söylemek adet olmuştur. Bu son on yıl içinde kentsel nüfus artarak bir noktada, kırsal nüfustan daha büyük bir orana ulaştı. Merkezdeki kapitalist ülkelerin kentleşme oranı daha düşükken, yoksul ve gelişmekte olan ülkelerde bu süreç daha keskin.

İnsanlar kentlere gelmekte ve iyi su, kanalizasyon, yeterli konut ve ulaşımın olmadığı, keza iş ve iyi eğitim olanaklarının da bulunmadığı 'favela'lara ve kentlerin varoşlarına yığılmaktadırlar.

Dünyanın kentleşmesi, yoksulların kentleşmesi demektir. Ve bu özellikle; işsizlik veya yeterli işin olmaması, şiddetin artması, çocukluğun yaşanmaması ve etnik ayrımcılıkla ilişkilidir. Çoğu metropolde

yoksulluğun bu ölçekte yoğunlaşması, insanlık tarihinde görülmemiştir. BM Habitat örgütüne göre, 1990 – 2010 arasında, sözde "gelişmekte olan" diye adlandırılan ülkelerde gecekondulu nüfusu yaklaşık 657 milyondan 828 milyona yükselmiştir. Bu sayı günümüz dünya nüfusunun %10'undan daha fazladır.

BURALARDA MİMARLAR YOK, DEVLET DE YOK !

Kısa bir süre sonra dünyada, 1 milyar insanımız gecekondularda, sağlıklı ve onurlu yaşam koşullarından uzak yaşıyor olacaktır. Buralarda mimarlar yok.

Burada olmayan sadece mimarlar değil. Burada mühendisler de yok. Ne plancı, ne inşaat endüstrisi, ne yapı yasası, ne kentsel yasalar, ne de kamu yatırımları var burada. Yasalar, avukatlar veya anlaşmazlıkları çözecek mahkemeler olmadığı gibi, devlet de yok burada. İşte şiddetin gerçek kaynağı bu: Boşluğu alternatif bir güç, organize suç örgütleri dolduruyor.

Bu sahipsiz (*no man's land*) arazilerde sıkça gözlenen bir durum, düşük nitelikli konutlar ile sağlıklı çevre arasındaki karşıtlıktır. Yoksul insanların işgal etmek için çevre açısından ihmal edilebilen yerleri seçtikleri görülmektedir. Ama burada bir mantık vardır. Gayrimenkul piyasası çevre açısından hassas olan alanlarla uğraşmak istememektedir. Çoğu kez bu alanlar yasayla korunmaktadır. Yoksullar, gayrimenkul piyasasının kullanmadığı veya kullanmak istemediği arazileri işgal etmektedirler. Onlar için, özel sektörün konut ürettiği piyasada başka hiçbir alternatif yoktur. Onlara başka bir seçim olanağı bırakılmamıştır. Çevredeki kentlerde geçerli piyasa koşulları, sözler verilmesine karşın, herkesin ihtiyacını karşılamaya açık değildir.

İnformel yerleşmeler, sayılarının çok olmasına karşın görmezden gelinmektedir. Yasaların çiğnenmesi (yani arazilerin işgali) kural olmuş, kurallar (kentsel yasalara uyulması) istisna halini almıştır

Kentsel ayırım; kentlerde hiç önem verilmeyen, unutulmuş insanlardan meydana gelen bir deniz oluşturmuştur. İnmellik veya yasa dışılık, merkez dışındaki çevre kentlere egemen olan yapıdır.

KÜRESELLEŞME NE GETİRDİ?

Küreselleşme, kapitalizmin 1970'lerde başlayan bugünkü yayılmasına verilen ad. Dünya, hızlı ve her

anlamda derin değişiklikler geçiriyor: Politik, kültürel, ekonomik, coğrafik alanlarda değişiklikler, hatta iletişim devriminden dolayı subjektif açıdan değişiklikler... Küreselleşmenin diğer karakteristikleri şöyle özetlenebilir:

- a) Ekonomi ve yaşam üzerinde finansın egemenliği (herkesin satın aldığı ev eşyası veya kredi kartından dolayı bir borcu var),
- b) Güç ve sermayenin uluslararası şirketlerde toplanması (bu şirketlerden bazıları kimi ülkelerden daha güçlü ve zengin),
- c) Üretimin coğrafik olarak yayılması (işgücü şimdi daha istikrarsız koşullara tabi),
- d) Tüketimin yaygınlaşması (yeni davranışlar ve yeni ihtiyaçlar icat edilmektedir),
- e) Uluslararası iş bölümünde yeni düzenlemeler ("orta sınıf ülkeler"in ortaya çıkışı),
- f) Sosyalist ütopyanın, büyük sendikaların ve sol kanat partilerin yenilgiye uğraması.

YAŞAM NEOLİBERALİZMİN HEGEMONYASI ALTINDA

Kapitalizmin bu yeni dönemine, ülkelerimizde bir tür tek düşünceyi dayatan neoliberal ideoloji eşlik etmektedir. Neoliberalizmin hegemonyası altında; sosyal politikalara yapılan yatırımların düştüğünü, kamusal hizmetlerin kuralıslılaştırıldığını ve özelleştirildiğini, ulusal güçler yerine yerel güçlerin değer kazandığını, kentler arasında rekabetin arttığını görüyoruz.

Kısacası neoliberalizm, daha az devlet, daha fazla piyasa anlamına gelmektedir. Ticaretin fetişleştirilmesinin mutlak saltanatı söz konusudur.

Kapitalizmin sadece mal değil; yeni yaşam tarzları, yeni özlmler, yeni ihtiyaçlar ürettiğini biliyoruz. Mutluluk artık bir yaşam tarzıdır. Piyasa bütün dünyaya aynı yaşam örüntüsünü satmaktadır. Son 150 yılda insanlık, bütün tarihi boyunca tükettiğinden daha fazla doğal kaynağı tüketmiştir. Bu tüketim örüntüsünün genelleştirilmesi, çevrede yaşayanlar için trajik sonuçlar getirmektedir. Elektrikli cihazlara talep; su, kanalizasyon, konut gibi temel ihtiyaçlardan önce gelmektedir... Varılan sonucu, "muhafazakâr modernleşme" diye adlandırabiliriz.

'DÜŞÜK ÜCRETLİLER'İN KENTLEŞMESİ

Kentlerimiz, merkez ülkelerin kentleriyle kıyaslandığında bir aşama geride kalmış bir durumda değil. Toplulumlarımız onlardan farklı. Bizde evrensel haklar (burjuvazinin geçerli hakları bile) yoktur: Sosyal güvenlik, resmi istihdam koşulları, sağlık... Bizde refah devleti, sosyal güvenlik, evrensel haklar sadece sınırlı bir kesim için söz konusudur.

Bazı modern öncesi (*premodern*) karakteristikleri modern sonrası (*postmodern*) karakteristikler ile birlikte muhafaza etmekteyiz ve bu sonuçta kırık dökük ve çelişkili bir bütünlük oluşturmaktadır. Kentlerimizde, "düşük ücretlilerin kentleşmesi" diyebileceğimiz bir durum söz konusudur. Örneğin işgücü, kendini yeniden üretme konusunda, evlerini kendileri inşa etme yoluyla kısmen bir çözüm bulmuştur.

Çalışma koşullarında ve arazi işgallerinde informellik, yapısal bir durumdur. Köhnemiş kamu yönetimi, yapıll çevreye ilişkin etkili olabilecek bilgiye sahip değildir.

Çevre toplumlarda toprak, hem kırsal hem de kentsel alanlarda hayati bir önem taşımaktadır.

KÜRESEL RANT VE 'MODA KENT'LER

Belirtilen farklılıklara karşın, merkez ülkelerin şehirciliği, çevredeki kentler için de geçerli kabul edilmekte, model alınmaktadır. Bu seküler kültürel baskınlığın bir parçasıdır.

Piyasa kentlerin ideolojik görüntüsünü satışa sürmektedir: Gösteriş konusu kent, küresel kent, moda kent, resmi kent, yasal kent: "Birinci dünyanın bir adası"...

Politikacılar ve çok başarılı denilen kentbilimciler, birbirinden kopuk planlar üzerinden iyimser çözümlerin görüntülerini satmaktadırlar.

Uluslararası kuruluşlar "en iyi uygulama" (*best practice*) programları satıyor: Koparılmış bir parça üzerine kurulmuş modeller...

Neoliberal dönemde, bütünü kavrayan ve modernist yaklaşımlar yitirilmiştir.

NE YAPMALI?

Gelin bu kadar çok sorunu birbiri ardına sıralamayı bırakalım; NE YAPMALI, onu konuşalım.

Sosyal politikalara ihtiyacımız olduğunu söylemek

yetmez: Sağlık, eğitim, konut vb. Değişime ihtiyacımız var. Toplumumuzda bu hakları üretme yollarını bile değiştirmeliyiz. Politik gücü değiştirmemiz gerekir. Kentler konusunda bilinçliliği geliştirmeliyiz:

- Gerçek kenti, "görmezlikten gelinen"leri, dışlanmış insanlarıyla birlikte gerçek sayıları vererek, görünür kılın.
- İdeolojik planda; akademik çevrelerde, sendikalarda, hükümette, medyada, kentleri pazarlamak üzere getirilenleri söküp atın, yerlerine gerçek kenti koyun.
- Kent bir çatışma alanıdır. Toplumsal çatışmaları açıkça görmemiz, göstermemiz gerekir.
- Katılım mekânlarını ve devlet üzerinde toplumsal denetimi ayrıntılarıyla genişletin.
- Toprak reformunu – mülkiyetin toplumsal işlevini savunun,
- Mali reformu – kamusal politikaların mali açıdan desteklenmesini vurgulayın.

- Çevresel sürdürülebilirliğe özel bir yer vererek şehircilikte bütüncül bir yaklaşım arayın.

"GÜNEY"İN DAYANIŞMASI VE MİMARLARA BAZI SORULAR

Sonuçta; Güney ülkeleri arasındaki ilişkileri yoğunlaştırmalı ve gösterişe yönelik şehirciliğe ve mimarlığa karşı güneyin fikirlerini ve önerilerini geliştirmeliyiz. Sözlerimi bazı sorularla bitirmek istiyorum:

- Mimarlar ihtiyaç var mı? Yoksa mimarlık sadece bir lüks müdür?
- Halkın yapılı çevredeki ihtiyaçlarına yanıt verebiliyor muyuz?
- İnsan haklarını dikkate alan tasarım konularında hazırlıklı mıyız? (cinsiyet, etnisite, özürllüler, yaşlılar, yayalar, toplu ulaşım, konut...)
- Ekoloji ve çevresel adaleti dikkate alıyor muyuz?
- Mimarlar, toplumsal değişimde yerlerini alıyorlar mı?

PROJE UYGULAMA

Türkiye Çelik Yapı Tasarım Yarışması 2011

2011 Avrupa Çelik Yapı Tasarımı Ödülleri'nde Türkiye'yi temsil edecek projeyi belirlemek üzere, Türk Yapısal Çelik Derneği (TUCSA) tarafından düzenlenen, Türkiye Çelik Yapı Tasarım Yarışması'nda, Sabiha Gökçen Havaalanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası birinci seçildi.

Türk Yapısal Çelik Derneği'nin, üyesi olduğu Avrupa Yapısal Çelik Birliği-ECCS'in iki yılda bir düzenlediği ECCS Avrupa Çelik Yapı Tasarımı Ödülleri'ne, Türkiye'den katılacak projeyi seçmek amacıyla açtığı Türkiye Çelik Yapı Tasarımı Yarışması'na bu yıl 7 proje katıldı.

İstanbul Teknik Üniversitesi Merkezi Derslik Binası; Erzincan Havaalanı İç ve Dış Hat Terminal Binası; Bursa Atatürk Kültür Merkezi ve Merinos Parkı; Turuncu Ev; RMI Türkiye Araştırma ve Eğitim Merkezi Binası; Sabiha Gökçen Havaalanı Yeni Dış Hatlar Terminali; Kayseri Batı İlçe Terminali projelerini değerlendiren jüri, oybirliği ile Sabiha Gökçen Havaalanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası 'nı birinci seçti.

Kazanan eserin müellifi, ödülünü; ECCS'nin yıllık genel kurul toplantıları kapsamında, 22 Eylül 2011 günü Almanya'nın Potsdam kentinde gerçekleşecek olan European Steel Design Awards 2011 (Avrupa Çelik Yapı Tasarımı Ödülleri) töreninde alacak.

Proje Bilgileri

Yatırımcı: İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş. (Limak-GMR-Malasia Airport Ortak Girişimi)

Mimari Tasarım: Tekeli-Sisa Mimarlık Ortaklığı

Yapısal ve Sismik Tasarım: ARUP Türkiye & Los Angeles

Yüklenici: Limak-GMR Joint Venture

Çelik Müteahhitleri: Atak Mühendislik, Cemdemir, Mim Mühendislik, Tabosan, Temsan

10.000 Dünya Mimarı Sergisi İçin Başvurular Başladı

13.01.2011

UIA2011 Tokyo Dünya Mimarlık Kongresi'nin ana etkinliklerinden biri olan 10000 Dünya Mimarı Sergisi için başvurular başladı. Farklı mimarlık pratiklerini ve kültürlerini sergilemek amacı ile dünyadaki tüm mimarlara açık olan bu sergi web sitesi tabanlı ve herkes tarafından her yerden ve her an ulaşılabilir olacak şekilde planlandı. Katılan her mimarın profilinin ve bir çalışmasının yer alacağı sergi, dünya çapında tanınırlığı artırmak için önemli bir ortam yaratmayı amaçlıyor.

Sergi, çevrimiçi olarak sürekli ulaşılabilir olması dışında, UIA 2011 Tokyo Dünya Mimarlık Kongresi süresince de, Tokyo Uluslararası Forumdaki çeşitli noktalarda ve ana etkinlik mekânlarında hazırlanacak paneller aracılığı ile de yerini alacak.

Şu anda, tüm mimarları sergide yer alması için çalışmalarını göndermeye davet ediyoruz.

Bilgi için:

http://www.10000architects.com/index_en.html

<http://www.mo.org.tr/index.cfm?sayfa=Belge&Sub=detail&RecID=3440>

Devam Eden Yarışmalar

Antalya Kaleiçi Yönlendirme Tabelaları Ulusal Tasarım Yarışması
Soru Sorma Süresinin Bitimi: 02.05.2011

Changing the Face (Sureti Değiştirmek) Uluslararası Mimari Fikir Yarışması
Son Teslim Tarihi : 15.05.2011

Troya Müzesi Serbest Katılımlı, Tek Aşamalı, Ulusal Mimari Proje Yarışması
Son Katılım Tarihi : 16.05.2011

T.C. Yozgat İl Genel Meclisi-İl Özel İdare Binası ve AVM Ulusal Mimari Proje Yarışması
Teslim Tarihi: 23.05.2011

Çukurova Bölgesindeki Mevsimlik Tarım İşçilerine Yaşam Alanı Tasarımı
Proje Teslimi : 24.05.2011

UIA Uluslararası Öğrenci Fikir Yarışması
Son Teslim Tarihi : 31.05.2011

2012 Londra Yaz Olimpiyatları Danışma Pavyonu Uluslararası Tasarım Yarışması
Son Başvuru Tarihi : 15.06.2011

TMMOB Mimarlar Odası Samsun Şubesi Hizmet Binası Bölgesel Mimari Proje Yarışması
Teslim Tarihi : 20.06.2011

Delta Tasarım Yarışması: Gelecek Ofisleri için Yeni Fikirler
Teslim Tarihi : 21.06.2011

İstanbul Teknik Üniversitesi Yerleşke Girişleri için Çevre Dostu Güvenlik Üniteleri Öğrenci Proje Yarışması
Son Teslim Tarihi : 28.06.2011

'Onthological Design in Future Housing and Space' Uluslararası Öğrenci Tasarım Yarışması
Yarışma Başvurusu Son Tarih : 30.06.2011

Uluslararası Genç Mimarlar Fikir Projesi Ödülleri ve Sergisi "2023 Yılında Kentin Kesişim Alanları: Duraklar"
Teslim Tarihi : 12.08.2011

Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali
Son Teslim Tarihi : 15.08.2011

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi "Kentimi Okuyorum" Çocuk Kitapları Yarışması 2
Teslim Tarihi : 09.09.2011

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi "Çocukça" Çizgi Film Yarışması
Teslim Tarihi : 09.09.2011

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi "Çocukça" Kısa Film Yarışması
Teslim Tarihi : 09.09.2011

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Genç Seyirci İçin Senaryo Yazma Yarışması
Teslim Tarihi : 09.09.2011

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi "Kent Düşleri-5" Ego Hangarları ve Alanı Değerlendirme Projesi Ulusal Öğrenci Fikir Yarışması
Son Teslim Tarihi : 23.09.2011

Saray Alüminyum "Yükselen Yetenekler" Yarışması: Ataşehir - İstanbul Finans Merkezi Mimari Fikir Projesi Öğrenci Yarışması
Son Başvuru Tarihi : 03.10.2011

Madenci Edebiyatı Ödülü
Son Başvuru Tarihi : 14.10.2011

11.Batı Akdeniz Mimarlık Sergisi ve Ödülleri
Teslim Tarihi : 05.11.2011

SONUÇLANAN YARIŞMALAR

Kent Belgeseli – Kocaeli Kenti İçin Fotoğraf Yarışması

Türkiye Çelik Yapı Tasarım Yarışması 2011

Şener Özler Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışması V

MESLEKİ UYGULAMA

Enerji Verimliliği Üzerine İki Tebliğ

20 Nisan 2011 tarih ve 27911 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile 27 Nisan 2011 tarih ve 27917 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlarına ve Eğitici Kuruluşlara Verilecek Eğitimlere İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" aşağıda üyelerimizin bilgilerine sunulmaktadır. Bu tebliğlere göre Mimarlar Odası da enerji verimliliği üzerine eğitimler verebilecek.

ENERJİ KİMLİK BELGESİ UZMANLARINA VE EĞİTİCİ KURULUŞLARA

VERİLECEK EĞİTİMLERE İLİŞKİN TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK

YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ

MADDE 1 – 10/6/2010 tarih ve 27607 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlarına ve Eğitici Kuruluşlara Verilecek Eğitimlere İlişkin Tebliğin 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) Eğitici Kuruluş: Bünyesinde Bakanlıkça verilen Enerji Kimlik Belgesi Uzmanı Eğitici yetki belgesine sahip en az 2 adet mühendis veya mimar bulunduran ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında bina sektöründe yetkilendirilmiş Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketleri, üniversitelerin mimarlık, inşaat mühendisliği, makina mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektrik-elektronik mühendisliği bölümleri ile Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odasını,"

MADDE 2 – Aynı Tebliğin 4 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketlerinin, 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında bina sektöründe aldıkları yetki belgesi,"

MADDE 3 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Tebliğ hükümlerini Bayındırlık ve İskân Bakanı yürütür.

BİNALARDA ENERJİ PERFORMANSI YÖNETMELİĞİNDE

DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 5/12/2008 tarihli ve 27075 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinin 25 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(4) Enerji Kimlik Belgesi, Enerji Kimlik Belgesi vermeye yetkili kuruluş tarafından hazırlanır. Bu belge, yeni binalar için yapı kullanma izin belgesi alınması aşamasında ilgili idarelere sunulur. Enerji Kimlik Belgesi düzenlenmeyen binalara ilgili idarelerce yapı kullanma izin belgesi verilmez. Enerji Kimlik Belgesinde yer alan bilgilerden ve bu bilgilerin doğruluğundan Enerji Kimlik Belgesi düzenlemeye yetkili kuruluş sorumludur."

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğinin 26/A maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Bakanlık, Enerji Kimlik Belgesi düzenlemeye yetkili kuruluşlarda görevli olan mühendis ve mimarların bu Yönetmeliğin uygulaması ile ilgili eğitim ve eğitim sonunda yapılacak sınav kriterlerini tebliğ ile yayımlar. Eğitimler, üniversitelerin mimarlık, inşaat mühendisliği, makine mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektrik-elektronik mühendisliği bölümleri ile Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası ve 5627 sayılı Kanun kapsamında bina sektöründe yetkilendirilmiş enerji verimliliği danışmanlık şirketleri ile yapılacak protokole göre bu kurum ve kuruluşlar tarafından yapılır. Yapılan eğitimler sonunda Bakanlık tarafından yapılacak veya yaptırılacak sınavda yüz üzerinden en az yetmiş puan alanlara Enerji Kimlik Belgesi düzenlemek üzere yetki belgesi verilir."

MADDE 3 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bayındırlık ve İskân Bakanı yürütür.

Mimarlık Ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2011 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ

16/7/1985 tarihli ve 85/9707 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren "Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi"nin 3.2 maddesi gereğince mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabında kullanılacak 2011 yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri, yapının mimarlık hizmetlerine esas olan sınıfı dikkate alınarak inşaat genel giderleri ile yüklenici kârı dahil belirlenerek aşağıda gösterilmiştir.

<u>YAPININ MİMARLIK HİZMETLERİNE ESAS OLAN SINIFI</u>	<u>Yapının Birim Maliyeti (BM) TL/M2</u>
I. SINIF YAPILAR	
A GRUBU YAPILAR	80,00
. 3 m yüksekliğe kadar kagir ve betonarme istinat ve bahçe duvarları	
. Basit kümes ve basit tarım yapıları	
. Plastik örtülü seralar	
. Mevcut yapılar arası bağlantı- geçiş yolları	
. Baraka veya geçici kullanımı olan küçük yapılar	
. Yardımcı yapılar (Müştemilat)	
. Gölgelekler-çardaklar	
. Üstü kapalı yanları açık teneffüs, oyun gösteri alanları	
. ve bu gruptakilere benzer yapılar.	
B GRUBU YAPILAR	137,00
. Cam örtülü seralar	
. Basit padok, büyük ve küçük baş hayvan ağılları	
. Su depoları	
. İş yeri depoları	
. ve bu gruptakilere benzer yapılar.	
II. SINIF YAPILAR	
A GRUBU YAPILAR	216,00
. Kuleler, ayaklı su depoları	
. Palplanj ve ankrajlı perde ve istinat duvarları	
. Kayıkhanes	
. ve bu gruptakilere benzer yapılar.	
B GRUBU YAPILAR	297,00
. Pnömatik ve şişirme yapılar	
. Tek katlı ofisler, dükkan ve basit atölyeler	
. Semt sahaları, küçük semt parkları, çocuk oyun alanları ve müştemilatları	
. Tarımsal endüstri yapıları (Tek katlı, prefabrik beton ve çelik depo ve atölyeler, tesisat ağırlıklı ağıllar, fidan yetiştirme ve bekletme tesisleri)	
. Yat bakım ve onarım atölyeleri, çekek yerleri	

- . Jeoloji, botanik ve tema parkları
- . Mezbahalar
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

C GRUBU YAPILAR

343,00

- . Hangar yapıları (Uçak bakım ve onarım amaçlı)
- . Sanayi yapıları (Tek katlı, bodrum ve asma katı da olabilen prefabrik beton ve çelik yapılar)
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

III. SINIF YAPILAR

A GRUBU YAPILAR

482,00

- . Okul ve mahalle spor tesisleri (Temel eğitim okullarının veya işletme ve tesislerin spor salonları, jimnastik salonları, semt salonları)
- . Katlı garajlar
- . Hobi ve oyun salonları
- . Ticari bürolar (üç kata kadar -üç kat dahil- asansörsüz ve kalorifersiz)
- . Alışveriş merkezleri (semt pazarları, küçük ve büyük hal binaları, marketler. v.b)
- . Basımevleri, matbaalar
- . Soğuk hava depoları
- . Konutlar (dört kata kadar- dört kat dahil - asansörsüz ve kalorifersiz)
- . Akaryakıt ve gaz istasyonları
- . Kampingler
- . Küçük sanayi tesisleri (Donanımlı atölyeler, imalathane, dökümhane)
- . Semt postaneleri
- . Kreş-Gündüz bakımevleri
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

B GRUBU YAPILAR

565,00

- . Entegre tarımsal endüstri yapıları
- . İdari binalar (ilçe tipi hükümet konakları, vergi daireleri)
- . Gençlik Merkezleri
- . Belediyeler ve çeşitli amaçlı kamu binaları
- . Lokanta, kafeterya ve yemekhaneler
- . Temel eğitim okulları
- . Küçük kitaplık ve benzeri kültür tesisleri
- . Jandarma ve emniyet karakol binaları
- . Sağlık ocakları, kamu sağlık dispanserleri, sağlık evleri
- . Ticari bürolar (Kaloriferli veya asansörlü)
- . Halk evleri
- . Pansiyonlar
- . 150 kişiye kadar cezaevleri

- . Fuarlar
- . Sergi salonları
- . Konutlar (asansörlü ve/veya kaloriferli)
- . Marinalar
- . Gece kulübü, diskotekler
- . İtfaiye kurtarma istasyonları
- . Misafirhaneler
- . Büyük çiftlik yapıları
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

IV. SINIF YAPILAR

A GRUBU YAPILAR

625,00

- . Özelliği olan büyük okul yapıları (Spor salonu, konferans salonu ve ek tesisleri olan eğitim yapıları)
- . Poliklinikler
- . Liman binaları
- . Ticari Bürolar (Asansörlü ve kaloriferli)
- . 150 kişiyi geçen cezaevleri
- . Kaplıcalar, şifa evleri vb. termal tesisleri
- . İbadethaneler (Dini yapılar, 1000 kişiye kadar)
- . Entegre sanayi tesisleri
- . Aqua parklar
- . Müstakil spor köyleri (Yüzme havuzları, spor salonları ve stadları bulunan)
- . Yaşlılar Huzurevi, kimsesiz çocuk yuvaları, yetiştirme yurtları
- . Büyük alışveriş merkezleri
- . Yüksek okullar ve eğitim enstitüleri
- . Apartman tipi konutlar (Bina yüksekliği 21.50 m.'yi aşan, asansörlü ve/veya kaloriferli)
- . Oteller (1 ve 2 yıldızlı)
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

B GRUBU YAPILAR

701,00

- . İş Merkezleri
- . Araştırma binaları, laboratuvarlar ve sağlık merkezleri
- . Metro istasyonları
- . Stadyum, spor salonları ve yüzme havuzları
- . Büyük postaneler (merkez postaneleri)
- . Otobüs terminalleri
- . Satış ve sergi binaları (showroomlar)
- . Eğlence amaçlı yapılar (çok amaçlı toplantı, eğlence ve düğün salonları)
- . Banka binaları
- . Normal radyo ve televizyon binaları
- . Özelliği olan genel sığınaklar
- . Özellikle müstakil konutlar (villalar, teras evleri, dağ evleri, kaymakam evi)
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

C GRUBU YAPILAR

819,00

- . Büyük kütüphaneler ve kültür yapıları
- . Bakanlık binaları
- . Yüksek öğrenim yurtları

- . Arşiv binaları
- . Radyoaktif korumalı depolar
- . Büyük Adliye Sarayları
- . Otel (3 yıldızlı) ve moteller
- . Rehabilitasyon ve tedavi merkezleri
- . İl tipi hükümet konakları ve büyükşehir belediye binaları
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

V. SINIF YAPILAR

A GRUBU YAPILAR

1.035,00

- . Radyo-Tv İstasyonları
- . Özelliği olan askeri yapılar ve orduevi
- . Büyükelçilik yapıları, vali konakları ve 600 m2 üzerindeki özel konutlar
- . Borsa binaları
- . Üniversite kampüsleri
- . Yüksekliği 50,50m'yi aşan yapılar
- . Alışveriş kompleksleri (İçerisinde sinema, tiyatro, sergi salonu, kafe, restoran, market, v.b. bulunan)
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

B GRUBU YAPILAR

1.235,00

- . Kongre merkezleri
- . Müze, sergi kütüphane kompleksleri
- . Olimpik spor tesisleri – hipodromlar
- . Bilimsel araştırma merkezleri, AR-GE binaları
- . Hastaneler
- . Havaalanları
- . İbadethaneler (Dini yapılar, 1000 kişinin üzerinde)
- . Oteller (4 yıldızlı)
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

C GRUBU YAPILAR

1.415,00

- . Üst donanımlı kompleks oteller ve tatil köyleri (5 yıldızlı)
- . Büyük radyo ve televizyon binaları
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

D GRUBU YAPILAR

1.710,00

- . Opera, tiyatro bale yapıları, konser salonları ve kompleksleri
- . Restore edilecek yapılar ve tarihi ve eski eser niteliğinde olup, yıkılarak orijinaline uygun olarak yapılan yapılar
- . ve bu gruptakilere benzer yapılar.

Açıklamalar:

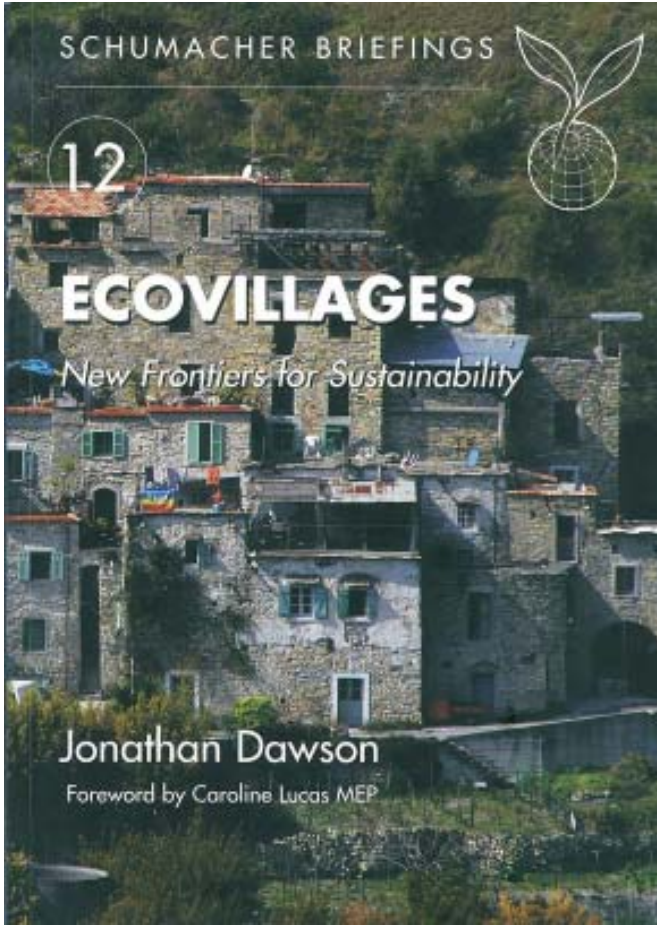
1-) Benzer yapılar, ilgili gruptaki yapılara kıyasen uygulayıcı kurum ve kuruluşlarca Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesinin ilgili hükümlerinden yararlanılarak belirlenecektir.

2-) Tebliğin revizyonu çalışmalarında sınıfı veya grubu değiştirilen veya tebliğden çıkarılan yapılar için, 2011 yılından önceki tebliğlere göre yapı sınıfı ve grubu belirlenmiş mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde; belirlendiği yılın tebliğindeki yapı sınıfı ve grubu değiştirilmeksizin 2011 yılı tebliğinde karşılığı olan tutar esas alınmak suretiyle hesap yapılacaktır.

Tebliğ olunur.

Dünyanın Bağışıklık Sistemi' Ekoköyler

Z. Ebru Aksoy

1750 yılında bir milyon olduğu söylenen dünya nüfusunun 2011 Ekim ayında 7 milyara ulaşacağı hesaplanıyor. Bu süreçte **gıda – nüfus dengesi** bozularak sürdürülemez hale geldi. Yaklaşık 1 milyar insan obez, 1 milyar insan da yetersiz beslenme sınırında.

1750 – 2000 yılları arasındaki 250 yıllık süreçte, dünyanın tüm tarihi boyunca oluşmuş fosil yakıtların %50'sini tükettiğimiz hesaplanıyor. **Kaynaklar hızla tükeniyor.**

Suya erişim giderek büyüyen bir sorun halini aldı. 1 km'lik bir yarıçap içinde temiz suya erişimi bulunmayan milyonlarca insan yaşıyor. Buna rağmen, mevcut temiz su döngülerini alt üst etmeye, kirletmeye ve kaybetmeye devam ediyoruz.

İklim değişikliği artık yerkürenin her noktasında kendini gösteriyor. İklim giderek tahmin edilemez hale geliyor. Adeta **iklim kaosa** doğru gidiyoruz.

Küresel eşitsizlik artmaya devam ediyor. Gelişmiş ülkeler, kapitalizm çarkının kendi ülkelerinde yarattığı sorunları gelişmemiş ülkelere ihraç etmeye devam ediyorlar.

Çeşitlilik her anlamda yok oluyor. Biyolojik, kültürel ve sosyal çeşitliliğe sahip evrimin ileri aşamalarındaki, esnek, dirençli, zengin sistemler sürekli baltalanıyor. Yerlerini tek kültürlü ve bu tek kültürlülük nedeniyle dış etkilere, hastalıklara, darbelere daha dayanıksız sistemlere bırakıyor. Endüstriyel tarlalarda (çim parklarda ve golf sahalarında), izole edilmiş bitki ve hayvan topluluklarında olduğu kadar insan topluluklarında da... Genetiği ile oynanmış, tek türlü endüstriyel tarım alanları ile sosyal dokusu "gelişim / dönüşüm" adına bilinçli olarak tahrip edilmiş tek kültürlü kentlerimiz, kırılabilirlik, krize yatkınlık, yetersiz beslenme, kaynakların sisteme geri dönüşü olmadan tüketimi gibi pek çok açıdan aynı ölçüde sürdürülemez yaşam ortamları sunuyorlar.

Doğadan kopuş / doğaya yabancılaşma farkında olmadan hepimizi etkiliyor, başkalaştırıyor. Kentli nüfusunun tarihte ilk defa kırsal nüfusu geçtiği günümüzde, kentlilerin ancak %50'sinin doğaya erişiminin olduğu aktarılıyor. Başka bir insan oluşuyor.

Sosyal birliktelik / bağlantı giderek zayıflıyor. Bireyler ve topluluklar arasındaki güven, dostluk, sevgi duyguları çürüyor, insanları yalnızlığa itiyor.

Bu sistemin yürümediğini görmek için artık kılavuza ihtiyaç yok... Artık sadece elmayı değil, elma ağacının kendisini yiyoruz...

Küresel Ekoköy Ağı'na (GEN) kayıtlı ekoköyler.

Kaynak: <http://gen.ecovillage.org/>

Ne yapabileceğimizi, nereden başlayabileceğimizi düşünürken dünyada çok çeşitli ölçek ve modellerde oluşan, oluşmakta olan ekoköyler bize ışık tutuyor. Merkezi yönetim modellerinin ve varlığını sürdürmek için sürekli "büyümek" zorunda olan mevcut parasal sistemin baskın sesinin yanında ekoköyleri fark etmek, önemlerini anlamak için biraz ilgi, biraz özene ihtiyaç var. Ekoköyler, merak edene hemen kendilerini gösteren, merkezi değil yerel, karmaşık değil basit, makro değil mikro yaşam biçimlerini, çözüm denemelerini ve başarılarını keşfetmemizi, denememizi, desteklememizi bekliyor.

EKOKÖYLER - Sürdürülebilir bir Dünya için Yeni Ufuklar

Jonathan Dawson'ın yazdığı, Schumacher Topluluğu'nun Schumacher Brifingleri Serisinin 12. Kitabı olarak 2006'da Green Books tarafından yayınlanan "**EKOKÖYLER - Sürdürülebilir bir Dünya için Yeni Ufuklar**"ⁱⁱⁱ, dünya çapında farklı coğrafyalardaki çok çeşitli ekoköylerin arayışlarına kısa ama bütünsel, kolay anlaşılabilir ve ilham verici bir bakış sunuyor. 90 sayfalık kitaba pek çok bilgi, büyük bir durulukla yerleştirilmiş.

EKOKÖY...

Bir ekoköy, insan ölçeğinde, insan etkinliklerinin doğal dünyaya zarar vermeden entegre edildiği, her türlü donanımına sahip, sağlıklı insan varlığının gelişimini destekleyen ve sonsuza dek devam ettirilebilecek bir yerleşimdir.

*Belki tarih öncesi dönemlere kadar uzanan, ancak 35 yıl önce terim olarak kullanılan modern ekoköylere dair Robert ve Diane Gilman tarafından 1990'da Gaia Trust için yapılan "Sürdürülebilir Topluluklar Alanında En İyi Uygulamalar" araştırmasının ertesi yıl yayınlanan raporundan alınan bu tanım, oldukça yaygın olarak kullanılıyor. 1960'larda başlayan ekoköy hareketi, özellikle son 15 yıl içinde giderek artan çeşitlilikte, çok farklı coğrafyalarda, kültürlerde ve çok çeşitli ölçeklerde kendini gösteriyor. Kendini **ekoköy** olarak tanımlayan, belli bir amaç ve kararlılık ile ortak değerler çevresinde bir araya gelmiş, Küresel Ekoköy Ağı (GEN; Global Ecovillage Network) üzerinden bilgi, deneyim ve birikimlerini paylaşan toplulukların / gruplarınⁱⁱⁱ sayısı giderek artıyor. (Resim 1).*

Dawson Ekoköyler başlıklı kitabın 1. bölümünde ekoköy

hareketini, tarihsel gelişimi içerisinde ele aldıktan sonra 2. bölümde beş ekoköyü detaylı olarak inceliyor. Hindistan'da Auroville, Senegal'de Mbam ve Faoune, Avrupa'da Sieben Linden, Amerika Birleşik Devletleri'nde Ithaca ve Brezilya'da Ecoovila ekoköylerini oluşturan ve bir arada tutan koşulları ve farklı dinamikleri, bu ekoköylerin oluşturdukları yerel, sürdürülebilir, pek çok açıdan özerk, doğayla (ve tabii insan doğasıyla da) uyumlu modelleriyle bulundukları bölgeleri nasıl dönüştürdüklerini anlatıyor.

Bu incelemenin dünyadaki ekoköylere ilişkin en önemli bulgusu/saptaması muhteşem bir çeşitlilik. Kuzey yarımküredeki gelişmiş ülkelerde, endüstriyel toplumun yarattığı çöküntü şartlarına ve kapitalizmin insanı özünden, doğadan, birbirinden ayıran dayatmasına karşı alternatif arayışlarıyla bir araya gelen, çoğu eğitilmiş orta sınıf bireylerden oluşan gruplar görülürken, az gelişmiş güney ülkelerinde yerel şartların zorlamasıyla doğrudan yaşamını (bulunduğu yerde) sürdürebilmek ve sömürülen kaynaklarına sahip çıkmak için direnen, çoğu geleneksel kültürel değerlerine sığınarak var olmayı başaran gruplar öne çıkıyor. Bu çeşitlilik, ekoköyün nasıl tanımlanabileceği kaygısını (tanımlama ihtiyacı varsa) beraberinde getirirse de, aslında Dawson'ın perspektifinden bakıldığı zaman, bazı temel ortak noktalar kolaylıkla seçilebiliyor.

Dawson'a göre ekoköy tanımına bakacak olursak, ortak özellikler olarak şunları görüyoruz:

EKOKÖYLERİN ORTAK ÖZELLİKLERİ

Dawson, bu bağlamda, ekoköyleri, birlikte yaşam (*cohousing*) projeleri ve *yatırımcı öncülüğünde ekolojik yerleşim* kavramlarıyla ilişkisi bakımından da konumlandırıyor. Yatırımcı öncülüğünde gerçekleştirilen ekolojik yerleşimler, adının ifade ettiği gibi aslında bilinen konut düzenlemelerinden çok farklı değil; yatırımcı tarafından sonuçta kâr amacı ile yapılmış, yerleşimin olası sakinlerinin süreçle ve birbirleriyle ilgili herhangi bir kararda herhangi bir etkisinin olmadığı yerleşimler. Burada sadece yatırımcının çevreye en az zararı verme kaygısı bulunuyor. Yerleşimde yaşayanların yerleşimin rutin işlerine yönelik herhangi

bir katkısı ya da sorumluluğu yok. Güney Londra'da BedZED – Beddington Sıfır Enerji Gelişimi, bu modele çok iyi bir örnek.

Birlikte yaşam modelinde de merkezde yine bir proje geliştirme rolü var; yerleşim genel olarak bir defada planlanıp uygulanıyor. Ancak, yerleşimde yaşayacakların tasarım sürecine doğrudan etkileri var; buradaki grup tasarım aşamasından itibaren bir arada çalışan bir grup. Sürecin başından sonuna birlikte ele alınması da, sosyal boyutun yatırımcı girişimi olan modeldekine oranla daha fazla önem kazanmasını sağlıyor. Bu yerleşimlerde hemen her zaman yemeklerin paylaşıldığı ve etkinliklerin düzenlendiği bir sosyal bina ve çamaşırhane gibi ortak alanlar var. Bireylerin ya da ailelilerin yaşam alanları ayrı olduğu için topluluğa entegrasyon düzeyi de bireylerin tercihleri ile belirleniyor. Ortak işlerin yürütülmesi için yaşayanlar tam sorumluluk alıyor ve görevleri paylaşıyorlar. Kararlar ise mutabakat ile alınıyor.

Ekoköyler ise sosyal boyutu bir aşama daha ileri götürüyorlar. Ekoköyler arasında çok büyük çeşitlilik olsa da, genel anlamda bir çerçeveden söz edilebilir. Ekoköyler sadece yerleşimlerini tasarlamakla yetinmez, kendi yapılarını da yaparlar. Yerleşimlerini merkezi bir plan ve zamanlamaya bağlı olmaksızın ama yine de grup uyumu ile inşa ederler. Bu nedenle ekoköy oluşumları içerisinde yapı pratiği oldukça gelişmiş organizasyonlar kolaylıkla doğar. Sosyal açıdan daha sıkı bir bağ vardır bireyler arasında. Bireysel alan birlikte yaşam modeline göre daha azdır ve daha çok sayıda insan yarı ya da tam zamanlı olarak ekoköyde çalışır. Ekoköyler, bir amaç doğrultusunda bir araya gelmiş bireylerden oluşmaları nedeniyle özellikle diğer yerleşimlerden farklıdır. Ekolojik restorasyon, topluluğun güçlendirilmesi, yerel ekonomiyi geliştirmek ya da benzeri daha büyük bir amaca hizmet etme duygusu ön plandadır.

3. bölüm, ekoköylerin başarı elde ettikleri alanları örneklerle ele alıyor. Çağımızın pek çok problemine alternatif yanıtlar işte burada:

- Düşük etkili yerleşimlerin tasarımı;**
- Sürdürülebilir Yerel Ekonomilere Destek;**
- Organik, yerel gıda üretim ve işlemesi**
- Ekolojik restorasyon**
- Katılımcı, topluluk ölçekli yönetim**
- Sosyal katılım / çeşitlilik (*inclusion*)**
- Barış eylemciliği ve uluslararası dayanışma**
- Bütünsel, çok boyutlu eğitim**

Bu alanlardaki başarılar, Tinkers' Bubble, Somerset,

İngiltere, Brithdir Mawr – Wales, İngiltere, Damanhur – İtalya, Sólheimer – İzlanda, Lebensgarten – Almanya, Crystal Waters – Avustralya, Findhorn Vakfı – İskoçya, Sieben Linden, The Ladakh Project, Twin Oaks – Virginia, ABD, Kommune Niderekaufungen – Almanya, Norveç'te Camphill toplulukları, Svanholm – Danimarka, Earthaven – Kuzey Carolina, ABD, Trees For Life – İskoçya, Gaviotas – Kolombiya, The Farm – Tennessee – ABD, ZEGG – Almanya, Huehucoyotl – Meksika, Kitezh – Rusya, Tamera – Portekiz, Sarvodaya – Sri Lanka, CAT (Center for Alternative Technology) – İngiltere, ekoköyleri üzerinden inceleniyor

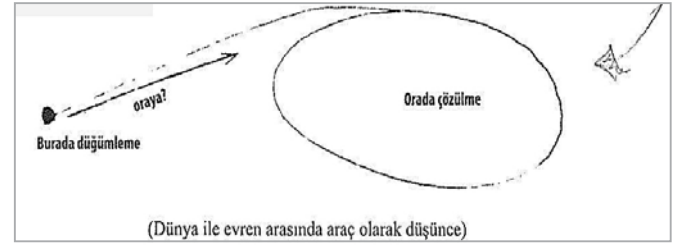
JONATHAN DAWSON

Sürdürülebilirlik konusunda eğitimci ve aktivist. 20 yılı yakın bir süre, Afrika ve Güney Asya'da, ağırlıklı olarak küçük işletme ve topluluk ekonomilerinin geliştirilmesi konularında araştırmacı, yazar, proje yöneticisi ve danışman olarak çalıştı. Bir dönem GEN (Global Ecovillage Network) Başkanlığı ve GEN-Avrupa Yöneticisi görevlerini yaptı. Findhorn Ekoköyü'nde yaşayan Dawson, eğitimci, yazar ve araştırmacı olarak çalışmalarını sürdürüyor

4. bölüm ekoköylerin içsel ve dışsal olarak temel güçlüklerine, 5. bölüm ise gelecekteki müthiş olasılıklara ve fırsatlara ışık tutuyor. Ekoköylerden öğrenebileceğimiz, onlar aracılığıyla deneyebileceğimiz yeni ufuklar, aslında tam da içinde bulunduğumuz sorunlara birer yanıt sanki.

İçinde bulunduğumuz küresel kriz ortamında, sorunların büyüklüğü karşısında çıkış yolu ararken ekoköy deneyiminden özümseyebileceğimiz ve buna ekleyebileceğimiz çok şey var gibi duruyor. Geleneksel ve özgün kültürlerin en iyi yönlerinden öğrenmek, alternatif ekonomi modelleri denemek, doğa ile tasarlamak, organik, yerel kaynaklı gıda üretimi ve işlemlerini geliştirmek, küçük ölçekli katılımcı odaklı yönetim, çatışma yönetimi, sosyal birliktelik ve kuşaklararası aktif / katılımcı topluluk modelleri yaratmak, barış kültürü ve bireylerin bütünsel eğitimini beslemek büyük ölçekte çok zor ve büyük görünen hedefler olabilirler. Bu zorluk bizi yıldırarak pasifliğe, çaresizliğe, içinde bulunduğumuz, bulunacağımız şartları göz ardı etmeye itebilir.

Ya da ekoköylerin ışığında küçük, gerçekleştirilebilir ölçeklerde kendi yerel deneyimlerimize girişebiliriz. Belki bu süreçte en önemlisi bu deneyimlerimizi paylaşmak, paylaşımlardan haberdar olmak ve desteklemek. Belki, son 250 yıldır karşılaştığı onca güçlüğün sonucunda yerkürenin geliştirdiği bağışlık sistemi bizleriz. Oluşmakta olan yeni dünya merkezsiz, yerel, küçük ama çok yerde tekrar eden ve birbirini destekleyen, dipten gelen bir hareketten doğacak belki. Bildiğimiz anlamda planlama ve makro çözümleme, akıl yürütme biçimlerine uymayan, atılan her minik adımdan sonra ortamın tekrar tanımlanacağı gerçekten yeni bir dünya olacak belki. Aynı doğanın kendisi gibi.

Krizin boyutlarının yarattığı düşünme, çözülmeye itecek mi?..

Paul Klee; **Bauhaus Ders Notları ve Yazılar**, Çev. U.E. Özdi, Hayalbaz, İstanbul, Ekim 2010, sayfa 165

KAYNAKLAR

- Dawson, Jonathan; **Ecovillages, New Frontiers for Sustainability**, The Schumacher Society için Green Books tarafından yayınlandı, Totnes / Bristol, İngiltere, 2006.
- Meltzer, Graham; **Sustainable Community, Learning From Cohousing Model**, Trafford, Canada, 2005.
- www.schumacher.org.uk/?q=node/24 (20.04.2011)
- <http://gen.ecovillage.org/> (20.04.2011)
- <http://www.gaia.org/gaia/> (20.04.2011)
- ÖNERİLER (Tümü 20.04.2011)
- Ankara'da bir ekoköy ve toplum destekli tarım girişimi: <http://www.guneskoy.org.tr/>
- İskoçya'da bir ekoköy <http://www.ecovillagefindhorn.org/>
- Eğitim <http://www.gaiaeducation.org/>
- Eğitim <http://www.livingroutes.org/>
- Türkçe yayınlar için Sinek Sekiz Yayınevi <http://sineksekiz.wordpress.com/>

"Dünyanın Bağışlık Sistemi": Jonathan Dawson'un derslerinde ekoköyler için kullandığı bir benzetmedir.

Kitabın adının tam sözcük çevirisi aslında şöyle: "Ekoköyler – Sürdürülebilirlik için Yeni Ufuklar". Ancak Türkçe düşünce dünyasında ve konuya yeni ilgi duyanlar arasında, sürdürülebilirlik kavramı ile "sürdürülebilir büyüme" değil, "sürdürülebilir yaşam" kastedildiğinin vurgulanmasını, her yeni tartışmada yeniden tanımlanarak, kavramın bu şekilde yerleştirilmesini, derinlik kazanmasını önemli görüyorum. Kitabın isminin çevirisindeki tercihimin nedenini budur.

"Community" kavramı Türkçe'de topluluk olarak kullanılıyor. Ancak bu bağlamdaki anlamını; "bilinçli olarak bir araya gelmiş, aralarında belli bir sosyal bağ / doku oluşmuş" vurgusunu, biraz daha belirginleştirmek, kullanarak zenginleştirmek, tartışmak iyi olabilir. Bu tartışmalara yol açması ve düşüncüyü tetiklemesi için zaman zaman "grup" sözcüğünü kullanmayı tercih ettim.

BİLİNMEYEN ANKARA

Etibank Umum Müdürlüğü Merkez Binası/ Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Binası¹

M.Kemal Baran

Künye :

Mimar: Toğrul M. Devres-Tuncer Yılmaz-Vedat Özsan
bürosundan Toğrul M. Devres

Proje: 1956

İnşaat süreci: 1956-1960

İş Sahibi: Eti Yapı Limited Şti.

İşlev: Kamu kuruluşu binası

Adres: Korkutreis Mah. Cihan Sok. No:2 06430 Sıhhiye,
Çankaya, Ankara.

Sıhhiye Meydanı ile Cihan Sokak'ın kesişiminde yer alan ilk adıyla Etibank Umum Müdürlüğü Merkez Binası, son adıyla Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Binası, 1950'ler ile birlikte gittikçe detaylanan ve budaklanan devlet bürokrasisine mekân sağlamak adına Ankara'da inşa edilen ilk binalardan biridir. Toğrul M. Devres-Tuncer Yılmaz-Vedat Özsan ortak bürosundan Toğrul M. Devres'in tasarımı olarak çıkan, 1956 yılında projelendirilen ve 1960 yılında inşaatı tamamlanan yapı, İkinci Dünya Savaşı sonrası Ankara'nın kentsel çehresinin dönüşümüne tanıklık ve öncülük etmiştir.

İkinci Dünya Savaşı sonrası değişen sosyo-politik dengeleri içinde Türkiye, "batı bloğu" olarak adlandırılan ülkeler topluluğunun yanında yer alarak, bu ülkelerin öncülüğünde hazırlanan bir takım sosyal ve ekonomik programlara dâhil oldu. Bu programların bir parçası olan ekonomik destekler, Türkiye'de devlet bürokrasisinde yeni yapılanmaları beraberinde getirdi. Gittikçe detaylanan devlet bürokrasisine mekân sağlamak amacıyla, 1950'li yıllarla birlikte başkent Ankara'da birçok kamu binasının inşasına başlandı. Bu kamu kuruluşu binalarının ilk örneklerinden biri de Etibank Umum Müdürlüğü Binası'dır.

1935 yılında, Mustafa Kemal Atatürk'ün girişimi ile kurulan Etibank'ın öncelikli amacı Türkiye'nin doğal

enerji kaynaklarını yönetmek, gelişen sanayinin kullanımı için ham madde üretmek ve bu aktivitelerle ilgili bankacılık işlemlerini yürütmekti. İçinde yer aldığı yeni ekonomik programların Türkiye'ye biçtiği görevlerin en önemlilerinden biri de "batı bloğu" ülkeleri için önemli bir ham madde sağlayıcısı göreviydi. Bu görevin de etkisiyle konumu gittikçe güçlenen Etibank, yeni bina ihtiyacına, Şevki Vanlı'nın **Bilinmek İstenmeyen 20. Yüzyıl Türk Mimarlığı** adlı kitabında bahsettiği gibi, bir yarışma sonucu Toğrul M. Devres-Tuncer Yılmaz-Vedat Özsan bürosundan Toğrul M. Devres tarafından tasarlanan projeyle cevap verdi.² Etibank Umum Müdürlüğü Merkez Binası, Ankara'da en uzun soluklu mimari bürolardan birini kurmuş olan ve Ankara'nın yapılı çevresine birçok tasarımıyla şekil veren Toğrul M. Devres'in Ankara'da tasarladığı ilk binadır. Yapı, iş merkezi Ulus'tan Yenışehir'e doğru kayan Ankara'nın kent merkezi dönüşümünde, bu dönüşümün geçiş bölgesi olan Sıhhiye Meydanı'ndaki konumu nedeniyle, önemli adımlardan biridir.

İki uzun cephesi birer eğri olarak tasarlanan binanın planı kabaca ince uzun bir dikdörtgene oturur. 6 kat olarak tasarlanan yapı, ayrıca yer seviyesinin altında iki kata daha sahiptir. 1950'lerin mimari akımlarının etkisini gösteren bina, yatayda uzanan prizmatik bir

kütleye sahiptir. Dikeyde kullanılan beton elemanlar yapının kuvvetli yatay çizgisini dengeler. *Betonarme olarak inşa edilen binada, bu dönemde sık rastlanan BTB cam mozaik cephe kaplaması kullanılmıştır.* İlk inşa edildiğinde binanın iç mimarisinde kullanılan bazı aydınlatma elemanları hala kullanılabirliklerini sürdürmektedir. Dönemin birçok örneğinde rastlanan mimari-sanat işbirliğine bu binada da rastlamak mümkündür. Binanın Atatürk Bulvarı'na bakan cephesinde, zemin katta, Eren Eyuboğlu tarafından yapılan mozaik panel halen işlevini korumaktadır. İç mekânda kullanılmak üzere, yarışma sonucu seçilen Sadri Çalık'ın rölyefi ise hayata geçme şansı bulamamıştır.

İşlevsel ve mekânsal organizasyonu, mekânın yıllar içinde türlü yeniden düzenlemelerle, farklı kullanımlara elverişli kılmıştır. 1982 yılında Mimar Toğrul M. Devres tarafından ilk önce binanın genel durum raporu hazırlanmış sonrasında da iç mimarisi büyük ölçüde değiştirilmiştir. Devres, olası bir yangın durumunda tüm katlara dağıtılmış olan arşivin zarar göreceğini ön görerek, arşivi toplu bir şekilde bodrum katına almış, bodrum katında yer alan kafeteryayı da 6. kata taşımıştır. 1990'lı yıllarda Etibank Kızılay Şubesi'ne daha geniş mekân sağlamak amacıyla, zemin katın Cihan Sokak'a bakan cephesi sokağa doğru genişletilmiştir. Binanın ilk yıllarında çatısında yer alan Etibank levhası, Etibank'ın isim değiştirmesi üzerine kaldırılmıştır. 2004 yılında, Eti Maden İşleri Müdürlüğü, binanın yeni kurumlarına yeterli mekânı sağlayamadığı gerekçesiyle, ek kat inşaat izni için Çankaya Belediyesi'ne başvurmuş, fakat bu başvuru verdikleri projenin inşaat kurallarına uygun olmadığı nedeniyle belediye tarafından reddedilmiştir. Eti Maden İşleri Müdürlüğü, 2007 yılında yeni bir restorasyon ve yenileme projesiyle başvurmuş ama bu proje henüz hayata geçme şansı bulamamıştır.

¹Doç.Dr. Elvan ALTAN ERGUT tarafından ODTÜ Mimarlık Tarihi Lisansüstü Programı'nda verilen "AH 544 Architectural Research Studio – ANKARA 1950-1980" dersi kapsamında 2009 yılında yazar tarafından yapılmış olan çalışmadan derlenmiştir.

²Vanlı, Ş. 2006. "20. Yüzyıl İkinci Yarının İlk Otuz Yılında Türk Mimarlığı", *Bilinmek İstenmeyen 20. Yüzyıl Türk Mimarlığı. Eleştirel Bakış*, ss.205-344.

Fotoğraflar: M.Kemal BARAN

KİTAP YORUM

Kentin Kıyısında ve İçinde Olmak: İnciraltı

Emel Kayın

Heyamola Yayınları
ISBN:978-605-4307-99-9
Mart 2011
120 Sayfa

"Bunca karmaşasına, çelişmesine, bir sorunlar yumağı gibi değişip gelişmesine rağmen, İnciraltı'nı neden birçok yerden daha fazla seviyordum? Dört bir yana yayılan bir yapılaşmayla çevrelenmiş olsa da İnciraltı hâlâ bu kentin kıyısıydı. Ben de hayatım boyunca kendimi hep her şeyin kıyısında konumlandırmış ve hep her şeyin içinde bulmuştum. Bu yüzden de hayatım bir direniş hikâyesiydi. Sıradanlaştırıcı, kayganlaştırıcı, verili düzen tarafından tayin edilmiş bir normallik haline doğru normalleştirici her kurguya direnmişim. İnciraltı ile birbirimize direniş hikâyelerimiz yüzünden tanıdık. Sükûnetle kolkola girmiş isyanımız yüzünden... Kentin ve hayatın deviniminin içine hızla itilirken, kalabalığın ortasında yalnız kalmaya cesaret edebilmek yüzünden... Kıyı olma ruhu, kıyı olma hali yüzünden... İnciraltı'nı kentin orta yerine düşmüşken bile, hâlâ kıyı(da) kalmaya cesaret edebildiği için yazabilirdim." (Kitaptan)

Emel Kayın

Gaziantep doğumlu. Yaşamının yarısını bu kentte, diğer yarısını ise İzmir'de geçirdi. Mimarlık ve restorasyon eğitimi aldı. Öyküler, şiirler, denemeler, araştırma yazıları, belgesel metinleri yazdı. Zamanı, kenti, evi, insanı birer mekân olarak yorumladığı ve on beş yıla yakın bir zamanda var edilmiş kısa, deneysel, imgesel öykülerden oluşan « Mekân Hikâyeleri » adlı bir öykü kitabı ve « Kentin Kıyısında ve İçinde Olmak :İnciraltı » adlı bir anı-deneme kitabı ile otel kurumunun modern bir öge olarak ortaya çıkışını incelediği « İzmir Oteller Tarihi » adlı bir araştırma kitabı var. Otuz yazar-şairin ürettikleri öykü-şiirlerden oluşan « Kentinsan » kitabı ile sekiz araştırmacının çeper kentlerin ihmal edilmiş mimarlığına ilişkin yazdıkları makaleleri içeren « İzmir'in Artalanındaki Kentlerde Mimarlık » kitabının proje tasarımcısı, editörü ve yazarlarından biri. « Kadın Öykülerinde İzmir », « Savur Saçlarını Ege » gibi öykü kitaplarının ; « Calvino'yu Niçin Okumalı », « Hızın ve Devrimin Sanatı Fütürizm », « Tanıklıklarla 12 Eylül », « 12 Eylül Sabahı » gibi deneme-anı kitaplarının ; « Değişen İzmir'i Anlamak », « Türkiye'de Mimarlık 2009 », « İzmir Mimarlık Rehberi » gibi araştırma kitaplarının da yazarları arasında. On yıldır Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu için belgesel metni hazırlıyor. Tarihsel-çağdaş mimarlığın döngüsel serüvenini dert edinen dört farklı mimarlık sergisinin küratörü ve metin yazarı. Çeşitli fotoğraf projeleri kapsamında üretilmiş ortak sergilerde yapıtları var. Tüm sanatsal üretimlerinde insanın her geçen gün daha da koyulaşan hüznü ve acısı ile bu ikisinin kök saldığı

mekânda olup bitenlere korkusuz sorgularla bakmayı önemsiyor. Yaşamına içiçe-derin bir kavrayışla yerleştirdiği mimarlık, edebiyat, fotoğraf alanlarında modern-yalın bir gerçekliği ve yeni yolları aramayı sürdürüyor.

KARİKATÜR

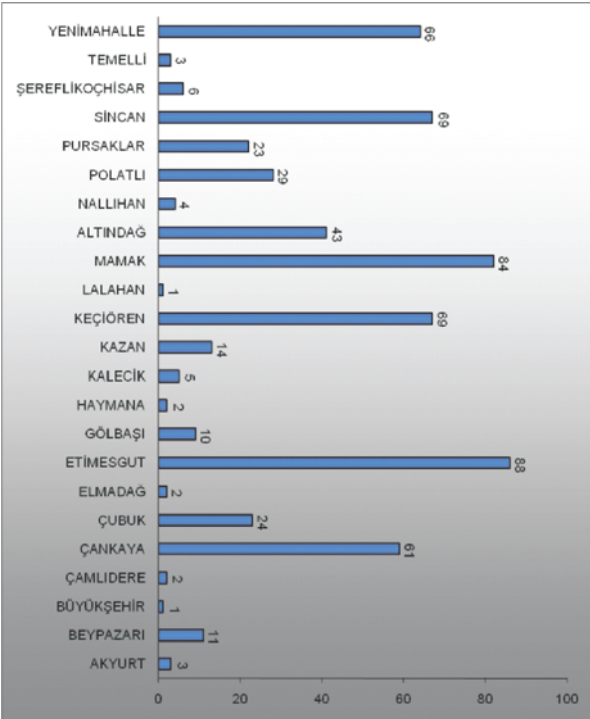
MESLEKİ DENETİM

01.03.2011- 31.03.2011 Tarihleri Arası Mesleki Denetim Verileri

ANKARA ŞUBESİ VE TEMSİLCİLİKLERİ MESLEKİ DENETİM PROJE- TUS - ŞANTIYE

ŞUBELER	Proje Adet	m ²	Tus Adet	Şantiye Adet
ANKARA ŞUBE	621	1685832.76	15	218
YOZGAT TEMSİLCİLİĞİ	12	3443.37	15	0
KDZ. EREĞLİ TEMSİLCİLİĞİ	15	40254.93	8	0
ZONGULDAK TEMSİLCİLİĞİ	8	12787.51	1	0
KARABÜK TEMSİLCİLİĞİ	24	18614.60	13	1
BARTIN TEMSİLCİLİĞİ	6	4652.00	2	1
KASTAMONU TEMSİLCİLİĞİ	15	13871.30	8	2
BOLU TEMSİLCİLİĞİ	75	74990.52	1	18
ÇAYCUMA TEMSİLCİLİĞİ	2	3376.00	2	2
KIRŞEHİR TEMSİLCİLİĞİ	21	14648.56	12	1
ÇORUM TEMSİLCİLİĞİ	59	59651.00	32	0
NEVŞEHİR TEMSİLCİLİĞİ	17	8863.00	64	0
DÜZCE TEMSİLCİLİĞİ	49	62021.39	3	6
SİVAS TEMSİLCİLİĞİ	81	80901.00	21	2
ERZİNCAN TEMSİLCİLİĞİ	16	9316.20	57	1
TOPLAM	982	2093224.14	254	252

NİSANDA MESLEKİ DENETİMDEN GEÇEN PROJELERİN ANKARA BELEDİYELERİNE GÖRE DAĞILIMI (tadilat/ilave dahil)

NİSANDA ANKARA ŞUBE MESLEKİ DENETİMİNDEN GEÇEN PROJELERİN KULLANIM AMACINA GÖRE DAĞILIMLARI

KULLANIM AMACI	ADET	ALAN m2
AĞIL	1	198.00
AHIR	4	9734.06
KÜMES	1	1199.28
TARIM YAPISI	3	3471.31
AKARYAKIT İSTASYONU	2	425.00
AKARYAKIT İSTASYONU, ÇARŞI	1	8592.00
AKARYAKIT İSTASYONU, İŞYERİ	1	851.51
ALIŞVERİŞ KOMPLEKSİ	1	175509.44
ALIŞVERİŞ MERKEZİ	1	6633.59
ALIŞVERİŞ MERKEZİ, OFİS	1	145931.00
APART	2	3750.95
YURT	1	2860.56
ATÖLYE	10	9003.72
ATÖLYE, İDARİ YAPILAR	1	2286.51
BAĞEVİ	4	641.00
BEKÇİEVİ	1	4775.84
BETON SANTRALİ	2	171.50
BÜRO	5	5645.26
CAMI	1	872.32
DEPO	7	18875.33
DÜKKAN	13	61908.09
İŞYERİ	5	24351.99
DÜKKAN, KONUT	119	233505.38
İŞYERİ, KONUT	1	1692.08
KONUT	343	712818.00
KONUT, SOSYAL TESİS	1	4798.00
ENTEGRE TESİSLERİ	2	14695.24
FABRİKA	2	26195.43
HAVUZ	1	539.00
IMALATHANE	13	23014.06
İS MERK.	1	8623.95
İDARİ YAPILAR	6	3451.91
KONFERANS SALONU	2	5493.50
MATBAA	1	11425.05
MISAFIRHANE, SOSYAL TESİS	1	4313.21
OFİS	1	40112.99
OFİS, İMALATHANE	1	375.13
SHOWROOM	2	28499.45
SOSYAL TESİS	1	1448.00
SPOR MERKEZİ	1	207.00

